

บทที่ 4

ผลการศึกษา

4.1 ลักษณะทั่วไปของครัวเรือนตัวอย่าง

การศึกษาลักษณะการออมและความมั่งคั่งของครัวเรือนในภาคเหนือครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครัวเรือนตัวอย่างจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติในเขต 17 จังหวัดภาคเหนือ จำนวนทั้งสิ้น 2,754 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนซึ่งอยู่ในเขตเทศบาล จำนวน 1,674 ครัวเรือน และครัวเรือนที่อยู่นอกเขตเทศบาล จำนวน 1,080 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 60.8 และร้อยละ 39.2 ของครัวเรือนตัวอย่างทั้งสิ้น เพื่อศึกษารูปแบบการออมและการใช้จ่ายของครัวเรือนในภาคเหนือ และหาสมการประมาณค่าเงินออมในรูปเงินสดและความมั่งคั่งหรือเงินออมสะสมของครัวเรือนในภาคเหนือ โดยจำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ตามสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมได้ผลการศึกษาดังนี้

4.1.1 ขนาดของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-1 พบว่าครัวเรือนตัวอย่างมีจำนวนสมาชิกเฉลี่ย 3 คน มีผู้มีรายได้เฉลี่ย 1.8 คน และผู้พึ่งพิงเฉลี่ย 1.2 คน เป็นครัวเรือนที่มีสมาชิก 3 คนจำนวนมากที่สุดเท่ากับ 728 ครัวเรือนหรือร้อยละ 26.5 ส่วนใหญ่ประกอบด้วยสามีภรรยาและบุตรหนึ่งคน และครัวเรือนที่มีสมาชิกสองคน จำนวน 676 ครัวเรือน หรือร้อยละ 24.5 ส่วนใหญ่เป็นคู่สมรส เป็นครัวเรือนที่สามีและภรรยาทำงานมีรายได้ทั้งสองคนมากที่สุด จำนวน 1,234 ครัวเรือน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 44.8 รองลงมาเป็นกลุ่มครัวเรือนมีผู้ทำงานหารายได้คนเดียว จำนวน 773 ครัวเรือนหรือร้อยละ 28.1 และครัวเรือนที่ไม่มีผู้มีรายได้ จำนวน 279 ครัวเรือนหรือร้อยละ 10.1 ครัวเรือนที่มีผู้พึ่งพิงคนเดียวมีสัดส่วนสูงที่สุด จำนวน 894 ครัวเรือนหรือร้อยละ 32.6 ไม่มีผู้พึ่งพิง จำนวน 836 ครัวเรือนหรือร้อยละ 30.3 และมีผู้พึ่งพิง 2 คน จำนวน 673 ครัวเรือนหรือ ร้อยละ 24.5

ตารางที่ 4-1 สมาชิกในครัวเรือนจำแนกตามเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล

ขนาดครัวเรือน	เขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนสมาชิก (เฉลี่ย 3 คน)	1,674	100.0	1,080	100.0	2,754	100.0
• 1 คน	305	18.2	119	11.0	424	15.4
• 2 คน	408	24.4	268	24.8	676	24.5
• 3 คน	421	25.1	307	28.4	728	26.4
• 4 คน	318	19.0	228	21.1	546	19.8
• 5 คน	222	13.3	158	14.6	380	13.8
2. จำนวนผู้มีรายได้ (เฉลี่ย 1.8 คน)	1,674	100.0	1,080	100.0	2,754	100.0
• ไม่มีผู้มีรายได้	173	10.3	106	9.8	279	10.1
• 1 คน	537	32.1	236	21.9	773	28.1
• 2 คน	701	41.9	533	49.4	1,234	44.8
• 3 คน	181	10.8	138	12.8	319	11.6
• 4 คนขึ้นไป	82	4.9	67	6.2	149	5.4
3. จำนวนผู้พึ่งพิง (เฉลี่ย 1.2 คน)	1,674	100.0	1,080	100.0	2,754	100.0
• ไม่มีผู้พึ่งพิง	538	32.1	298	27.6	836	30.4
• 1 คน	512	30.6	382	35.4	894	32.5
• 2 คน	399	23.8	274	25.4	673	24.4
• 3 คน	150	9.0	83	7.7	233	8.5
• 4 คนขึ้นไป	75	4.5	43	4.0	118	4.3

ที่มา : จากการศึกษา

4.1.2 หัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-2 พบว่าหัวหน้าครัวเรือนตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 1,887 ครัวเรือน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 68.5 ส่วนที่เหลือเป็นเพศหญิงจำนวน 867 ครัวเรือนหรือ ร้อยละ 31.5 มีอายุเฉลี่ย 39.3 ปี หัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุตั้งแต่ 40 ขึ้นไปมีจำนวน 2,223 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 80.7 หัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุมากกว่า 60 ปีมีสัดส่วนมากที่สุดเท่ากับร้อยละ 31.0 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 40-49 ปี และช่วงอายุ 50-60 ปี มีสัดส่วนร้อยละ 25.0 และร้อยละ 24.7 ตามลำดับ สถานภาพของครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนกับคู่สมรสอยู่

ด้วยกันมีจำนวน 1,895 ครัวเรือนคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 68.8 และในกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นคนโสดส่วนใหญ่อยู่ในเขตเทศบาล

ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนตัวอย่างส่วนใหญ่จบประถมศึกษาามี 1,642 ครัวเรือนคิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 59.6 ขณะที่หัวหน้าครัวเรือนที่จบการศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาถึงประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีสัดส่วนรวมกันเป็นร้อยละ 19.7 และหัวหน้าครัวเรือนที่จบการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีสัดส่วนร้อยละ 10.3 เท่ากับกลุ่มหัวหน้าครัวเรือนที่ไม่เคยเรียน โดยกลุ่มหัวหน้าครัวเรือนที่ไม่เคยเรียนเป็นกลุ่มเดียวที่มีครัวเรือนอยู่นอกเขตเทศบาลมากกว่าในเขตเทศบาล นอกนั้นมีสัดส่วนครัวเรือนในเขตเทศบาลมากกว่านอกเขตเทศบาลทุกระดับ โดยเฉพาะหัวหน้าครัวเรือนที่จบการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปส่วนใหญ่อยู่ในเขตเทศบาล

สถานภาพในการทำงานของหัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่ทำธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้างจำนวน 1,142 ครัวเรือนคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 41.5 หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นลูกจ้างเอกชน ลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจมีสัดส่วนรวมกันเท่ากับร้อยละ 27.8 ในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นครัวเรือนที่อยู่ในเขตเทศบาล สำหรับหัวหน้าครัวเรือนที่ไม่ได้ทำงานหารายได้หรือช่วยธุรกิจใดในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้างมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 22.2 ซึ่งหัวหน้าครัวเรือนในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นคนชรา

อาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือนตัวอย่างค่อนข้างกระจายตัว หัวหน้าครัวเรือนที่ประกอบกิจการเกษตรปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ มีสัดส่วนสูงที่สุด จำนวน 642 ครัวเรือนหรือร้อยละ 23.3 ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวที่ครัวเรือนส่วนใหญ่อยู่นอกเขตเทศบาล รองลงมาเป็นหัวหน้าครัวเรือนที่ไม่ได้ทำงานซึ่งประกอบด้วยคนชรา เกษียณอายุ มีรายได้จากบำเหน็จบำนาญ/ทรัพย์สินและแม่บ้านมีสัดส่วนร้อยละ 20.2 หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นข้าราชการอาวุโส ผู้จัดการทั่วไป ผู้นำตามประเพณี และหัวหน้าหมู่บ้านมีสัดส่วน ร้อยละ 13.8 หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเสมียน พนักงานขาย/บริการ ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบด้วย ผู้จัดการสินค้าในตลาดแผงลอย พนักงานขายสินค้าและให้บริการต่าง ๆ มีสัดส่วนร้อยละ 13.1 หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นช่างฝีมือหรือช่างขับเคลื่อนเครื่องจักร เครื่องยนต์มีสัดส่วนร้อยละ 11.4 ส่วนใหญ่เป็นช่างก่อสร้าง ช่างเครื่อง และพนักงานขับรถยนต์ประเภทต่าง ๆ มีจำนวนใกล้เคียงกับหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นผู้ใช้แรงงานซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 11.0 ส่วนใหญ่เป็นคนงานทางด้านการเกษตร และทำความสะอาด ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ มีสัดส่วนร้อยละ 4.3 ส่วนใหญ่เป็น อาจารย์ พยาบาล วิศวกรและสถาปนิก และผู้ปฏิบัติการเทคนิคสาขาต่าง ๆ มีสัดส่วนร้อยละ 2.7 ส่วนใหญ่เป็นตำรวจ ช่างเทคนิคด้านวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ และผู้ประกอบวิชาชีพด้านการเงินและการขาย

ตารางที่ 4-2 ลักษณะของหัวหน้าครัวเรือนตัวอย่างจำแนกตามสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

ลักษณะของหัวหน้าครัวเรือน	เขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	1,674	100.0	1,080	100.0	2,754	100.0
• ชาย	1,084	64.8	803	74.4	1,887	68.5
• หญิง	590	35.2	277	25.6	867	31.5
2. อายุ (เฉลี่ย 39.3 ปี)	1,674	100.0	1,080	39.2	100.0	100.0
• ต่ำกว่า 30 ปี	109	6.5	38	3.5	147	5.3
• 30-39 ปี	233	13.9	151	14.0	384	13.9
• 40-49 ปี	415	24.8	274	25.4	689	25.0
• 50-59 ปี	415	24.8	265	24.5	680	24.7
• 60 ปีขึ้นไป	502	30.0	352	32.6	854	31.0
3. สถานภาพ	1,674	100.0	1,080	100.0	2,754	100.0
• โสด	193	11.5	44	4.1	237	8.6
• สมรส	1,098	65.6	797	73.8	1,895	68.8
• ม้าย/หย่า	344	20.5	210	19.4	554	20.1
• อื่น ๆ	39	2.3	28	2.6	66	2.4
4. ระดับการศึกษา	1,674	100.0	1,080	100.0	2,754	100.0
• ไม่เคยเรียน	122	7.3	162	15.0	284	10.3
• ประถมศึกษา	896	53.5	746	69.1	1,642	59.6
• มัธยมศึกษา	359	21.4	118	10.9	477	17.3
• ปวท./ปวส./ปกศ.	53	3.2	13	1.2	66	2.4
• ปริญญาตรีขึ้นไป	244	14.6	41	3.8	285	10.3
5. สถานภาพในการทำงาน	1,674	100.0	1,080	100.0	2,754	100.0
• นายจ้าง	145	5.3	89	8.2	234	8.5
• ธุรกิจส่วนตัวไม่มีลูกจ้าง	590	21.4	552	51.1	1,142	41.5
• ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	282	10.2	75	6.9	357	13.0
• ลูกจ้างเอกชน	264	9.6	145	13.4	409	14.9
• ไม่ได้ทำงาน/ไม่มีรายได้จากทำงาน	393	14.2	219	20.3	612	22.2
6. อาชีพหลัก	1,674	100.0	1,080	100.0	2,754	100.0
• ผู้จัดการ/ผู้นำชุมชน	258	15.4	126	11.7	384	13.9
• ผู้ประกอบวิชาชีพต่าง ๆ	99	5.9	20	1.9	119	4.3
• ช่างเทคนิคต่าง ๆ	55	3.3	20	1.9	75	2.7
• เสมียน พนักงานขาย/บริการ	297	17.7	62	5.7	359	13.0
• ผู้ประกอบการเกษตร	221	13.2	421	39.0	642	23.3
• ช่างฝีมือ/ขับเคลื่อนยานยนต์	196	11.7	117	10.8	313	11.4
• ผู้ใช้แรงงาน	191	11.4	114	10.6	305	11.1
• ไม่ได้ทำงาน	357	21.3	200	18.4	557	20.3

ที่มา : จากการศึกษา

4.1.3 สถานภาพทางเศรษฐกิจของครัวเรือนตัวอย่าง

จากตารางที่ 4-3 ครัวเรือนตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 16,343.8 บาท โดยครัวเรือนที่มีรายได้สูงที่สุดเดือนละ 941,350 บาท และครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำที่สุดเดือนละ 1,027 บาท จากการแบ่งช่วงรายได้ต่อเดือนของครัวเรือนออกเป็น 7 ระดับ ได้แก่ 1) น้อยกว่า 5,000 บาท 2) ระหว่าง 5,000-10,000 บาท 3) ระหว่าง 10,001-15,000 บาท 4) ระหว่าง 15,001-20,000 บาท 5) ระหว่าง 20,001-30,000 บาท 6) ระหว่าง 30,001-50,000 บาท และ 7) มากกว่า 50,000 บาท พบว่ากลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาทต่อเดือนมีสัดส่วนสูงที่สุดจำนวน 805 ครัวเรือน หรือร้อยละ 29.3 ของครัวเรือนทั้งสิ้น รองลงมาเป็นกลุ่มที่มีรายได้ต่ำที่สุดคือน้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน จำนวน 567 ครัวเรือนหรือร้อยละ 20.6 ซึ่งเป็นระดับเดียวที่มีจำนวนครัวเรือนนอกเขตเทศบาลสูงกว่าในเขตเทศบาล ส่วนที่เหลือมีครัวเรือนในเขตเทศบาลมากกว่านอกเขตเทศบาลทุกระดับ โดยเฉพาะระดับสุดท้ายซึ่งมีรายได้มากกว่า 50,000 บาทต่อเดือนมีสัดส่วนครัวเรือนในเขตเทศบาลต่อครัวเรือนนอกเขตเทศบาลเท่ากับร้อยละ 81.1 ต่อร้อยละ 18.9

ครัวเรือนตัวอย่างมีเงินออมในรูปเงินสดเฉลี่ยเดือนละ 3,436.8 บาท โดยครัวเรือนที่มีเงินออมสูงที่สุดเดือนละ 684,258 บาท และครัวเรือนที่มีเงินออมในรูปเงินสดต่ำที่สุดมีค่าคิดลบเดือนละ 81,390 บาท จากการศึกษาได้แบ่งเงินออมในรูปเงินสดออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ 1) น้อยกว่า 1,000 บาท 2) ระหว่าง 1,000-4,000 บาท 3) ระหว่าง 4,001-7,000 บาท 4) ระหว่าง 7,001-10,000 บาท และ 5) มากกว่า 10,000 บาท พบว่าครัวเรือน 2,066 ครัวเรือนหรือ ร้อยละ 75 ของครัวเรือนทั้งสิ้นมีเงินออมน้อยกว่า 4,000 บาทต่อเดือน โดยกว่าครึ่งของครัวเรือนทั้งสิ้นมีเงินออมน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน และในระดับเงินออมที่สูงขึ้น ยังมีจำนวนครัวเรือนในเขตเทศบาลสูงกว่านอกเขตเทศบาลมากขึ้น จากระดับแรกซึ่งมีเงินออมน้อยกว่า 1,000 บาทมีสัดส่วนครัวเรือนในเขตเทศบาลต่อครัวเรือนนอกเขตเทศบาลเท่ากับร้อยละ 56.0 ต่อร้อยละ 44.0 เพิ่มขึ้นเป็นลำดับถึงระดับสุดท้ายมีสัดส่วนร้อยละ 71.3 ต่อร้อยละ 28.7

มูลค่าทรัพย์สินทางการเงิน เช่น เงินฝาก พันธบัตร หุ้น ทอง เครื่องเพชร ฯลฯ มีค่าเฉลี่ย 129,574.4 บาทต่อครัวเรือน โดยมีค่าสูงสุดเท่ากับ 7,200,000 บาท และค่าต่ำสุดเท่ากับศูนย์ จากการแบ่งมูลค่าทรัพย์สินทางการเงินออกเป็น 6 ระดับ ได้แก่ 1) น้อยกว่า 10,000 บาท 2) ระหว่าง 10,000-50,000 บาท 3) ระหว่าง 50,001-100,000 บาท 4) ระหว่าง 100,001-500,000 บาท 5) ระหว่าง 500,001-1,000,000 บาท และ 6) มากกว่า 1,000,000 บาท พบว่าครัวเรือนที่มีทรัพย์สินทางการเงินน้อยกว่า 10,000 บาทมีสัดส่วนมากที่สุดจำนวน 939 ครัวเรือนหรือร้อยละ 34.2 ของครัวเรือนทั้งสิ้น รองลงมาเป็นระดับที่มีทรัพย์สินทางการเงินระหว่าง 10,000-50,000 บาท จำนวน 870 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 31.6 ของครัวเรือนทั้งสิ้น

ทรัพย์สินถาวรของครัวเรือน ซึ่งประกอบด้วยมูลค่าที่ดิน สิ่งปลูกสร้างและยานพาหนะ มีค่าเฉลี่ย 751,382.1 บาทต่อครัวเรือน มีค่าสูงสุดเท่ากับ 32,000,000 บาทและค่าต่ำสุดเท่ากับศูนย์ จากการแบ่งมูลค่าทรัพย์สินถาวรออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ 1) น้อยกว่า 100,000 บาท 2) ระหว่าง 100,001-500,000 บาท 3) ระหว่าง 500,001-1,000,000 บาท 4) ระหว่าง 1,000,001-5,000,000 บาท และ 5) มากกว่า 5,000,000 บาท พบว่าครัวเรือนในระดับที่สองคือมีทรัพย์สินถาวรระหว่าง 100,001-500,000 บาท มีสัดส่วนสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ 36.2 ของครัวเรือนทั้งสิ้น รองลงมาได้แก่กลุ่มที่มีมูลค่าทรัพย์สินถาวรต่ำกว่า 100,000 บาท มีสัดส่วนร้อยละ 22.1 ใกล้เคียงกับกลุ่มที่มีมูลค่าทรัพย์สินถาวรระหว่าง 500,001-1,000,000 บาท มีสัดส่วนร้อยละ 21.1

ทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่งของครัวเรือนซึ่งประกอบด้วยทรัพย์สินทางการเงินและทรัพย์สินถาวร มีค่าเฉลี่ย 878,423.7 บาทต่อครัวเรือน โดยมีค่าสูงสุดเท่ากับ 32,012,500 บาทและค่าต่ำสุดเท่ากับศูนย์ จากการแบ่งมูลค่าทรัพย์สินรวมออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ 1) น้อยกว่า 500,000 บาท 2) ระหว่าง 500,000-1,000,000 บาท 3) ระหว่าง 1,000,001-1,500,000 บาท 4) ระหว่าง 1,500,001-2,000,000 บาท และ 5) มากกว่า 2,000,000 บาท พบว่าครัวเรือนส่วนใหญ่มีความมั่งคั่งน้อยกว่า 1,000,000 บาท มีสัดส่วนร้อยละ 74.4 ของครัวเรือนทั้งสิ้น โดยกลุ่มแรกซึ่งมีความมั่งคั่งน้อยกว่า 500,000 บาท มีสัดส่วนมากที่สุดเท่ากับร้อยละ 50.3 หรือครึ่งหนึ่งของครัวเรือนทั้งสิ้น รองลงมาเป็นกลุ่มที่มีความมั่งคั่งระหว่าง 500,000-1,000,000 บาท มีสัดส่วนร้อยละ 24.1

ทางด้านข้อมูลหนี้สินรวมของครัวเรือนมีค่าเฉลี่ย 146,356.9 บาทต่อครัวเรือน โดยมีค่าสูงสุดเท่ากับ 10,000,000 บาทและค่าต่ำสุดเท่ากับศูนย์ จากการแบ่งหนี้สินออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ 1) น้อยกว่า 100,000 บาท 2) ระหว่าง 100,000-400,000 บาท 3) ระหว่าง 400,001-700,000 บาท 4) ระหว่าง 700,001-1,000,000 บาท และ 5) มากกว่า 1,000,000 บาท พบว่าครัวเรือนส่วนใหญ่มีหนี้สินน้อยกว่า 100,000 บาทจำนวน 2,013 ครัวเรือนคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 73.1 โดยครัวเรือนที่มีระดับหนี้สินเป็นจำนวนสูงส่วนใหญ่อยู่ในเขตเทศบาล

เป็นที่น่าสังเกตว่า มูลค่าทรัพย์สินทางการเงิน ทรัพย์สินถาวร และทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่งมีค่าสูงสุดและต่ำสุดที่แตกต่างกันมากกว่าความแตกต่างของรายได้หลายเท่าตัว แสดงถึงความเหลื่อมล้ำของครัวเรือนทางด้านทรัพย์สินที่มีมากกว่าทางด้านรายได้มาก โดยมีครัวเรือนส่วนหนึ่งไม่ได้เป็นเจ้าของทรัพย์สินเหล่านี้เลย ในขณะที่มีครัวเรือนที่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินมูลค่าสูงสุด 7,200,000 บาท มีมูลค่าทรัพย์สินถาวรสูงสุด 32,000,000 บาทและสามารถสะสมความมั่งคั่งได้สูงสุดเท่ากับ 32,012,500 บาท เนื่องจากทรัพย์สินของครัวเรือนเป็นตัวแปรสะสม ส่วนหนึ่งเป็นมรดกตกทอดที่สะสมมาหลายชั่วคน ในขณะที่รายได้และเงินออมในรูปแบบเงินสดเป็นตัวแปรกระแส ในแต่ละเดือนเท่านั้น

ตารางที่ 4-3 สถานภาพทางเศรษฐกิจของครัวเรือนตัวอย่าง

ข้อมูลครัวเรือน	เขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้ (เฉลี่ย 16,343.8 บาท/เดือน)	1,674	100	1,080	100	2,754	100
• น้อยกว่า 5,000	255	15.2	312	28.9	567	20.6
• 5,001-10,000	443	26.5	362	33.5	805	29.2
• 10,001-15,000	285	17	162	15	447	16.2
• 15,001-20,000	176	10.5	85	7.9	261	9.5
• 20,001-30,000	241	14.4	59	5.5	335	12.2
• 30,001-50,000	171	10.2	35	3.2	213	7.7
• มากกว่า 50,000	103	6.2	65	6	126	4.6
2. เงินออมในรูปเงินสด (เฉลี่ย 3,436.8 บาท/เดือน)	1,674	100	1,080	100	2,754	100
• น้อยกว่า 1,000	814	48.6	638	59.1	1,454	52.8
• 1,000-4,000	386	23.1	225	20.8	611	22.2
• 4,001-7,000	139	8.3	77	7.1	216	7.8
• 7,001-10,000	95	5.7	45	4.2	140	5.1
• มากกว่า 10,000	240	14.3	95	8.8	335	12.2
3. ทรัพย์สินทางการเงิน (เฉลี่ย 129,574.4 บาท)	1,674	100	1,080	100	2,754	100
• น้อยกว่า 10,000	494	29.5	444	41.1	938	34.1
• 10,001-50,000	511	30.5	359	33.2	870	31.6
• 50,001-100,000	203	12.1	123	11.4	326	11.8
• 100,001-500,000	317	18.9	123	11.4	440	16
• 500,001-1,000,000	93	5.6	18	1.7	111	4
• มากกว่า 1,000,000	56	3.3	13	1.2	69	2.5
4. ทรัพย์สินถาวร (เฉลี่ย 751,382.1 บาท)	1,674	100	1,080	100	2,754	100
• น้อยกว่า 100,000	378	22.6	229	21.2	607	22
• 100,001-500,000	550	32.9	444	41.1	994	36.1
• 500,001-1,000,000	357	21.3	223	20.6	580	21.1
• 1,000,001-5,000,000	359	21.4	177	16.4	536	19.5
• มากกว่า 5,000,000	30	1.8	7	0.6	37	1.3
3. ทรัพย์สินรวม (เฉลี่ย 878,423.7 บาท)	1,674	100	1,080	100	2,754	100
• น้อยกว่า 500,000	806	48.1	578	53.5	1,384	50.3
• 500,000-1,000,000	406	24.3	256	23.7	662	24
• 1,000,001-1,500,000	184	11	119	11	302	11
• 1,500,001-2,000,000	95	5.7	55	5.1	150	5.4
• มากกว่า 2,000,000	179	10.7	72	6.7	256	9.3
4. หนี้สินรวม (เฉลี่ย 146,356.9 บาท)	1,674	100	1,080	100	2,754	100
• น้อยกว่า 100,000	1,174	70.1	839	77.7	2,013	73.1
• 100,000-400,000	280	16.7	183	16.9	463	16.8
• 400,001-700,000	107	6.4	34	3.1	141	5.1
• 700,001-1,000,000	56	3.3	11	1	67	2.4
• มากกว่า 1,000,000	57	3.3	13	1.2	70	2.5

ที่มา : จากการศึกษา

4.2 เงินออมในรูปแบบเงินสด

จากการศึกษาครั้งนี้ เงินออมในรูปแบบเงินสดคือเงินรายได้ที่เหลือจากค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค ซึ่งได้แก่ค่าใช้จ่ายอาหาร เครื่องดื่ม และค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคอื่น ๆ คำนวณจากรายได้ทั้งสิ้นต่อเดือนหักด้วยค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นต่อเดือน ดังนั้นจึงแบ่งการอธิบายออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกได้แก่ รายได้และค่าใช้จ่ายของครัวเรือนจำแนกตามสถานะต่าง ๆ และส่วนที่สองได้แก่เงินออมในรูปแบบเงินสดของครัวเรือนจำแนกตามสถานะต่าง ๆ

4.2.1 รายได้และค่าใช้จ่ายของครัวเรือน

ลักษณะรายได้ของครัวเรือนแตกต่างกันตามชั้นทางเศรษฐกิจของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม กลุ่มแรก ได้แก่ ลูกจ้างวิชาชีพ วิชาการ นักบริหาร เสมียน พนักงานขาย พนักงานบริการ ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิตและก่อสร้าง ตลอดจนคนงานเกษตรและคนงานทั่วไป ซึ่งทำงานโดยได้รับค่าตอบแทนเป็นค่าจ้างและเงินเดือน กลุ่มที่สองได้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจของตนเองที่จะต้องใช้ความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพ วิชาการและบริหารซึ่งมีสถานะเป็นนายจ้างหรือทำธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง มีรายได้จากการขายสินค้าและบริการหักด้วยค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ กลุ่มที่สามได้แก่ผู้ที่ประกอบการเกษตรที่เป็นทำหน้าที่เป็นผู้จัดการแต่ไม่ได้ลงมือทำด้วยตนเองและผู้ที่ทำการเกษตรด้วยตนเอง และกลุ่มที่มีรายได้จากแหล่งอื่น ๆ ที่ไม่ใช่งานที่ได้แก่ ผู้ที่ได้รับบำเหน็จ บำนาญ เงินช่วยเหลือ หรือมีรายได้จากทรัพย์สิน ทั้งนี้ รายได้ของครัวเรือนในการศึกษานี้นับรวมรายได้ที่ไม่ได้รับเป็นตัวเงินด้วย เช่นค่าเช่าบ้านที่ไม่ต้องจ่าย อาหารที่ไม่ต้องซื้อ เป็นต้น

ส่วนค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นค่าใช้จ่ายอาหาร เครื่องดื่ม และยาสูบ ส่วนที่สองเป็นค่าใช้จ่ายอุปโภคบริโภคอื่นซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย เครื่องใช้เบ็ดเตล็ดในครัวเรือน รวมถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเสื้อผ้า ของใช้ส่วนบุคคล ค่าใช้จ่ายในการเดินทางและสื่อสาร การศึกษาและค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น

จากตารางที่ 4-4 พบว่ารายได้ทั้งสิ้นของครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยเดือนละ 16,343.8 บาท มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยเดือนละ 12,907.0 บาท เป็นค่าใช้จ่ายอาหารและเครื่องดื่มเฉลี่ยเดือนละ 3,961.9 บาท และค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคอื่นเฉลี่ยเดือนละ 8,945.1 บาท คงเหลือเงินออมในรูปแบบเงินสดเฉลี่ยเดือนละ 3,436.9 บาท โดยพิจารณาเงินออมในรูปแบบเงินสดตามสถานะต่าง ๆ ได้ดังนี้

ก. จำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-4 ในช่วงชีวิตของหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุน้อยจะมีระดับรายได้ อยู่ในระดับต่ำ และจะมีรายได้สูงขึ้นเมื่อมีอายุมากขึ้น ต่อมาเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุก็จะกลับมามีรายได้ลดลงอีกครั้ง ค่าเฉลี่ยดังกล่าวเป็นไปตามสมมติฐานวัฏจักรชีวิต จากการศึกษาหัวหน้าครัวเรือนที่มีช่วงอายุน้อยกว่า 30 ปี มีค่าเฉลี่ยทุกรายการต่ำที่สุด ทั้งรายได้ ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ค่าใช้จ่ายอาหาร เครื่องดื่ม ยาสูบและค่าใช้จ่ายอุปโภคบริโภคอื่น เฉลี่ยเดือนละ 12,293.0 บาท 12,109.4 บาท 4,074.3 บาท 8,035.1 บาท ทำให้มีเงินออมที่เป็นเงินสดต่ำที่สุดเฉลี่ย 183.5 บาท โดยทางด้านรายได้และค่าใช้จ่ายมีค่าสูงสุดในช่วงอายุ 40-49 ปีเฉลี่ยเดือนละ 19,243.9 บาทและ 15,414.1 บาท ลดลงต่อเนื่องเหลือ 18,587.2 บาท และ 13,533.4 บาทในช่วงอายุ 50-59 ปี และลดลงเหลือ 13,372.0 บาท และ 10,211.4 บาทในช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป แต่เงินออมในรูปเงินสดมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในช่วงที่หัวหน้าครัวเรือนอายุ 50-59 ปี เท่ากับ 5,053.8 บาท และเป็นช่วงอายุที่มีค่าความโน้มเอียงในการออมเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ ร้อยละ 0.

ตารางที่ 4-4 รายได้ค่าใช้จ่ายและเงินออมต่อเดือนของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

อายุของ หัวหน้าครัวเรือน	รายได้ (บาท/ เดือน)	ค่าใช้จ่าย (บาท/เดือน)			เงินออม (บาท/ เดือน)	การออม/ รายได้ (APS)
		ทั้งสิ้น	อาหาร เครื่องดื่ม	อุปโภค บริโภคอื่น		
น้อยกว่า 30 ปี	12,293.0	12,109.5	4,074.3	8,035.2	183.5	0.01
30-39 ปี	15,327.8	13,599.7	4,381.6	9,218.1	1,728.1	0.11
40-49 ปี	19,243.9	15,414.1	4,408.2	11,005.9	3,829.8	0.20
50-59 ปี	18,587.2	13,533.4	3,919.0	9,614.4	5,053.8	0.27
มากกว่า 60 ปี	13,372.0	10,211.4	3,369.7	6,841.7	3,160.6	0.23
รวม	16,343.8	12,907.0	3,961.9	8,945.1	3,436.8	0.21

ที่มา : จากการศึกษา

ข. จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-5 พบว่าทั้งค่าเฉลี่ยรายได้ และรายจ่ายของครัวเรือน เพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นลำดับตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนไม่เคยเรียนหนังสือมีรายได้และค่าใช้จ่ายต่ำที่สุดเฉลี่ยเดือนละ 8,263.4 บาท และ 7,594.4 บาท ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่มี

การศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปซึ่งมีรายได้ทั้งสิ้นและค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นสูงสุดเฉลี่ยเดือนละ 35,209.9 บาท และ 25,927.7 บาท

ที่น่าสังเกตคือกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนที่มีจบประกาศนียบัตรวิชาชีพซึ่งประกอบด้วยระดับปวช./ปวท./ปวส./ปกศ. จะมีความสามารถในการหารายได้สูงกว่าหัวหน้าครัวเรือนที่จบการศึกษามัธยมศึกษาในสายสามัญมาก แม้ว่าจะใช้เวลาในการศึกษาไม่ต่างกัน เนื่องจากทั้งหน่วยงานราชการและเอกชนส่วนใหญ่มีความต้องการพนักงานที่จบการศึกษาศาสนาวิชาชีรมากกว่าระดับมัธยมสายสามัญ ทำให้หัวหน้าครัวเรือนในกลุ่มที่จบการศึกษาวิชาชีพมีโอกาสเข้าทำงานและได้รับเงินเดือนสูงกว่า แต่ครัวเรือนในกลุ่มนี้กลับมีรายจ่ายเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มที่จบการศึกษามัธยมปลายสายสามัญเช่นกัน เนื่องจากส่วนใหญ่ต้องทำงานในเขตเทศบาลซึ่งมีค่าครองชีพสูงกว่านอกเขตเทศบาลหรือในชนบท ส่วนหัวหน้าครัวเรือนที่จบมัธยมศึกษามักประกอบอาชีพส่วนตัว และมีการออมที่ดีกว่า สะท้อนจากค่าความโน้มเอียงในการออมเฉลี่ยที่สูงที่สุดเท่ากับ 0.29

ตารางที่ 4-5 รายได้ ค่าใช้จ่ายและเงินออมต่อเดือนของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

ระดับการศึกษา ของหัวหน้าครัวเรือน	รายได้ (บาท/ เดือน)	ค่าใช้จ่าย (บาท/เดือน)			เงินออม (บาท/ เดือน)	การออม/ รายได้ (APS)
		ทั้งสิ้น	อาหาร เครื่องดื่ม	อุปโภค บริโภคอื่น		
ไม่เคยเรียน	8,263.4	7,594.4	2,898.2	4,696.2	669.0	0.08
ประถมศึกษา	11,834.7	10,082.3	3,482.1	6,600.2	1,752.4	0.15
มัธยมศึกษา	23,652.0	16,730.3	4,794.5	11,935.8	6,921.7	0.29
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	29,011.6	22,186.3	6,029.0	16,157.3	6,825.3	0.02
ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	35,209.9	25,927.7	5,909.0	20,018.7	9,282.2	0.26
รวม	16,343.8	12,907.0	3,961.9	8,945.1	3,436.8	0.21

ที่มา : จากการศึกษา

ก. จำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-6 พบว่าครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นลูกจ้างรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ เป็นกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยรายได้และค่าใช้จ่ายสูงสุด เฉลี่ยเดือนละ 31,664.5 บาท และ 23,509.4 บาท โดยเฉพาะทางด้านรายได้มีค่าสูงกว่ารายได้เฉลี่ยของครัวเรือนทั้งหมดเกือบเท่าตัว แต่ทางด้านรายจ่ายของครัวเรือนในกลุ่มนี้ก็อยู่ในเกณฑ์สูงกว่าครัวเรือนในกลุ่มอื่น ๆ มากเช่นกัน ทำให้คงเหลือเงินออมเฉลี่ยเดือนละ 8,155.1 บาท ส่วนกลุ่มที่เป็นนายจ้างมีรายได้และรายจ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ย

เดือนละ 29,481.9 บาทและ 20,301.9 บาท มีเงินออมในรูปแบบเงินสดสูงที่สุดเฉลี่ยเดือนละ 9,180.0 บาท ส่วนกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดทุกรายการ ได้แก่กลุ่มที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวไม่มีลูกจ้างมีรายได้ทั้งสิ้น และรายจ่ายทั้งสิ้นและเงินออมเฉลี่ยเดือนละ 11,361.7 บาท 9,775.3 บาท และ 1,586.5 บาท

ตารางที่ 4-6 รายได้ ค่าใช้จ่าย และเงินออมต่อเดือนของครุว์เรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครุว์เรือน

สถานภาพการทำงานของหัวหน้าครุว์เรือน	รายได้ (บาท/เดือน)	ค่าใช้จ่าย (บาท/เดือน)			เงินออม (บาท/เดือน)	การออม/ รายได้ (APS)
		ทั้งสิ้น	อาหาร เครื่องดื่ม	อุปโภค บริโภคอื่น		
นายจ้าง	29,481.9	20,301.9	4,925.6	15,376.3	9,180.0	0.31
ธุรกิจส่วนตัวไม่มีลูกจ้าง	11,361.8	9,775.3	3,498.1	6,277.2	1,586.5	0.14
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	31,664.5	23,509.4	5,642.7	17,866.7	8,155.1	0.26
ลูกจ้างเอกชน	12,950.5	10,876.6	3,912.8	6,963.8	2,073.9	0.16
ไม่ได้ทำงาน/ไม่มีรายได้ จากการทำงาน	13,976.5	11,117.4	3,515.7	7,601.7	2,859.1	0.20
รวม	16,343.8	12,907.0	3,961.9	8,945.1	3,436.8	0.21

ที่มา : จากการศึกษา

ง. จำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครุว์เรือน

จากตารางที่ 4-7 ครุว์เรือนที่หัวหน้าครุว์เรือนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพต่าง ๆ อาทิ อาจารย์ พยาบาล วิศวกร และสถาปนิก เป็นต้น เป็นกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยเกือบทุกรายการสูงที่สุดได้แก่ รายได้ ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น และเงินออมที่เป็นเงินสดเฉลี่ยเดือนละ 37,299.0 บาท 26,753.8 บาท และ 10,545.2 บาท ตามลำดับ ยกเว้นค่าใช้จ่ายอาหารเครื่องดื่ม และยาสูบ พบว่าครุว์เรือนที่มีหัวหน้าครุว์เรือนเป็นผู้ปฏิบัติการเทคนิคต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 6,336.0 บาทต่อเดือน ส่วนหนึ่งเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และบุหรี่มากกว่า โดยหัวหน้าครุว์เรือนในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ได้แก่ ตำรวจ ช่างเทคนิคด้านวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ และผู้ประกอบวิชาชีพด้านการเงินและการขาย

ครุว์เรือนที่มีค่าเฉลี่ยทุกรายการต่ำที่สุดใกล้เคียงกันได้แก่กลุ่มที่มีหัวหน้าครุว์เรือนเป็นผู้ประกอบการเกษตรและกลุ่มผู้ใช้แรงงาน โดยมีรายได้ทั้งสิ้นเฉลี่ยเดือนละ 9,743.6 บาทและ 9,754.1 บาท มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ยเดือนละ 8,326.5 บาทและ 8,316.7 บาท คงเหลือเงิน

ออมเฉลี่ยเดือนละ 1,417.1 และ 1,437.4 บาท ตามลำดับ ทั้งนี้ กลุ่มหัวหน้าครัวเรือนที่ประกอบ การเกษตร ผู้ใช้แรงงาน และช่างฝีมือมีค่าความ โน้มเอียงในออมเฉลี่ยต่ำเท่ากับ 0.15

**ตารางที่ 4-7 รายได้ค่าใช้จ่ายและเงินออมต่อเดือนของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพหลัก
ของหัวหน้าครัวเรือน**

อาชีพหลัก ของหัวหน้าครัวเรือน	รายได้ (บาท/ เดือน)	ค่าใช้จ่าย (บาท/เดือน)			เงินออม (บาท/ เดือน)	การออม/ รายได้ (APS)
		ทั้งสิ้น	อาหาร เครื่องดื่ม	อุปโภค บริโภคอื่น		
ผู้จัดการ ผู้นำชุมชน	28,793.60	20,554.00	5,142.20	15,411.80	8,239.60	0.29
ผู้ประกอบการวิชาชีพต่าง ๆ	37,299.00	26,753.80	5,722.80	21,031.00	10,545.20	0.28
ผู้ปฏิบัติการเทคนิคสาขาต่าง ๆ	28,730.30	22,758.30	6,336.00	16,422.30	5,972.00	0.21
เสมียน พนักงานขาย/บริการ	18,503.60	15,061.40	4,393.90	10,667.50	3,442.20	0.19
ผู้ประกอบการเกษตร	9,743.60	8,326.50	3,184.00	5,142.50	1,417.10	0.15
ช่างฝีมือ พ.ขับเครื่องจักร/ยานยนต์	12,830.00	10,875.40	3,964.40	6,911.00	1,954.60	0.15
ผู้ใช้แรงงาน	9,754.10	8,316.70	3,272.30	5,044.40	1,437.40	0.15
ไม่ได้ทำงาน	13,444.10	10,919.70	3,451.30	7,468.40	2,524.40	0.19
รวม	16,343.80	12,907.00	3,961.90	8,945.10	3,436.80	0.21

ที่มา : จากการศึกษา

4.2.2 เงินออมในรูปแบบเงินสดของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-8 พบว่าเงินออมในรูปแบบเงินสดของครัวเรือนในภาคเหนือ จำนวน 2,752 ครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยเดือนละ 3,436.8 บาท ครัวเรือนในเขตเทศบาล จำนวน 1,674 ครัวเรือนมีค่าเฉลี่ย เงินออมเดือนละ 4,268.2 บาท สูงกว่าครัวเรือนนอกเขตเทศบาล จำนวน 1,082 ครัวเรือน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย เดือนละ 2,148.3 บาท

ในแต่ละจังหวัดมีเงินออมในรูปแบบเงินสดแตกต่างกันมาก โดยจังหวัดลำปางมีเงินออม สูงที่สุดเฉลี่ยเดือนละ 9,078.3 บาท รองลงมาได้แก่จังหวัดสุโขทัย นครสวรรค์และพิษณุโลก มีเงิน ออมใกล้เคียงกัน 4,959.5 บาท 4,901.8 บาทและ 4,747.9 บาทตามลำดับ ส่วนจังหวัดเชียงใหม่มีเงิน ออมต่ำที่สุดเฉลี่ยเดือนละ 1,350.2 บาท ลำดับถัดไปได้แก่จังหวัดลำพูนและพะเยามีเงินออมใกล้เคียงกัน เฉลี่ยเดือนละ 1,892.8 บาทและ 1,892.2 บาทตามลำดับ

เกือบทุกจังหวัดมีค่าเฉลี่ยเงินออมในรูปเงินสดของครัวเรือนในเขตเทศบาลสูงกว่าครัวเรือนนอกเขตเทศบาล ยกเว้นจังหวัดเชียงใหม่และนครสวรรค์ที่มีค่าเฉลี่ยเงินออมของครัวเรือนในเขตเทศบาลต่ำกว่าครัวเรือนนอกเขตเทศบาล จังหวัดที่ครัวเรือนนอกเขตเทศบาลมีเงินออมต่ำมากที่สุดได้แก่ จังหวัดน่าน กำแพงเพชรและแม่ฮ่องสอนเฉลี่ยเพียงเดือนละ 649.5 บาท 685.9 บาทและ 737.7 บาท แตกต่างกันมากเมื่อเทียบกับครัวเรือนในเขตเทศบาลของจังหวัดเดียวกันซึ่งมีค่าเฉลี่ยเดือนละ 4,700.9 บาท 3,441.6 บาทและ 4,723.6 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 4-8 เงินออมในรูปเงินสดของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกรายจังหวัด

จังหวัด	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	จำนวนครัวเรือน	ค่าเฉลี่ย (บาท)	จำนวนครัวเรือน	ค่าเฉลี่ย (บาท)	จำนวนครัวเรือน	ค่าเฉลี่ย (บาท)
เชียงใหม่	84	1,231.2	70	1,493.0	154	1,350.2
เชียงราย	163	2,431.7	57	1,304.9	220	2,139.7
ลำพูน	84	2,251.8	66	1,435.9	150	1,892.8
ลำปาง	110	13,468.2	74	2,552.8	184	9,078.3
แม่ฮ่องสอน	91	4,723.6	80	737.7	171	2,858.8
พะเยา	125	2,274.6	67	1,178.8	192	1,892.2
แพร่	128	3,198.1	58	1,733.4	186	2,741.4
น่าน	101	4,700.9	59	649.5	160	3,206.9
กำแพงเพชร	74	3,441.6	60	685.9	134	2,207.7
ตาก	114	3,180.7	58	1,815.7	172	2,720.4
อุตรดิตถ์	76	3,091.5	80	2,872.7	156	2,979.3
พิจิตร	82	4,576.7	48	2,102.2	130	3,663.1
พิจิตร	122	5,186.3	85	4,118.7	207	4,747.9
สุโขทัย	74	5,921.9	48	3,475.9	122	4,959.5
นครสวรรค์	74	3,684.3	48	6,778.8	122	4,901.8
เพชรบูรณ์	86	4,938.7	46	1,053.1	132	3,584.6
อุทัยธานี	86	4,422.0	76	2,799.4	162	3,660.8
รวมภาคเหนือ	1,674	4,268.2	1,080	2,148.3	2,754	3,436.8

ที่มา : จากการศึกษา

เงินออมในรูปแบบเงินสดแบ่งออกเป็น 5 ระดับได้แก่ ระดับแรกเงินออมต่ำน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน ระดับที่สองเงินออมค่อนข้างต่ำระหว่าง 1,000-4,000 บาทต่อเดือน ระดับที่สามเงินออมปานกลาง ระหว่าง 4,001-7,000 บาทต่อเดือน ระดับที่สี่เงินออมค่อนข้างสูงระหว่าง 7,000-10,000 บาทต่อเดือน และระดับสุดท้ายเงินออมสูงมากกว่า 10,000 บาทต่อเดือน จากตารางที่ 4-9 พบว่าครัวเรือนที่เงินออมต่ำน้อยกว่า 1,000 บาท มีจำนวนมากที่สุดเท่ากับ 1,454 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 52.8 ของครัวเรือนทั้งสิ้น รองลงมาเงินออมระหว่าง 1,000-4,000 บาทต่อเดือนมี 611 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 22.2 ของครัวเรือนทั้งสิ้น โดยพิจารณาตามสถานะต่างๆ ได้ดังนี้

ก. จำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-9 ครัวเรือนที่มีเงินออมต่ำน้อยกว่า 1,000 บาทมีสัดส่วนมากที่สุดทุกกลุ่มอายุของหัวหน้าครัวเรือน แม้แต่ครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนอายุระหว่าง 50-59 ปี จำนวน 680 ครัวเรือนซึ่งเป็นช่วงอายุที่มีค่าเฉลี่ยเงินออมสูงที่สุดก็ยังมีครัวเรือนส่วนใหญ่ที่มีเงินออมน้อยกว่า 1,000 บาทถึง 309 ครัวเรือนหรือร้อยละ 45.4 ส่วนครัวเรือนในช่วงอายุที่เหลือมีเงินออมน้อยกว่า 1,000 บาทในสัดส่วนเกินครึ่งทั้งสิ้น สำหรับครัวเรือนที่มีเงินออมสูงมากกว่า 10,000 บาทต่อเดือนมีจำนวน 331 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 12.0 ของครัวเรือนทั้งสิ้น และส่วนใหญ่มีหัวหน้าครัวเรือนอายุ 50 ปีขึ้นไป

เงินออมในรูปแบบเงินสดของครัวเรือนเพิ่มขึ้นจนสูงสุดในช่วงวัยกลางคนและลดลงในช่วงสูงอายุซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานวัฏจักรชีวิต โดยครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 147 ครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยเงินออมในรูปแบบเงินสดต่ำที่สุดเดือนละ 183.5 บาท เป็นครัวเรือนที่มีเงินออมต่ำน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน จำนวน 86 ครัวเรือน และมีเงินออมค่อนข้างต่ำระหว่าง 1,000-4,000 บาท จำนวน 42 ครัวเรือน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 58.5 ร้อยละ 28.6 ตามลำดับ กลุ่มหัวหน้าครัวเรือนอายุ 30-39 ปี จำนวน 384 ครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยเงินออมเพิ่มขึ้นเป็นเดือนละ 1,728.1 บาท กลุ่มอายุ 40-49 ปี จำนวน 689 ครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยเงินออมเพิ่มขึ้นเป็นเดือนละ 3,829.8 บาท และกลุ่มอายุ 50-59 ปี จำนวน 680 ครัวเรือน มีเงินออมสูงที่สุดเฉลี่ยเดือนละ 5,053.8 บาท และเป็นกลุ่มที่มีเงินออมสูงมากกว่า 10,000 บาทต่อเดือนมากที่สุด จำนวน 102 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 15.0 ของครัวเรือนในกลุ่มอายุนี้

สำหรับกลุ่มหัวหน้าครัวเรือนอายุ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งมีจำนวนมากที่สุด 854 ครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยเงินออมในรูปแบบเงินสดลดลงเหลือเดือนละ 3,160.6 บาท โดยในช่วงอายุนี้มีครัวเรือนที่มีเงินออมต่ำน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือนมากที่สุด จำนวน 502 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 58.8 รองลงมาเงินออมค่อนข้างต่ำ 1,000-4,000 บาท จำนวน 167 ครัวเรือนหรือร้อยละ 19.6

อย่างไรก็ตามมีครัวเรือนที่มีเงินออมสูงมากกว่า 10,000 บาทต่อเดือนจำนวน 98 ครัวเรือนหรือร้อยละ 11.5

ตารางที่ 4-9 เงินออมในรูปเงินสดของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

อายุของ หัวหน้าครัวเรือน	เงินออมในรูปเงินสด (บาท/เดือน)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 1,000	1,000- 4,000	4,001- 7,000	7,001- 10,000	มากกว่า 10,000		
น้อยกว่า 30 ปี	86 (58.5)	42 (28.6)	10 (6.8)	6 (4.1)	3 (2.0)	147 (100.0)	183.5
30-39 ปี	204 (53.1)	91 (23.7)	37 (9.6)	17 (4.4)	35 (9.1)	384 (100.0)	1,728.1
40-49 ปี	352 (51.1)	141 (20.5)	56 (8.1)	44 (6.4)	96 (13.9)	689 (100.0)	3,829.8
50-59 ปี	309 (45.4)	170 (25.0)	55 (8.1)	44 (6.5)	101 (15.0)	680 (100.0)	5,053.8
60 ปีขึ้นไป	502 (58.8)	167 (19.6)	58 (6.8)	29 (3.4)	98 (11.5)	854 (100.0)	3,160.6
รวม	1,452 (52.7)	611 (22.2)	216 (7.8)	140 (5.1)	335 (12.2)	2,754 (100.0)	3,436.8

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ข. จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-10 พบว่ามีครัวเรือนที่เงินอมน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือนในสัดส่วนสูงสุดที่สุดทุกระดับการศึกษา โดยกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนไม่เคยเรียน จำนวน 284 ครัวเรือน มีเงินอมน้อยที่สุดเฉลี่ยเดือนละ 669.0 บาท ครัวเรือนส่วนใหญ่ จำนวน 266 ครัวเรือนหรือร้อยละ 93.6 มีเงินออมอยู่ใน 2 ช่วงแรกคือช่วงเงินอมน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน จำนวน 204 ครัวเรือนและเงินออมระหว่าง 1,000-4,000 บาทต่อเดือน 62 ครัวเรือนหรือร้อยละ 71.8 และร้อยละ 21.8 ตามลำดับกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนจบประถมศึกษา จำนวน 1,642 ครัวเรือนหรือกว่าครึ่งของครัวเรือนตัวอย่าง มีเงินออมเฉลี่ยเดือนละ 1,752.4 บาทโดยครัวเรือนส่วนใหญ่มีเงินออมต่อเดือนน้อยกว่า 1,000 บาท

จำนวน 929 ครั้วเรือนหรือร้อยละ 56.6 และมีเงินออมค่อนข้างต่ำระหว่าง 1,000-4,000 บาทต่อเดือน
จำนวน 393 ครั้วเรือนหรือร้อยละ 23.9

ที่น่าสนใจคือจากตาราง 4-6 พบว่ากลุ่มที่หัวหน้าครั้วเรือนจบประกาศนียบัตร
วิชาชีพซึ่งมีรายได้สูงกว่าหัวหน้าครั้วเรือนที่จบมัธยมศึกษา แต่เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายสูงตามไปด้วย
เช่นกัน ทำให้กลุ่มที่หัวหน้าครั้วเรือนจบประกาศนียบัตรวิชาชีพมีเงินออมเฉลี่ยเดือนละ 6,825.3
บาท ต่ำกว่ากลุ่มที่หัวหน้าครั้วเรือนจบมัธยมศึกษา ซึ่งมีเงินออมเฉลี่ยเดือนละ 6,921.7 บาท

ส่วนกลุ่มที่หัวหน้าครั้วเรือนจบการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 285
ครั้วเรือน เป็นกลุ่มที่มีเงินออมสูงที่สุดเฉลี่ยเดือนละ 9,282.2 บาท แต่มีครั้วเรือนไม่น้อยที่มีเงินออม
ต่ำน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน จำนวน 91 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 32.2 ใกล้เคียงกับครั้วเรือนที่มี
เงินออมสูงมากกว่า 10,000 บาทต่อเดือนซึ่งมี 90 ครั้วเรือนหรือร้อยละ 31.6

**ตารางที่ 4-10 เงินออมในรูปเงินสดของครั้วเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้า
ครั้วเรือน**

ระดับการศึกษา ของหัวหน้าครั้วเรือน	เงินออมในรูปเงินสด (บาท/เดือน)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 1,000	1,000- 4,000	4,001- 7,000	7,001- 10,000	มากกว่า 10,000		
ไม่เคยเรียน	204 (71.8)	62 (21.8)	7 (2.5)	4 (1.4)	7 (2.1)	284 (100.0)	669.0
ประถมศึกษา	929 (56.7)	393 (23.9)	128 (7.8)	66 (4.0)	126 (7.6)	1,645 (100.0)	1,752.4
มัธยมศึกษา	202 (42.5)	98 (20.6)	43 (9.1)	35 (7.4)	97 (20.4)	475 (100.0)	6,921.7
ปวช./ปวท./ปวส./ปกศ	25 (37.9)	13 (19.7)	11 (16.7)	4 (6.0)	13 (19.7)	66 (100.0)	6,825.3
ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	91 (32.2)	45 (15.9)	27 (9.5)	31 (11.0)	90 (31.6)	285 (100.0)	9,282.2
รวม	1,452 (52.7)	611 (22.2)	216 (7.8)	140 (5.1)	335 (12.2)	2,754 (100.0)	3,436.8

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ค. จำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-11 พบว่ามีครัวเรือนที่มีเงินออมต่อเดือนอย่างน้อยกว่า 1,000 บาทในสัดส่วนสูงที่สุดทุกสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน โดยครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นนายจ้าง จำนวน 234 ครัวเรือน มีเงินออมสูงที่สุดเฉลี่ยเดือนละ 9,180.0 บาท รองลงมาได้แก่ลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ จำนวน 357 ครัวเรือน มีเงินออมเฉลี่ยเดือนละ 8,155.1 บาท ซึ่งเป็นกลุ่มสถานภาพที่มีการกระจายตัวของเงินออมดี โดยครัวเรือนที่เงินออมอย่างน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือนมี 105 ครัวเรือนหรือร้อยละ 29.4 ใกล้เคียงกับครัวเรือนที่มีเงินออมสูงมากกว่า 10,000 บาทต่อเดือนซึ่งมี 102 ครัวเรือน หรือร้อยละ 28.6 ส่วนที่เหลือมีเงินออมต่อเดือนระหว่าง 1,000-4,000 บาท จำนวน 71 ครัวเรือน ระหว่าง 4,001-7,000 บาท จำนวน 41 ครัวเรือนและ 7,001-10,000 บาท จำนวน 38 ครัวเรือนหรือร้อยละ 19.9 ร้อยละ 11.5 และร้อยละ 10.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-11 เงินออมในรูปเงินสดของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

สถานภาพการทำงาน ของหัวหน้าครัวเรือน	เงินออมในรูปเงินสด (บาท/เดือน)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 1,000	1,000- 4,000	4,001- 7,000	7,001- 10,000	มากกว่า 10,000		
นายจ้าง	107 (45.7)	35 (15.0)	18 (7.7)	19 (8.1)	55 (23.5)	234 (100.0)	9,180.0
ธุรกิจส่วนตัวไม่มีลูกจ้าง	664 (58.1)	260 (22.8)	86 (7.5)	45 (3.9)	87 (7.6)	1,142 (100.0)	1,586.5
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	105 (29.4)	71 (19.9)	41 (11.5)	38 (10.6)	102 (28.6)	357 (100.0)	8,155.1
ลูกจ้างเอกชน	219 (53.5)	114 (27.9)	40 (9.8)	13 (3.2)	23 (5.6)	409 (100.0)	2,073.9
ไม่ได้ทำงาน/ไม่มีรายได้	357 (58.3)	130 (21.4)	31 (5.1)	25 (4.1)	68 (11.1)	612 (100.0)	2,859.1
รวม	1,452 (52.7)	611 (22.2)	216 (7.8)	140 (5.1)	335 (12.2)	2,754 (100.0)	3,436.8

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ง. จำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-12 พบว่าครัวเรือนเกือบทุกกลุ่มอาชีพมีเงินออมในรูปเงินสดน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือนมากที่สุด ยกเว้นกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพต่าง ๆ ซึ่งมีเงินออมสูงที่สุดเฉลี่ยเดือนละ 10,545.2 บาท สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มอาชีพอื่นมาก โดยมีครัวเรือนที่มีเงินออมมากกว่า 10,000 บาทต่อเดือนมากที่สุด จำนวน 43 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 36.1 มีเงินอมน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือนจำนวน 28 ครัวเรือน และเงินออมระหว่าง 1,000-4,000 บาท จำนวน 24 ครัวเรือนหรือร้อยละ 22.5 และร้อยละ 20.2 ตามลำดับ รองลงมาได้แก่กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นผู้นำชุมชนหรือผู้จัดการทั่วไป จำนวน 384 ครัวเรือนมีเงินออมเฉลี่ยเดือนละ 8,239.6 บาท มีครัวเรือนที่เงินออมค่าน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือนจำนวน 167 ครัวเรือนหรือร้อยละ 43.5 และมีเงินออมสูงมากกว่า 10,000 บาทต่อเดือน จำนวน 87 ครัวเรือนหรือร้อยละ 22.7

กลุ่มอาชีพผู้ปฏิบัติการเทคนิคสาขาต่าง ๆ จำนวน 75 ครัวเรือน มีเงินออมเฉลี่ยเดือนละ 5,972.0 บาท โดยครัวเรือนที่เงินออมค่าน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน จำนวน 26 ครัวเรือนหรือร้อยละ 34.7 และมีเงินออมสูงมากกว่า 10,000 บาทต่อเดือนจำนวน 16 ครัวเรือนหรือร้อยละ 21.3 ส่วนที่เหลือมีการกระจายตัวในสัดส่วนใกล้เคียงกัน

กลุ่มอาชีพที่มีเงินออมในรูปเงินสดอยู่ในเกณฑ์ต่ำได้แก่กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนประกอบการเกษตรเป็นอาชีพหลักซึ่งมีจำนวนมากที่สุด 642 ครัวเรือนเท่ากับร้อยละ 23.3 ของครัวเรือนทั้งสิ้น เป็นกลุ่มอาชีพที่มีเงินออมต่ำที่สุด โดยมีครัวเรือนส่วนใหญ่มีเงินออมค่าน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือนจำนวน 391 ครัวเรือนหรือร้อยละ 60.9 และมีเงินออมค่อนข้างต่ำระหว่าง 1,000-4,000 บาท จำนวน 137 ครัวเรือนหรือร้อยละ 21.2 แต่มีครัวเรือนที่มีเงินออมสูงมากกว่า 10,000 บาทต่อเดือนจำนวน 45 ครัวเรือนหรือร้อยละ 7.0 รองลงมาได้แก่กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นพนักงานสาขาต่าง ๆ จำนวน 305 ครัวเรือนมีเงินออมเฉลี่ยเดือนละ 1,437.4 บาท โดยมีครัวเรือนที่มีเงินออมค่าน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน จำนวน 194 ครัวเรือน หรือร้อยละ 63.6 เป็นสัดส่วนสูงที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มอาชีพอื่น และมีเงินออมค่อนข้างต่ำระหว่าง 1,000-4,000 บาทจำนวน 67 ครัวเรือนหรือร้อยละ 22.0

ตารางที่ 4-12 เงินออมในรูปเงินสดของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

อาชีพหลัก ของหัวหน้าครัวเรือน	เงินออมในรูปเงินสด (บาท/เดือน)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 1,000	1,000- 4,000	4,001- 7,000	7,001- 10,000	มากกว่า 10,000		
ข้าราชการอาวุโส ผู้จัดการ	167 (43.5)	64 (16.7)	41 (10.7)	25 (6.5)	83 (22.7)	384 (100.0)	8,239.6
ผู้ประกอบการวิชาชีพต่าง ๆ	28 (23.5)	24 (20.2)	10 (8.4)	14 (11.8)	43 (36.1)	119 (100.0)	10,545.2
ผู้ปฏิบัติการเทคนิคสาขาต่าง ๆ	26 (34.7)	12 (16.0)	11 (14.7)	10 (13.3)	16 (21.3)	75 (100.0)	5,972.0
เสมียน พนักงานขาย/บริการ	147 (41.0)	102 (28.4)	38 (10.6)	22 (6.1)	50 (13.9)	359 (100.0)	3,442.2
ผู้ประกอบการเกษตร	391 (60.9)	137 (21.2)	45 (7.0)	24 (3.7)	45 (7.0)	645 (100.0)	13,417.1
ช่างฝีมือ/ขับเคลื่อนยานยนต์	167 (53.4)	86 (27.5)	28 (8.9)	11 (3.5)	21 (6.7)	313 (100.0)	1,954.6
คนงานสาขาต่าง ๆ	194 (63.6)	67 (22.0)	18 (5.9)	10 (3.3)	16 (5.2)	305 (100.0)	1,437.4
ไม่ได้ทำงาน	331 (59.6)	118 (21.4)	25 (4.5)	24 (4.3)	57 (10.3)	555 (100.0)	2,524.4
รวม	1,452 (52.7)	611 (22.2)	216 (7.8)	140 (5.1)	335 (12.2)	2,754 (100.0)	3,436.8

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

จ. จำแนกตามระดับรายได้ของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-13 พบว่าครัวเรือนที่มีรายได้ไม่น้อยกว่า 10,000 บาท มีเงินออมในรูปเงินสดติดลบ จำนวน 1,372 ครัวเรือน โดยครัวเรือนที่มีรายได้ไม่น้อยกว่า 5,000 บาท จำนวน 567 ครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยเงินออมติดลบเดือนละ 997.8 บาท และกลุ่มที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท จำนวน 805 ครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยเงินออมติดลบเดือนละ 139.2 บาท เนื่องจากหลายครัวเรือนมีรายได้

ไม่เพียงพอรายจ่ายจำเป็นที่ตอบสนองความต้องการพื้นฐาน โดยจากการศึกษาเกี่ยวกับรายจ่ายของครัวเรือนในตารางที่ 4-8 พบว่ากลุ่มผู้ประกอบการเกษตรซึ่งเป็นกลุ่มอาชีพที่มีค่าใช้จ่ายอาหาร เครื่องดื่มต่ำที่สุดเฉลี่ยเดือนละ 3,183.3 บาท นอกจากนี้ครัวเรือนยังต้องมีค่าใช้จ่ายในการอุปโภค บริโภคอื่นที่จำเป็นอีก ได้แก่ค่าเสื้อผ้า และค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น

ส่วนช่วงรายได้ที่เหลือ ครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยเงินออมที่เป็นเงินสดเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ น่าจะสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่าเงินออมจะเพิ่มขึ้นตามรายได้ที่สูงขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มที่รายได้ 50,000 บาทขึ้นไป จำนวน 126 ครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยเงินออมสูงสุดเดือนละ 38,188.9 บาท แต่ในช่วงรายได้นี้ก็ยังมีครัวเรือนที่มีเงินอมน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน จำนวน 13 ครัวเรือนหรือร้อยละ 10.3 ตารางที่ 4-13 เงินออมในรูปเงินสดของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ของครัวเรือน

รายได้ของครัวเรือน (บาท/เดือน)	เงินออมในรูปเงินสด (บาท/เดือน)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 1,000	1,000- 4,000	4,001- 7,000	7,001- 10,000	มากกว่า 10,000		
น้อยกว่า 5,000	535 (94.4)	32 (5.6)				567 (100.0)	-997.8
5,001-10,000	529 (65.7)	257 (31.9)	19 (2.4)			805 (100.0)	-139.2
10,001-15,000	182 (40.7)	169 (37.8)	82 (18.3)	13 (2.9)	1 (0.2)	447 (100.0)	1,363.1
15,001-20,000	85 (32.6)	72 (27.6)	46 (17.6)	38 (14.6)	20 (7.7)	261 (100.0)	2,607.7
20,001-30,000	80 (23.9)	56 (16.7)	49 (14.6)	52 (15.5)	98 (29.3)	335 (100.0)	5,142.6
30,001-50,000	28 (13.1)	18 (8.5)	17 (8.0)	32 (15.0)	118 (55.4)	213 (100.0)	10,884.0
มากกว่า 50,000	13 (10.3)	7 (5.6)	3 (2.4)	5 (4.0)	98 (77.8)	126 (100.0)	38,188.9
รวม	1,452 (52.7)	611 (22.2)	216 (7.8)	140 (5.1)	335 (12.2)	2,754 (100.0)	3,436.8

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

จ. จำแนกตามมูลค่าทรัพย์สินรวมของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-14 พบว่าแม้ครัวเรือนจะมีค่าเฉลี่ยเงินออมในรูปเงินสดเพิ่มขึ้นเป็นลำดับตามมูลค่าทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่งที่เพิ่มขึ้น แต่ในแต่ละระดับมูลค่าทรัพย์สินกลับมีครัวเรือนที่มีเงินออมตํ่าน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือนในสัดส่วนสูงที่สุดทุกกลุ่ม โดยครัวเรือนที่มีมูลค่าทรัพย์สินรวมน้อยกว่า 500,000 บาท ซึ่งมีจำนวนมากที่สุดถึง 1,384 ครัวเรือนหรือร้อยละ 50.3 ของครัวเรือนทั้งสิ้น มีเงินออมตํ่าที่สุดเฉลี่ยเดือนละ 1,174.7 บาท ส่วนใหญ่มีเงินออมตํ่าน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน จำนวน 858 ครัวเรือน หรือร้อยละ 62.0 และมีเงินออมค่อนข้างตํ่าระหว่าง 1,000-4,000 บาทต่อเดือน จำนวน 326 ครัวเรือนหรือร้อยละ 23.5

กลุ่มครัวเรือนที่มีมูลค่าทรัพย์สินมากกว่า 2,000,000 บาท จำนวน 256 ครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยเงินออมสูงที่สุดเดือนละ 14,039.4 บาท แต่ยังมีครัวเรือนที่มีเงินออมตํ่าน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน จำนวน 83 ครัวเรือนหรือร้อยละ 32.4 สัดส่วนใกล้เคียงกับครัวเรือนที่มีเงินออมสูงมากกว่า 10,000 บาทต่อเดือน จำนวน 82 ครัวเรือน หรือร้อยละ 32.0

ตารางที่ 4-14 เงินออมในรูปเงินสดของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามทรัพย์สินรวมของครัวเรือน

ทรัพย์สินรวม หรือความมั่งคั่ง ของครัวเรือน	เงินออมในรูปเงินสด (บาท/เดือน)					รวม	เฉลี่ย
	1,000 ลงมา	1,001- 3,000	3,001- 5,000	5,001- 10,000	มากกว่า 10,000		
น้อยกว่า 500,000	858 (62.0)	326 (23.5)	93 (6.7)	41 (3.0)	66 (4.8)	1,384 (100.0)	1,174.7
500,000-1,000,000	341 (51.6)	154 (23.2)	64 (9.7)	43 (6.5)	60 (9.0)	662 (100.0)	2,373.7
1,000,001-1,500,000	118 (39.1)	61 (20.2)	23 (7.6)	22 (7.3)	78 (25.8)	302 (100.0)	5,378.2
1,500,001 -2,000,000	52 (35.1)	27 (17.9)	15 (9.9)	7 (4.6)	49 (32.5)	150 (100.0)	6,996.7
มากกว่า 2,000,000	83 (32.4)	43 (17.1)	21 (8.4)	27 (10.7)	82 (32.0)	256 (100.0)	14,039.4
รวม	1,452 (52.7)	611 (22.2)	216 (7.8)	140 (5.1)	335 (12.2)	2,754 (100.0)	3,436.8

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ข. จำแนกตามหนี้สินรวมของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-15 เงินออมในรูปเงินสดมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันไปในแต่ละระดับหนี้สินแต่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ครัวเรือนส่วนใหญ่มีหนี้สินรวมน้อยกว่า 100,000 บาท จำนวน 2,013 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 73.1 ของครัวเรือนทั้งสิ้น มีเงินออมที่เป็นเงินสดน้อยที่สุดเฉลี่ยเดือนละ 2,096.5 บาท เป็นครัวเรือนที่มีเงินออมตํ่าน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน จำนวน 1,155 ครัวเรือนหรือ ร้อยละ 57.4 และมีเงินออมค่อนข้างต่ำระหว่าง 1,000-4,000 บาทต่อเดือน จำนวน 489 ครัวเรือนหรือ ร้อยละ 24.3 ส่วนกลุ่มครัวเรือนที่มีหนี้สินมากกว่า 1,000,000 บาท จำนวน 70 ครัวเรือน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยเงินออมในรูปเงินสดสูงที่สุดเดือนละ 16,026.7 บาท ซึ่งสอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ แต่น่าสังเกตคือในระดับหนี้สินที่มากกว่า 1,000,000 บาทนี้มีครัวเรือนที่มีเงินอมน้อยกว่า 1,000 บาทอยู่ 14 ครัวเรือนหรือร้อยละ 20.0 ซึ่งไม่น่าจะมีความสามารถในการชำระหนี้ได้

ตารางที่ 4-15 เงินออมในรูปเงินสดของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหนี้สินรวมของครัวเรือน

หนี้สินรวม ของครัวเรือน	เงินออมในรูปเงินสด (บาท/เดือน)					รวม	เฉลี่ย
	1,000 ลงมา	1,000- 3,000	3,001- 5,000	5,001- 10,000	มากกว่า 10,000		
น้อยกว่า 100,000	1,155 (57.4)	489 (24.3)	148 (7.4)	71 (3.5)	150 (7.5)	2,013 (100.0)	2,096.5
100,001-400,000	220 (47.5)	89 (19.2)	40 (8.6)	38 (8.2)	76 (16.4)	463 (100.0)	3,560.6
400,001-700,000	43 (33.6)	18 (11.2)	15 (11.2)	16 (12.9)	49 (31.0)	141 (100.0)	6,743.2
700,001-1,000,000	20 (29.9)	10 (14.9)	8 (11.9)	5 (7.5)	24 (35.8)	67 (100.0)	6,504.5
มากกว่า 1,000,000	14 (20.0)	5 (7.1)	5 (7.1)	10 (14.3)	36 (51.4)	70 (100.0)	31,567.2
รวม	1,452 (52.7)	611 (22.2)	216 (7.8)	140 (5.1)	335 (12.2)	2,754 (100.0)	3,436.8

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ข. จำแนกตามจำนวนผู้พึ่งพิงของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-16 พบว่าเงินออมในรูปเงินสดมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันตามจำนวนผู้พึ่งพิงของครัวเรือน แต่ไม่มีทิศทางที่ชัดเจน แต่ทุกกลุ่มมีครัวเรือนที่มีเงินออมไม่ถึง 1,000 บาทต่อเดือนในสัดส่วนสูงที่สุด โดยครัวเรือนที่มีผู้พึ่งพิง 1 คนซึ่งมีจำนวนครัวเรือนมากที่สุดเท่ากับ 894 ครัวเรือนมีเงินออมเฉลี่ยเดือนละ 2,610.2 บาท เป็นครัวเรือนที่มีเงินออมไม่ถึง 1,000 บาทต่อเดือนจำนวน 513 ครัวเรือนหรือร้อยละ 57.4 และกลุ่มครัวเรือนที่ไม่มีผู้พึ่งพิงจำนวน 836 ครัวเรือน มีเงินออมเฉลี่ยเดือนละ 3,448.9 บาท เป็นครัวเรือนที่มีเงินออมไม่ถึง 1,000 บาทต่อเดือน จำนวน 400 ครัวเรือนหรือร้อยละ 47.8

ตารางที่ 4-16 เงินออมในรูปเงินสดของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนผู้พึ่งพิงของครัวเรือน

จำนวนผู้พึ่งพิงของครัวเรือน	เงินออมในรูปเงินสด (บาท/เดือน)					รวม	เฉลี่ย
	1,000 ลงมา	1,000-3,000	3,001-5,000	5,001-10,000	มากกว่า 10,000		
ไม่มี	400 (47.8)	218 (26.1)	89 (10.6)	33 (3.9)	96 (11.5)	836 (100.0)	3,448.9
1 คน	513 (57.4)	177 (19.8)	59 (6.6)	50 (5.6)	95 (10.6)	894 (100.0)	3,610.2
2 คน	363 (53.9)	144 (21.4)	45 (6.7)	34 (5.1)	87 (12.9)	673 (100.0)	3,100.9
3 คน	122 (52.4)	45 (19.3)	15 (6.4)	16 (6.9)	35 (15.0)	233 (100.0)	6,408.0
4 คนขึ้นไป	54 (45.8)	27 (22.9)	8 (6.8)	7 (5.9)	22 (18.6)	118 (100.0)	5,662.7
รวม	1,452 (52.7)	611 (22.2)	216 (7.8)	140 (5.1)	335 (12.2)	2,754 (100.0)	3,436.8

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

4.3 เงินออมในรูปทรัพย์สินต่าง ๆ

การสะสมทรัพย์สินแบ่งออกเป็นสองรูปแบบคือ 1) ทรัพย์สินทางการเงิน ถือเป็นรูปแบบของการเก็บออมที่มีสภาพคล่องและสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดนำมาใช้จ่ายได้ง่าย เช่น เงินฝาก พันธบัตร หุ้น ทอง เครื่องเพชร เป็นต้น และ 2) ทรัพย์สินถาวร ประกอบด้วย ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง และยานพาหนะ

4.3.1 ทรัพย์สินทางการเงินของครัวเรือน

การศึกษาได้แบ่งการอธิบายออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกคือลักษณะการออมในทรัพย์สินทางการเงินจำแนกตามสถานะต่าง ๆ และ ส่วนที่สอง คือรูปแบบของการออมในทรัพย์สินทางการเงิน

ส่วนที่ 1 ลักษณะการออมในทรัพย์สินทางการเงินจำแนกตามสถานะต่าง ๆ

จากตารางที่ 4-3 ครัวเรือนตัวอย่าง จำนวน 2,754 ครัวเรือนมีทรัพย์สินทางการเงินเฉลี่ย 129,574.4 บาท แต่จากตารางที่ 4-17 พบว่ามีครัวเรือนที่ไม่มีทรัพย์สินทางการเงินเลยจำนวน 46 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 1.7 ของครัวเรือนตัวอย่างสิ้น ดังนั้น หากพิจารณาเฉพาะครัวเรือนที่มีทรัพย์สินทางการเงินจำนวน 2,708 ครัวเรือน จะมีมูลค่าทรัพย์สินทางการเงินเฉลี่ย 131,775.4 บาท โดยครัวเรือนในเขตเทศบาล จำนวน 1,648 ครัวเรือนมีมูลค่าทรัพย์สินทางการเงินเฉลี่ย 168,510.6 บาท สูงกว่าเท่าตัวเมื่อเทียบกับครัวเรือนนอกเขตเทศบาลจำนวน 1,060 ครัวเรือนซึ่งมีมูลค่าเฉลี่ย 74,662.6 บาท โดยจังหวัดที่มีมูลค่าทรัพย์สินทางการเงินของครัวเรือนในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลมีความแตกต่างกันมากได้แก่จังหวัดนครสวรรค์และเพชรบูรณ์ ซึ่งครัวเรือนในเขตเทศบาล มีทรัพย์สินทางการเงินเฉลี่ย 317,199.9 บาทและ 229,896.7 บาท เทียบกับครัวเรือนนอกเขตเทศบาลมีทรัพย์สินทางการเงินเฉลี่ยเพียง 48,540.1 บาทและ 44,644.2 บาทเท่านั้น

จังหวัดที่ครัวเรือนมีมูลค่าทรัพย์สินทางการเงินสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคมาก ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก ลำปาง และนครสวรรค์เฉลี่ย 224,986.1 บาท 224,808.2 บาท และ 208,283.8 บาท ตามลำดับ ส่วนจังหวัดที่มีมูลค่าทรัพย์สินทางการเงินต่ำไม่ถึงครึ่งของค่าเฉลี่ยทั้งภาค ได้แก่ จังหวัดลำพูนซึ่งมีมูลค่าทรัพย์สินทางการเงินต่ำที่สุดเฉลี่ย 56,059.1 บาท และจังหวัดสุโขทัย มีมูลค่าทรัพย์สินทางการเงินเฉลี่ย 60,731.7 บาท

ในจำนวนครัวเรือนที่ไม่มีทรัพย์สินทางการเงิน เกือบครึ่งเป็นครัวเรือนในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดนครสวรรค์ รวม 22 ครัวเรือน

ตารางที่ 4-17 ทรัพย์สินทางการเงินของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม		ครัวเรือน ที่ไม่มี ทรัพย์สิน
	จำนวน ครัวเรือน	ค่าเฉลี่ย (บาท)	จำนวน ครัวเรือน	ค่าเฉลี่ย (บาท)	จำนวน ครัวเรือน	ค่าเฉลี่ย (บาท)	
เชียงใหม่	81	110,811.5	62	48,699.5	143	83,881.9	11
เชียงราย	163	111,868.6	57	24,735.6	220	89,293.2	
ลำพูน	84	74,468.3	66	32,629.1	150	56,059.1	
ลำปาง	106	276,383.7	73	149,917.7	179	224,808.2	5
แม่ฮ่องสอน	90	121,589.2	78	24,074.4	168	76,314.4	3
พะเยา	125	66,975.5	67	69,642.1	192	67,906.0	
แพร่	128	142,059.1	57	40,026.5	185	110,622.0	1
น่าน	101	287,930.6	58	75,435.2	159	210,416.5	1
กำแพงเพชร	70	109,042.5	60	44,652.7	130	79,324.1	4
ตาก	111	217,960.7	57	82,582.3	168	172,028.8	4
อุตรดิตถ์	75	161,683.3	78	152,729.7	153	157,118.8	3
พิจิตร	81	135,069.5	47	62,666.1	128	108,483.9	2
พิษณุโลก	122	274,981.3	85	153,228.1	207	224,986.1	
สุโขทัย	73	79,340.3	48	32,431.3	121	60,731.7	1
นครสวรรค์	66	317,199.9	45	48,540.1	111	208,283.8	11
เพชรบูรณ์	86	229,896.7	46	43,743.9	132	165,339.0	
อุทัยธานี	86	142,496.2	76	96,728.3	162	121,024.9	
รวมภาค	1,648	168,510.6	1,060	74,662.6	2,708	131,775.4	46

ที่มา : จากการศึกษา

การศึกษาได้แบ่งมูลค่าทรัพย์สินทางการเงินออกเป็น 6 ระดับได้แก่ ระดับแรกมูลค่าน้อยกว่า 10,000 บาท ระดับที่สองระหว่าง 10,000-50,000 บาทต่อเดือน ระดับที่สามระหว่าง 30,001-50,000 บาท ระดับที่สี่ระหว่าง 50,001-100,000 บาท ระดับที่ห้าระหว่าง 100,001-500,000 บาท ระดับที่หกระหว่าง 500,001-1,000,000 บาท และระดับสุดท้าย มากกว่า 1,000,000บาท

จากตารางที่ 4-18 พบว่าครัวเรือนส่วนใหญ่ จำนวน 2,574 ครัวเรือน มีทรัพย์สินทางการเงินน้อยกว่า 500,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 93.5 ของครัวเรือนทั้งสิ้น โดยกลุ่มครัวเรือนที่มีทรัพย์สินทางการเงินน้อยกว่า 10,000 บาทมีมากที่สุดจำนวน 938 ครัวเรือนหรือร้อยละ 34.1

รองลงมาได้แก่ครัวเรือนที่มีทรัพย์สินทางการเงิน 10,002-50,000 บาท จำนวน 870 ครัวเรือนหรือร้อยละ 31.6 อธิบายลักษณะของทรัพย์สินทางการเงินจำแนกตามสถานะต่างๆ ได้ดังนี้

ก. จำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-18 มูลค่าทรัพย์สินทางการเงินซึ่งเป็นรูปแบบการออมของครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจนสูงสุดในช่วงวัยกลางคนและลดลงในช่วงสูงอายุซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานวัฏจักรชีวิต โดยในช่วงอายุหัวหน้าครัวเรือนน้อยกว่า 30 ปี ครัวเรือนมีมูลค่าทรัพย์สินทางการเงินต่ำที่สุดเฉลี่ย 38,010.5 บาท และเพิ่มขึ้นเป็นลำดับจนถึงช่วงที่หัวหน้าครัวเรือนอายุ 50-59 ปี มีมูลค่าทรัพย์สินทางการเงินสูงที่สุดเฉลี่ย 152,819.4 บาท และลดลงในช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไปเหลือเฉลี่ย 146,175.7 บาท

ตารางที่ 4-18 ทรัพย์สินทางการเงินของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

อายุของ หัวหน้าครัวเรือน	มูลค่าทรัพย์สินทางการเงิน (บาท)						รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 10,000	10,001- 50,000	50,001- 100,000	100,001- 500,000	500,001- 1,000,000	มากกว่า 1,000,000		
น้อยกว่า 30 ปี	69 (46.9)	49 (33.3)	17 (11.6)	12 (8.2)			147 (100.0)	38,010.5
30-39 ปี	128 (33.3)	128 (33.3)	47 (12.2)	68 (17.7)	10 (2.6)	3 (0.8)	384 (100.0)	89,596.3
40-49 ปี	202 (29.3)	233 (33.8)	79 (11.5)	124 (18.0)	33 (4.8)	18 (2.6)	689 (100.0)	127,872.3
50-59 ปี	202 (29.3)	209 (30.7)	87 (12.8)	124 (18.3)	36 (5.3)	22 (3.2)	680 (100.0)	152,819.4
60 ปีขึ้นไป	337 (39.5)	252 (29.4)	96 (11.3)	112 (13.1)	32 (3.8)	26 (3.0)	854 (100.0)	146,175.7
รวม	938 (34.1)	870 (31.6)	326 (11.8)	440 (16.0)	111 (4.0)	69 (2.5)	2,754 (100.0)	129,574.4

ที่มา: จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ข. จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-19 พบว่าครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนไม่เคยเรียนจำนวน 284 ครัวเรือนเป็นกลุ่มที่มีมูลค่าทรัพย์สินทางการเงินต่ำที่สุดเฉลี่ย 54,414.5 บาท ส่วนใหญ่เป็นครัวเรือน

ที่มีทรัพย์สินทางการเงินน้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 177 ครัวเรือน หรือร้อยละ 62.3

กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนจบประถมศึกษาซึ่งมีจำนวนมากที่สุด 1,642 ครัวเรือนมีมูลค่าทรัพย์สินทางการเงินเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 68,140.8 บาท โดยครัวเรือนส่วนใหญ่มีทรัพย์สินทางการเงินน้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 632 ครัวเรือน และมีทรัพย์สินทางการเงิน 10,001-50,000 บาท จำนวน 593 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 38.5 และร้อยละ 36.1 ตามลำดับ และกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนจบปริญญาตรีขึ้นไปจำนวน 285 ครัวเรือน ซึ่งมีมูลค่าทรัพย์สินทางการเงินสูงที่สุดเฉลี่ย 390,164.7 บาท โดยครัวเรือนมีทรัพย์สินระหว่าง 100,001-500,000 บาท มากที่สุดจำนวน 112 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 39.3 ส่วนกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนที่จบประกาศนียบัตรวิชาชีพซึ่งมีเงินออมที่เป็นเงินสดน้อยกว่ากลุ่มที่จบมัธยมศึกษา พบว่ามีทรัพย์สินทางการเงินน้อยกว่าเช่นกัน

ตารางที่ 4-19 ทรัพย์สินทางการเงินของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

การศึกษาของ หัวหน้าครัวเรือน	มูลค่าทรัพย์สินทางการเงิน (บาท)						รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 10,000	10,001- 50,000	50,001- 100,000	100,001- 500,000	500,001- 1,000,000	มากกว่า 1,000,000		
ไม่เคยเรียน	177 (62.3)	88 (28.8)	11 (3.9)	10 (3.5)	1 (0.4)	3 (1.1)	284 (100.0)	54,414.5
ประถมศึกษา	632 (38.5)	593 (36.1)	204 (12.4)	174 (10.6)	24 (1.5)	15 (0.9)	1,642 (100.0)	68,140.8
มัธยมศึกษา	101 (21.2)	140 (29.3)	59 (12.4)	126 (26.4)	29 (6.1)	22 (4.6)	477 (100.0)	218,145.6
ปวช.ปวท. ปวส. ปกศ.	9 (13.6)	12 (18.2)	17 (25.8)	18 (27.3)	7 (10.6)	3 (4.5)	66 (100.0)	215,977.4
ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	19 (6.7)	43 (15.1)	35 (12.3)	112 (39.3)	50 (17.5)	26 (9.1)	285 (100.0)	390,164.7
รวม	938 (34.1)	871 (31.6)	326 (11.8)	439 (16.0)	111 (4.0)	65 (2.5)	2,754 (100.0)	129,574.4

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ค. จำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-20 พบว่ากลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนมีสถานภาพในการทำงานเป็นลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ จำนวน 357 ครัวเรือนมีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินสูงที่สุดเฉลี่ย 313,096.4 บาท เนื่องจากมีรายได้เป็นเงินเดือนประจำและมีความมั่นคง เป็นครัวเรือนที่มีทรัพย์สินระหว่าง 100,001-500,000 บาทมากที่สุด จำนวน 139 ครัวเรือนหรือร้อยละ 38.9 รองลงมาได้แก่กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นนายจ้าง มีทรัพย์สินทางการเงินเฉลี่ย 253,218.1 บาท โดยแม้กลุ่มนี้จะมีค่าเฉลี่ยเงินออมที่เป็นเงินสดสูงที่สุด แต่อาจมีการออมเป็นทรัพย์สินในรูปแบบอื่น เช่น ที่ดิน อาคาร สิ่งปลูกสร้างทำให้มีการออมในทรัพย์สินทางการเงินน้อยกว่ากลุ่มที่เป็นลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ สำหรับกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นลูกจ้างเอกชน จำนวน 409 ครัวเรือน มีทรัพย์สินทางการเงินเฉลี่ยต่ำที่สุดเฉลี่ย 48,798.9 บาท

ตารางที่ 4-20 ทรัพย์สินทางการเงินของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

สถานภาพการทำงาน ของหัวหน้าครัวเรือน	มูลค่าทรัพย์สินทางการเงิน (บาท)						รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 10,000	10,001- 50,000	50,001- 100,000	100,001- 500,000	500,001- 1,000,000	มากกว่า 1,000,000		
นายจ้าง	51 (21.8)	71 (30.7)	33 (14.1)	53 (22.6)	13 (5.6)	13 (5.6)	234 (100.0)	253,218.1
ธุรกิจส่วนตัวไม่มีลูกจ้าง	400 (35.0)	438 (38.2)	156 (13.6)	128 (11.2)	14 (1.2)	6 (0.5)	1,142 (100.0)	57,011.4
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	27 (7.6)	70 (19.7)	45 (12.6)	139 (38.9)	50 (14.0)	25 (7.0)	357 (100.0)	313,096.4
ลูกจ้างเอกชน	214 (52.3)	117 (28.6)	31 (7.6)	40 (9.8)	5 (1.2)	2 (0.5)	409 (100.0)	48,798.9
ไม่ได้ทำงาน/ไม่มีรายได้	246 (40.2)	173 (28.3)	61 (10.0)	80 (13.1)	29 (4.7)	22 (3.6)	612 (100.0)	165,168.9
รวม	938 (34.1)	870 (31.6)	326 (11.8)	440 (16.0)	111 (4.0)	69 (2.5)	2,754 (100.0)	129,574.4

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ง. จำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-21 พบว่าครัวเรือนในแต่ละกลุ่มอาชีพมีค่าเฉลี่ยทรัพย์สินทางการเงินที่แตกต่างกันมาก กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ จำนวน 119 ครัวเรือน ซึ่งได้แก่อาจารย์ พยาบาล วิศวกร สถาปนิก เป็นต้น เป็นกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยทรัพย์สินทางการเงินสูงที่สุดมากกว่าสองเท่าของค่าเฉลี่ยรวม คือเท่ากับ 416,312.4 บาท โดยครัวเรือนส่วนใหญ่จำนวน 55 ครัวเรือนหรือร้อยละ 46.2 มีมูลค่าทรัพย์สินทางการเงินระหว่าง 100,001-500,000 บาท รองลงมาได้แก่กลุ่มปฏิบัติงานเทคนิคสาขาต่าง ๆ เช่น ตำรวจ ผู้ปฏิบัติงาน เทคนิคทางวิทยาศาสตร์และวิศวกรรม เป็นต้น จำนวน 75 ครัวเรือน มีทรัพย์สินทางการเงินเฉลี่ย 240,657.8 บาท เป็นครัวเรือนที่มีทรัพย์สินทางการเงินระหว่าง 100,001-500,000 บาท จำนวน 27 ครัวเรือน หรือร้อยละ 36.0

ส่วนกลุ่มที่มีทรัพย์สินทางการเงินต่ำได้แก่กลุ่มผู้ใช้แรงงาน จำนวน 305 ครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 31,174.8 บาท ซึ่งไม่ถึงหนึ่งในสามของค่าเฉลี่ยรวม โดยมีครัวเรือนส่วนใหญ่จำนวน 180 ครัวเรือนหรือร้อยละ 59.0 ที่มีมูลค่าทรัพย์สินทางการเงินไม่ถึง 10,000 บาท และอีก 85 ครัวเรือนหรือร้อยละ 27.9 มีมูลค่าทรัพย์สินทางการเงินระหว่าง 10,001-50,000 บาท และกลุ่มผู้ประกอบการเกษตร ซึ่งมีจำนวนครัวเรือนมากที่สุด 642 ครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยทรัพย์สินทางการเงิน 45,204.3 บาท โดยครัวเรือนจำนวน 261 ครัวเรือน หรือร้อยละ 40.7 มีมูลค่าทรัพย์สินทางการเงินระหว่าง 10,001-50,000 บาท และครัวเรือนจำนวน 242 ครัวเรือนหรือร้อยละ 37.7 มีมูลค่าทรัพย์สินทางการเงินไม่ถึง 10,000 บาท

จ. จำแนกตามระดับรายได้ของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-22 พบว่าครัวเรือนมีการออมเป็นทรัพย์สินทางการเงินเพิ่มขึ้นตามระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยกลุ่มครัวเรือนรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน จำนวน 570 ครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยทรัพย์สินทางการเงินน้อยที่สุด 16,935.7 บาท ครัวเรือนส่วนใหญ่มีทรัพย์สินทางการเงินน้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 403 ครัวเรือน หรือร้อยละ 70.7 และ จำนวน 137 ครัวเรือนหรือร้อยละ 24.0 มีทรัพย์สินทางการเงินระหว่าง 10,001-50,000 บาท และกลุ่มรายได้มากกว่า 50,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป จำนวน 126 ครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยทรัพย์สินทางการเงินสูงที่สุด 826,634.8 บาท โดยครัวเรือนที่มีมูลค่าทรัพย์สินทางการเงินตั้งแต่ 1,000,001-5,000,000 บาทขึ้นไป มี 35 ครัวเรือน หรือร้อยละ 27.8 และในกลุ่มรายได้นี้ไม่มีครัวเรือนที่มีทรัพย์สินทางการเงินน้อยกว่า 10,000 บาท

ตารางที่ 4-21 ทรัพย์สินทางการเงินของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

อาชีพหลักของ หัวหน้าครัวเรือน	มูลค่าทรัพย์สินทางการเงิน (บาท)						รวม	เฉลี่ย
	<10,000	10,001- 50,000	50,001- 100,000	100,001- 500,000	500,001- 1,000,000	1,000,001- 5,000,000		
ผู้นำหมู่บ้าน ผู้จัดการ	65 (16.9)	116 (30.2)	60 (15.6)	94 (24.5)	32 (8.3)	17 (4.4)	384 (100.0)	235,677.0
ผู้ประกอบการวิชาชีพต่าง ๆ	3 (2.5)	16 (13.4)	12 (10.1)	55 (46.2)	19 (16.0)	14 (11.8)	119 (100.0)	416,312.4
ปฏิบัติงานเทคนิคสาขาต่าง ๆ	8 (10.7)	14 (18.7)	14 (18.7)	27 (36.0)	7 (9.3)	5 (6.7)	75 100.0%	240,657.8
เสมียน พนักงานขาย/บริการ	76 (21.2)	119 (33.1)	54 15.0%	89 (24.8)	16 (4.5)	5 (1.4)	359 (100.0)	129,563.9
ประกอบการเกษตร	242 (37.7)	261 (40.7)	79 (12.3)	53 (8.2)	4 (0.6)	3 (0.5)	642 (100.0)	45,204.3
ช่างฝีมือ/ขับเคลื่อนยานยนต์	131 (41.9)	107 (34.2)	29 (9.3)	36 (11.5)	6 (1.9)	4 (1.3)	313 (100.0)	71,904.8
ผู้ใช้แรงงาน	180 (59.0)	85 (27.9)	21 (6.9)	17 (5.6)	1 (0.3)	1 (0.3)	305 (100.0)	31,174.8
ไม่ได้ทำงาน	233 (41.6)	152 (27.4)	57 (10.3)	69 (12.4)	26 (4.7)	19 (3.4)	555 (100.0)	164,338.1
รวม	938 (34.1)	870 (31.6)	326 (11.8)	440 (16.0)	111 (4.0)	69 (2.5)	2,754 (100.0)	129,574.4

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ตารางที่ 4-22 ทรัพย์สินทางการเงินของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับรายได้ของครัวเรือน

รายได้ของครัวเรือน (บาท/เดือน)	มูลค่าทรัพย์สินทางการเงิน (บาท)						รวม	เฉลี่ย
	<10,000	10,001- 50,000	50,001- 100,000	100,001- 500,000	500,001- 1,000,000	1,000,001- 5,000,000		
น้อยกว่า 5,000	403 (70.7)	137 (24.0)	16 (2.8)	12 (2.1)	1 (0.2)	1 (0.2)	570 (100.0)	16,935.7
5,001-10,000	370 (46.0)	332 (41.2)	62 (7.7)	32 (4.0)	6 (0.7)	3 (0.4)	805 (100.0)	36,738.7
10,001-15,000	98 (21.9)	199 (44.5)	79 (17.7)	65 (14.5)	4 (0.9)	2 (0.4)	447 (100.0)	66,270.2
15,001-20,000	39 (14.9)	95 (36.4)	64 (24.5)	56 (21.5)	7 (2.7)		261 (100.0)	85,607.2
20,001-30,000	23 (6.9)	81 (24.2)	70 (21.0)	130 (38.9)	23 (6.9)	8 (2.4)	335 (100.0)	204,473.9
30,001-50,000	6 (2.8)	22 (10.3)	23 (10.8)	107 (50.2)	35 (16.4)	20 (9.4)	213 (100.0)	436,852.5
มากกว่า 50,000		6 (4.8)	12 (9.5)	38 (30.2)	35 (28.7)	35 (25.4)	126 (100.0)	826,634.8
รวม	938 (34.1)	870 (31.6)	326 (11.8)	440 (16.0)	111 (4.0)	69 (2.5)	2,754 (100.0)	129,574.4

ที่มา: จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ส่วนที่ 2 รูปแบบการออมในทรัพย์สินทางการเงิน

ในการศึกษานี้ได้แบ่งรูปแบบการออมในทรัพย์สินทางการเงินออกเป็น 9 ประเภทได้แก่

ประเภทที่ 1 เงินฝากหรือสลากออมทรัพย์ หมายถึงการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารเฉพาะกิจ และการซื้อสลากออมทรัพย์ของธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ประเภทที่ 2 พันธบัตร หมายถึงการซื้อพันธบัตรรัฐบาลไทย

ประเภทที่ 3 หุ้น หมายถึงการลงทุนในตราสารหรือหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

ประเภทที่ 4 กองทุนรวม Mutual Fund หมายถึงซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวมซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารจัดการของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม

ประเภทที่ 5 กองทุนระยะยาวเพื่อการเกษียณอายุ (Retirement Mutual Fund : RMF และ Long Term Equity Fund : LTF) หมายถึงการออมเงินสะสมเข้ากองทุนระยะยาวของครีวเรือนที่ประกอบอาชีพอิสระหรือครีวเรือนที่เป็นลูกจ้างโดยครีวเรือนจะได้รับสิทธิประโยชน์จากการลดหย่อนภาษีเงินได้

ประเภทที่ 6 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นลักษณะการออมเงินภาคบังคับของครีวเรือนที่เป็นลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจหรือลูกจ้างเอกชน ประเภทที่ต้องมีการสะสมเงินเข้ากองทุนในส่วนของนายจ้างด้วย ซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์จากการลดหย่อนภาษีเงินได้เช่นเดียวกับประเภทที่ 5

ประเภทที่ 7 เบี้ยสะสมประกันชีวิต หมายถึงการออมในรูปแบบการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต รวมถึงการคุ้มครองดูแลค่ารักษาพยาบาลด้วย

ประเภทที่ 8 ทองหรืออัญมณีและเงินสด หมายถึงการซื้อทองรูปพรรณ และเครื่องประดับเช่น เพชร พลอย และรวมถึงการเก็บธนบัตรไว้ในครีวเรือนด้วย

ประเภทที่ 9 อื่น ๆ ได้แก่การออมในรูปแบบอื่นนอกเหนือจากประเภทที่ 1-8 เช่นการออมเงินกับกองทุนหมู่บ้าน การเล่นแชร์และการให้กู้ เป็นต้น

จากตารางที่ 4-23 พบว่ารูปแบบการออมในทรัพย์สินทางการเงินที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ในแง่ของมูลค่ารวมทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล ได้แก่ เงินฝากหรือสลากออมทรัพย์ โดยครัวเรือนตัวอย่างส่วนใหญ่ถึง 2,177 ครัวเรือนหรือร้อยละ 80.4 ของครัวเรือนทั้งสิ้น มีเงินออมในรูปแบบเงินฝากธนาคารหรือสลากออมทรัพย์เฉลี่ย 95,398.2 บาท เป็นครัวเรือนในเขตเทศบาล จำนวน 1,369 ครัวเรือน และนอกเขตเทศบาล จำนวน 808 ครัวเรือน ส่วนรูปแบบการออมในรูปทอง อัญมณี และธนบัตร ได้รับความนิยมในแง่ของการมีจำนวนครัวเรือนที่ออมในรูปแบบนี้มากที่สุด คือ มีครัวเรือนส่วนใหญ่ถึง 2,537 ครัวเรือน หรือร้อยละ 93.7 ของครัวเรือนทั้งสิ้น มีค่าเฉลี่ย 23,821.2 บาท เป็นครัวเรือนในเขตเทศบาลจำนวน 1,557 ครัวเรือน และนอกเขตเทศบาล จำนวน 980 ครัวเรือน

รูปแบบการออมที่ต้องมีความต่อเนื่องในการออม ได้แก่ เบี้ยสะสมประกันชีวิตและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีจำนวน 406 ครัวเรือน และ 315 ครัวเรือนหรือร้อยละ 15.0 และร้อยละ 11.6 ของครัวเรือนตัวอย่างทั้งสิ้น สำหรับการออมในทรัพย์สินทางการเงินอื่น มีจำนวน 683 ครัวเรือน หรือร้อยละ 25.2 ของครัวเรือนทั้งสิ้น ส่วนที่เหลือได้แก่การออมในพันธบัตร หุ้น และกองทุนรวมมีไม่กี่ครอบครัวในสัดส่วนระหว่างร้อยละ 0.2 -1.9 เท่านั้น โดยพิจารณาลักษณะการออมจำแนกตามสถานะต่าง ๆ ได้ดังนี้

ก. จำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-24 พบว่าครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนอยู่ในวัยกลางคนระหว่างอายุ 40-49 ปี และ 50-59 ปี เป็นช่วงอายุที่มีการออมครบทุกรูปแบบ โดยมูลค่าการออมเป็นเงินฝากธนาคาร/สลากออมสิน มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน จากกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 114 ครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยเงินฝาก/สลากออมทรัพย์ 20,648.9 บาทและเพิ่มขึ้นเป็นลำดับจนถึงกลุ่มที่อายุ 60 ปีขึ้นไปจำนวน 595 ครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยเงินฝาก/สลากออมสิน สูงที่สุดเท่ากับ 128,633.1 บาท สำหรับการออมในทอง อัญมณี และเงินสด เป็นรูปแบบที่ครัวเรือนให้ความนิยมเป็นสัดส่วนสูงที่สุดในทุกช่วงอายุ โดยกลุ่มที่อายุ 50-59 ปี ซึ่งมีจำนวนครัวเรือนที่ออมในรูปแบบนี้ 619 ครัวเรือนหรือร้อยละ 91.0 เฉลี่ย 26,868.3 บาท เป็นช่วงอายุที่มีทั้งจำนวนครัวเรือน สัดส่วนและค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มอายุอื่น

การออมในทรัพย์สินทางการเงินอื่น ๆ ซึ่งหมายถึงการออมนอกระบบสถาบันการเงินเช่น สหกรณ์ กลุ่มออมทรัพย์ การเล่นแชร์หรือเงินให้กู้ เป็นต้น เป็นรูปแบบที่ครัวเรือนเลือกออมทุกช่วงอายุซึ่งมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็นลำดับตามอายุเช่นกัน ส่วนการออมในรูปแบบที่เหลือ มีจำนวนครัวเรือนในแต่ละช่วงอายุและค่าเฉลี่ยต่างกันไม่เป็นทิศทางที่ชัดเจน

ตารางที่ 4-23 รูปแบบของทรัพย์สินทางการเงินของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลและ
นอกเขตเทศบาล

ประเภททรัพย์สิน		ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม
1. เงินฝาก/สลากออมทรัพย์	ค่าเฉลี่ย (บาท)	95,398.2	47,381.4	77,576.6
	ครัวเรือน	1,369	808	2,177
	% ครัวเรือน	83.1	76.2	80.4
2. พันธบัตร	ค่าเฉลี่ย (บาท)	46,461.5	171,416.7	85,921.1
	ครัวเรือน	13	6	19
	% ครัวเรือน	0.8	0.6	0.7
3. หุ้น	ค่าเฉลี่ย (บาท)	145,906.7	29,036.0	99,158.4
	ครัวเรือน	30	20	50
	% ครัวเรือน	1.8	1.9	1.9
4. กองทุนรวม (Mutual Fund)	ค่าเฉลี่ย (บาท)	67,400.0		67,400.0
	ครัวเรือน	4		4
	% ครัวเรือน	0.2		0.2
5. กองทุนระยะยาวเพื่อการ เกษียณอายุ (RMF/LTF)	ค่าเฉลี่ย (บาท)	447,518.7	70,040.0	353,149.0
	ครัวเรือน	9	3	12
	% ครัวเรือน	0.6	0.3	0.4
6. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	ค่าเฉลี่ย (บาท)	111,242.5	153,675.2	118,382.0
	ครัวเรือน	262	53	315
	% ครัวเรือน	15.9	5.0	11.6
7. เบี้ยสะสมประกันชีวิต	ค่าเฉลี่ย (บาท)	114,775.4	64,204.4	101,073.9
	ครัวเรือน	296	110	406
	% ครัวเรือน	18.0	10.4	15.0
8. ทอง/อัญมณี/ธนบัตร	ค่าเฉลี่ย (บาท)	28,219.3	16,833.6	23,821.2
	ครัวเรือน	1,557	980	2,537
	% ครัวเรือน	94.5	92.5	93.7
9. อื่น ๆ	ค่าเฉลี่ย (บาท)	81,836.0	23,891.1	55,790.5
	ครัวเรือน	376	307	683
	% ครัวเรือน	22.8	28.9	25.2
รวม	ค่าเฉลี่ย (บาท)	168,510.6	74,662.6	131,775.4
	ครัวเรือน	1,648	1,060	2,708
	% ครัวเรือน	100.0	100.0	100.0

ที่มา : จากการศึกษา

ข. จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-25 พบว่าความนิยมการออมในทรัพย์สินทางการเงินเกือบทุกรูปแบบ มีการกระจายตัวไปทุกระดับการศึกษา ยกเว้นกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนไม่เคยเรียน ซึ่งไม่มีการออมในรูปแบบกองทุนรวม และมีเพียงครัวเรือนเดียวในกลุ่มนี้ที่มีการออมในพันธบัตรและหุ้น ส่วนกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนที่จบการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปและจบประถมศึกษาเป็น 2 กลุ่มที่มีการกระจายการออมในทรัพย์สินทางการเงินทุกรูปแบบ

กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนจบปริญญาตรีขึ้นไปซึ่งมีค่าเฉลี่ยทรัพย์สินทางการเงินสูงที่สุด จำนวน 285 ครัวเรือนมีการออมที่เป็นเงินฝาก/สลากออมสินมีจำนวน 269 ครัวเรือนหรือร้อยละ 94.4 เฉลี่ย 157,103.2 บาท การออมในทอง อัญมณีและเงินสด จำนวน 265 ครัวเรือนหรือร้อยละ 93.0 เฉลี่ย 51,651.7 บาท กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จำนวน 141 ครัวเรือนหรือร้อยละ 49.5 เฉลี่ย 163,596.7 บาท การออมรูปแบบอื่น ๆ และเบี้ยสะสมประกันชีวิต มีจำนวนใกล้เคียงกัน 103 ราย และ 102 รายหรือร้อยละ 36.1 และร้อยละ 35.8 มีค่าเฉลี่ย 167,680.2 บาท และ 95,260.6 บาท ตามลำดับ และยังมีการออมในรูปแบบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและเบี้ยสะสมประกันชีวิตในสัดส่วนสูงที่สุดเมื่อเทียบกับระดับการศึกษาอื่น

กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนจบประถมศึกษาซึ่งมีจำนวนมากที่สุด 1,642 ครัวเรือน มีความนิยมการออมในรูปทองอัญมณี และเงินสดจำนวน 1,491 ครัวเรือนหรือร้อยละ 90.8 และรูปเงินฝาก/สลากออมสิน จำนวน 1,291 ครัวเรือน หรือร้อยละ 78.6

ค. จำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-26 พบว่าพบว่าทุกสถานภาพมีความนิยมการออมในรูปแบบเงินฝาก/สลากออมสินมากที่สุด โดยกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยทรัพย์สินทางการเงินสูงที่สุด จำนวน 357 ครัวเรือนมีการออมเป็นเงินฝาก/สลากออมสิน จำนวน 347 ครัวเรือนหรือร้อยละ 97.2 เฉลี่ย 96,771.1 บาทและเป็นกลุ่มเดียวที่มีการออมทุกรูปแบบ โดยกลุ่มที่มีการออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เบี้ยสะสมประกันชีวิต และรูปแบบอื่นในสัดส่วนสูงที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มสถานภาพอื่น จำนวน 189 ครัวเรือน จำนวน 121 ครัวเรือนและ จำนวน 162 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 52.9 ร้อยละ 33.8 ร้อยละ 45.4 เฉลี่ย 150,996.9 บาท 92,006.4 บาท และ 143,121.5 บาท ตามลำดับ

กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นลูกจ้างเอกชน 409 ครัวเรือนซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดมีความนิยมการออมเป็นเงินฝาก จำนวน 284 ครัวเรือนหรือร้อยละ 69.4 เฉลี่ย 30,837.4 บาท และออมในรูปทอง/อัญมณี จำนวน 361 ครัวเรือนหรือร้อยละ 88.3 เฉลี่ย 10,978.6 บาท ส่วนกลุ่มธุรกิจส่วนตัวไม่มี

ถูกจ้างซึ่งมีจำนวนครัวเรือนมากที่สุด 1,142 ครัวเรือน มีความนิยมการออมในรูปแบบทอง/อัญมณีมากที่สุด จำนวน 1,070 ครัวเรือนหรือร้อยละ 93.7 เฉลี่ย 17,391.6 บาท

ง. จำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-27 พบว่ารูปแบบการออมส่วนใหญ่กระจายตัวเกือบทุกกลุ่มอาชีพของหัวหน้าครัวเรือน ยกเว้นประเภทการออมในกองทุนรวม Mutual Fund เท่านั้นที่มีประปราย กลุ่มละ 1-2 ครัวเรือนในกลุ่มอาชีพข้าราชการ/ผู้จัดการ อาชีพเสมียน พนักงานขาย/บริการและอาชีพช่างฝีมือ/พนักงานขับเคลื่อนยานยนต์เท่านั้น โดยการออมในทอง อัญมณี และเงินฝากสลากออมสินได้รับความนิยมจากครัวเรือนในสัดส่วนสูงทุกกลุ่มอาชีพ ได้แก่กลุ่มผู้นำชุมชนหรือผู้จัดการ จำนวน 384 ครัวเรือน มีครัวเรือนที่มีการออมเป็น ทอง อัญมณี จำนวน 365 ครัวเรือน เป็นเงินฝาก สลากออมสิน จำนวน 359 ครัวเรือน หรือร้อยละ 95.1 และร้อยละ 93.6 เฉลี่ย 48,936.9 บาทและ 112,786.8 บาท ตามลำดับ และกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพจำนวน 119 ครัวเรือนมีการออมเป็นเงินฝาก สลากออมสิน จำนวน 118 ครัวเรือน เป็นทอง อัญมณี จำนวน 115 ครัวเรือน หรือร้อยละ 99.2 และร้อยละ 96.6 เฉลี่ย 127,412.5 บาท และ 43,060.0 บาท ตามลำดับ

จ. จำแนกตามระดับรายได้ของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-28 พบว่าครัวเรือนที่มีรายได้เพิ่มขึ้นจะมีการออมในเงินฝาก สลากออมสิน เพิ่มขึ้นทั้งสัดส่วนและค่าเฉลี่ย โดยครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำน้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือนมีรูปแบบการออมเป็นเงินฝาก สลากออมสิน จำนวน 302 ครัวเรือน หรือร้อยละ 53.0 เฉลี่ย 19,444.3 บาท และกลุ่มที่รายได้สูงมากกว่า 50,000 บาทต่อเดือนมีการออมในรูปแบบนี้ จำนวน 124 ครัวเรือน หรือร้อยละ 98.4 เฉลี่ย 312,755.8 บาท

การออมในรูปแบบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ทอง อัญมณี และทรัพย์สินทางการเงินอื่นมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็นลำดับตามระดับรายได้ ส่วนการออมในรูปแบบที่เหลือมีสัดส่วนครัวเรือนและค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกัน ไม่มีทิศทางชัดเจน

ตารางที่ 4-24 การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินต่าง ๆ ของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกอายุของหัวหน้าครัวเรือน

อายุของ หัวหน้าครัวเรือน		เงินฝาก/ สลากออมสิน	พันธบัตร	หุ้น	กองทุนรวม Mutual Fund	กองทุนรวม RMF/ LTF	กองทุน สำรอง เลี้ยงชีพ	เบี้ยสะสม ประกัน ชีวิต	ทอง/ อัญมณี	อื่น ๆ	รวม ทั้งสิ้น
0-29 ปี	ค่าเฉลี่ย (บาท)	20,648.90	500		7,200.00		32,818.70	26,545.00	10,448.20	29,663.30	38,010.50
	ครัวเรือน	114	1		1		27	21	128	15	147
	% ครัวเรือน	77.6	0.7		0.7		18.4	14.3	87	10	100
30-39 ปี	ค่าเฉลี่ย (บาท)	49,617.50	2,000.00	57,544.40		69,222.70	66,127.80	67,045.60	20,876.30	31,302.50	89,596.30
	ครัวเรือน	320	3	9		3	55	58	363	86	384
	% ครัวเรือน	83.3	0.8	2.3		0.8	14.3	15.1	94.5	22.4	100
40-49 ปี	ค่าเฉลี่ย (บาท)	54,062.80	20,333.30	38,932.50	100,000.00	492,500.00	125,645.00	96,799.40	26,269.20	51,804.30	127,872.30
	ครัวเรือน	579	3	16	2	4	106	126	641	214	689
	% ครัวเรือน	84	0.4	2.3	0.3	0.6	15.4	18.1	93	31.1	100
50-59 ปี	ค่าเฉลี่ย (บาท)	74,319.60	67,000	151,283.30	62,400.00	412,024.00	175,027.30	127,835.40	26,868.30	64,045.60	152,819.40
	ครัวเรือน	569	3	12	1	5	77	116	619	196	680
	% ครัวเรือน	83.7	0.3	1.8	0.1	0.8	11.3	16.9	91	28.9	100
60 ปีขึ้นไป	ค่าเฉลี่ย (บาท)	116,578.40	151,555.60	153,976.90			119,434	112,520.80	22,963.00	65,865.70	146,175.70
	ครัวเรือน	595	9	13			50	85	786	172	854
	% ครัวเรือน	69.6	1.1	1.5			5.9	10	92	20.3	100
รวม	ค่าเฉลี่ย (บาท)	77,576.60	85,921.10	99,158.40	67,400.00	353,149.00	118,382.00	101,073.90	23,821.20	55,790.50	129,574.40
	ครัวเรือน	2,177	19	50	4	12	313	404	2,537	683	2,754
	% ครัวเรือน	79	0.7	1.8	0.1	0.4	11.4	14.7	92.1	24.9	100

ที่มา : จากการศึกษา

ตารางที่ 4-25 การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินต่าง ๆ ของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

ระดับการศึกษา ของหัวหน้า ครัวเรือน	เงินฝาก/ สลากออมสิน	พันธบัตร	หุ้น	กองทุนรวม Mutual Fund	กองทุนรวม RMF/ LTF	กองทุน สำรอง เลี้ยงชีพ	เบี้ยสะสม ประกัน ชีวิต	ทอง/ อัญมณี	อื่น ๆ	รวม ทั้งสิ้น	
ไม่เคยเรียน	ค่าเฉลี่ย (บาท)	81,236.60	1,000,000.00	1,100.00		124,383.30	68,875.00	8,969.10	7,790.60	54,414.50	
	ครัวเรือน	132	1	1		3	9	266	45	284	
	% ครัวเรือน	46.5	0.4	0.4		1.1	3.2	93.6	15.9	100	
ประถมศึกษา	ค่าเฉลี่ย (บาท)	45,793.50	11,875.00	96,050.00	62,400.00	8,060.00	54,772.10	81,932.60	18,530.10	11,731.80	68,140.80
	ครัวเรือน	1,291	8	18	1	2	85	172	1,491	383	1,642
	% ครัวเรือน	78.6	0.5	1.1	0.1	0.2	5.2	10.5	90.8	23.5	100
มัธยมศึกษา	ค่าเฉลี่ย (บาท)	120,835.50	112875	139,201.80		113,611.30	105,855.20	148,275.70	32,594.30	97,923.40	218,145.60
	ครัวเรือน	421	4	11		6	69	100	453	137	477
	% ครัวเรือน	88.3	0.6	2.3		1.3	14.5	20.6	94.5	28.6	100
ปวช./ปวท./ปวส./ปกศ	ค่าเฉลี่ย (บาท)	92,330.80	11,000.00	51,750.00	53,600.00		99,273.50	77,372.20	31,732.40	171,634.70	215,977.40
	ครัวเรือน	64	2	4	2		17	23	62	15	66
	% ครัวเรือน	97	3	6.1	3		25.8	34.8	93.4	22.7	100
ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	ค่าเฉลี่ย (บาท)	157,103.20	16,000.00	93,106.30	100,000.00	885,000.00	163,596.70	95,260.60	51,651.70	167,680.20	390,164.70
	ครัวเรือน	269	4	16	1	4	141	102	265	103	285
	% ครัวเรือน	94.4	1.4	5.6	0.4	1.4	49.5	35.8	93	36.1	100
รวม	ค่าเฉลี่ย (บาท)	77,576.60	85,921.10	99,158.40	67,400.00	353,149.00	118,382.00	101,073.90	23,821.20	55,790.50	129,574.40
	ครัวเรือน	2,177	19	50	4	12	315	406	2,537	683	2,754
	% ครัวเรือน	79	0.7	1.8	0.1	0.4	11.4	14.7	92.1	24.9	100

ที่มา : จากการศึกษา

ตารางที่ 4-26 การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินต่าง ๆ ของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

สถานภาพการทำงาน ของหัวหน้าครัวเรือน		เงินฝาก/ สลากออมสิน	พันธบัตร	หุ้น	กองทุนรวม Mutual Fund	กองทุน ระยะยาว RMF/LTF	กองทุน สำรอง เลี้ยงชีพ	เบี้ยสะสม ประกัน ชีวิต	ทอง/ อัญมณี	อื่น ๆ	รวม ทั้งสิ้น
นายจ้าง	ค่าเฉลี่ย (บาท)	131,936.40	110,000.00	353,142.90		112,404.00	97,350.00	241,756.90	54,537.70	10,362.50	253,218.10
	ครัวเรือน	220	2	7		1	10	56	224	67	234
	% ครัวเรือน	94	0.9	3		0.4	4.3	23.9	95.7	28.6	100
ธุรกิจส่วนตัว ไม่มีลูกจ้าง	ค่าเฉลี่ย (บาท)	36,456.90	3,500.00	42,248.00		162,060.00	49,593.00	67,081.00	17,391.60	9,017.60	57,011.40
	ครัวเรือน	900	6	10		2	37	128	1,070	277	1,142
	% ครัวเรือน	78.8	0.5	0.9		0.2	3.2	11.2	93.7	24.3	100
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	ค่าเฉลี่ย (บาท)	96,771.10	16,000.00	27,911.80	53,600.00	275,158.00	150,996.90	92,006.40	37,969.60	143,121.50	313,096.40
	ครัวเรือน	347	4	17	2	8	189	121	329	162	357
	% ครัวเรือน	97.2	1.1	4.8	0.6	2.2	52.9	33.8	92.2	45.4	100
ลูกจ้างเอกชน	ค่าเฉลี่ย (บาท)	30,837.40	500	71,948.60	81,200.00		50,870.20	80,971.40	10,978.60	25,045.60	48,799.00
	ครัวเรือน	284	1	7	2		39	35	361	70	409
	% ครัวเรือน	69.4	0.2	1.7	0.5		9.5	8.6	88.3	17.1	100
ไม่ได้ทำงาน/ไม่มีรายได้ จากการทำงาน	ค่าเฉลี่ย (บาท)	151,900.80	221,166.70	120,588.90		1,600,000.00	98,988.10	74,916.20	23,828.10	93,214.10	165,168.90
	ครัวเรือน	426	6	9		1	40	66	552	107	612
	% ครัวเรือน	49.6	1	1.5		0.2	6.5	10.8	90.2	17.5	100
รวม	ค่าเฉลี่ย (บาท)	77,576.60	85,921.10	99,158.40	67,400.00	353,149.00	118,382.00	101,073.90	23,821.20	55,790.50	129,574.40
	ครัวเรือน	2,177	19	50	4	12	313	404	2,537	683	2,754
	% ครัวเรือน	79	0.7	1.8	0.1	0.4	11.4	14.7	92.1	24.9	100

ที่มา : จากการศึกษา

ตารางที่ 4-27 การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินต่าง ๆ ของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

อาชีพหลักของ หัวหน้าครัวเรือน		เงินฝาก/ สลากออมสิน	พันธบัตร	หุ้น	กองทุนรวม Mutual Fund	กองทุนรวม RMF/ LTF	กองทุน สำรอง เลี้ยงชีพ	เบี้ยสะสม ประกัน ชีวิต	ทอง/ อัญมณี	อื่น ๆ	รวมทั้งสิ้น
ข้าราชการ ผู้จัดการ	ค่าเฉลี่ย (บาท)	112,786.8	83,333.3	270,454.6	100,000.0	218,202.0	163,816.2	189,520.0	48,936.9	38,117.1	235,677.0
	ครัวเรือน	359	3	11	2	2	33	98	365	113	384
	% ครัวเรือน	93.5	0.8	2.9	0.5	0.5	8.6	25.5	95.1	29.4	100.0
ผู้ประกอบการวิชาชีพ	ค่าเฉลี่ย (บาท)	127,412.5	2,000.0	12,083.3		200,000.0	167,931.1	92,937.8	43,060.0	175,426.6	417,831.3
	ครัวเรือน	118	1	6		1	82	55	115	60	119
	% ครัวเรือน	99.2	0.8	5.1		0.8	68.9	46.6	96.6	50.0	100.0
ปฏิบัติงานเทคนิคสาขาต่าง ๆ	ค่าเฉลี่ย (บาท)	91,968.0	16,000.0	39,200.0		180,000.0	111,227.3	71,654.6	35,691.1	106,140.6	240,657.8
	ครัวเรือน	72	2	5		1	36	28	66	25	75
	% ครัวเรือน	96.0	2.7	6.7		1.3	48.0	37.3	88.0	33.3	100.0
เสมียน พนักงานขาย/บริการ	ค่าเฉลี่ย (บาท)	65,318.6	83,833.3	88,268.6	7,200.0	71,754.7	98,915.8	82,003.4	26,430.7	71,069.4	129,563.9
	ครัวเรือน	300	3	7	1	3	62	65	331	79	359
	% ครัวเรือน	83.6	0.8	1.9	0.3	0.8	17.3	18.1	92.2	22.0	100.0
ประกอบการเกษตร	ค่าเฉลี่ย (บาท)	29,983.2	2,666.7	27,733.3			36,853.9	45,426.6	15,000.9	8,895.8	45,204.3
	ครัวเรือน	510	3	6			14	57	599	168	642
	% ครัวเรือน	79.4	0.5	0.9			2.2	8.8	93.0	26.2	100.0
ช่างฝีมือ/ขับเคลื่อนยานยนต์	ค่าเฉลี่ย (บาท)	33,301.4		11,640.0	62,400.0	401,530.0	99,873.4	79,726.6	14,447.4	37,279.6	71,904.8
	ครัวเรือน	240		5	1	4	30	33	284	82	313
	% ครัวเรือน	76.7		1.6	0.3	1.3	9.6	10.5	90.7	26.2	100.0
ผู้ใช้แรงงาน	ค่าเฉลี่ย (บาท)	26,948.9	6,000.0	546.7			29,906.8	41,328.8	7,073.5	15,910.5	31,174.8
	ครัวเรือน	197	2	3			20	16	272	63	305
	% ครัวเรือน	64.6	0.7	1.0			6.6	5.2	89.2	20.7	100.0
ไม่ได้ทำงาน	ค่าเฉลี่ย (บาท)	153,672.6	215,400.0	124,328.6		1,600,000.0	101,757.5	76,543.5	22,792.9	102,986.6	164,338.1
	ครัวเรือน	381	5	7		1	38	54	506	93	555
	% ครัวเรือน	68.6	0.9	1.3		0.2	6.8	9.7	91.2	16.8	100.0
รวม	ค่าเฉลี่ย (บาท)	77,576.6	85,921.1	99,158.4	67,400.0	353,149.0	118,382.0	101,073.9	23,821.2	55,790.5	129,574.4
	ครัวเรือน	2,177	19	50	4	12	313	404	2,537	683	2,754
	% ครัวเรือน	79.0	0.7	1.8	0.1	0.4	11.4	14.7	92.1	24.9	100.0

ที่มา: จากการศึกษา

ตารางที่ 4-28 การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินต่าง ๆ ของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ของครัวเรือน

รายได้ของครัวเรือน (บาท/เดือน)		เงินฝาก/ สลากออมสิน	พันธบัตร	หุ้น	กองทุนรวม Mutual Fund	กองทุนรวม RMF/ LTF	กองทุนสำรอง สำรองเลี้ยงชีพ	เบี้ยสะสม ประกันชีวิต	ทอง/ อัญมณี	อื่น ๆ	รวมทั้งสิ้น
น้อยกว่า 5,000	ค่าเฉลี่ย (บาท)	19,444.3	2,000.0	720.0			524.0	27,658.9	6,204.6	2,697.3	16,935.7
	ครัวเรือน	299	1	1			2	14	505	98	570
	% ครัวเรือน	52.7	0.2	0.2			0.4	2.5	89.0	17.3	100.0
5,001-10,000	ค่าเฉลี่ย (บาท)	29,881.4	2,000.0	14,780.0	7,200.0		16,740.8	42,971.2	12,080.3	7,345.0	36,738.7
	ครัวเรือน	588	3	4	1		23	37	730	155	805
	% ครัวเรือน	73.0	0.4	0.5	0.1		2.9	4.6	90.7	19.3	100.0
10,001-15,000	ค่าเฉลี่ย (บาท)	37,402.2	5,250.0	13,313.3		170,000.0	34,932.3	51,976.0	20,345.8	10,019.3	66,270.2
	ครัวเรือน	391	2	6		2	44	62	423	120	447
	% ครัวเรือน	87.4	0.4	1.3		0.4	9.8	13.9	94.6	26.8	100.0
15,001-20,000	ค่าเฉลี่ย (บาท)	46,476.2		24,233.3		120.0	43,702.2	47,633.1	23,479.1	23,219.7	85,607.2
	ครัวเรือน	246		6		1	31	50	241	59	261
	% ครัวเรือน	94.3		2.3		0.4	11.9	19.2	92.3	22.6	100.0
20,001-30,000	ค่าเฉลี่ย (บาท)	96,876.6	3,000.0	66,836.4		96,754.7	94,816.0	79,395.2	38,414.6	71,111.9	204,473.9
	ครัวเรือน	321	4	11		3	82	97	319	120	335
	% ครัวเรือน	95.8	1.2	3.3		0.9	24.5	29.0	95.5	35.6	100.0
30,001-50,000	ค่าเฉลี่ย (บาท)	205,022.7	360,000.0	182,591.7	62,400.0	109,134.7	143,493.5	119,768.9	54,835.6	169,444.0	436,852.5
	ครัวเรือน	208	3	12	1	3	78	93	198	80	213
	% ครัวเรือน	97.7	1.4	5.6	0.5	1.4	36.6	43.7	93.0	37.6	100.0
มากกว่า 50,000	ค่าเฉลี่ย (บาท)	368,554.0	87,000.0	174,650.0	100,000.0	1,093,333.3	273,546.3	275,751.5	91,405.3	236,096.1	836,634.8
	ครัวเรือน	124	6	10	2	3	55	53	116	51	126
	% ครัวเรือน	98.4	4.8	7.9	1.6	2.5	43.7	42.0	95.2	40.5	100.0
รวม	ค่าเฉลี่ย (บาท)	77,576.6	85,921.1	99,158.4	67,400.0	353,149.0	118,382.0	101,073.9	23,821.2	55,790.5	129,574.4
	ครัวเรือน	2,177	19	50	4	12	313	404	2,537	683	2,754
	% ครัวเรือน	79.0	0.7	1.8	0.1	0.4	11.4	14.7	92.1	24.9	100.0

ที่มา: จากการศึกษา

4.3.2 การออมในรูปแบบทรัพย์สินถาวรและหนี้สินของครัวเรือน

ทรัพย์สินถาวรเป็นรูปแบบหนึ่งของการออมในลักษณะที่เป็นการสะสมความมั่งคั่งของครัวเรือน ประกอบด้วย 1) มูลค่าบ้าน ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของ ทั้งที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยและใช้ประกอบธุรกิจของครัวเรือนในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร 2) มูลค่ายานพาหนะทุกประเภทที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของ ทั้งที่ใช้ในครัวเรือนและใช้ทำธุรกิจ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถบรรทุก รถไถ เรือ เป็นต้น ทั้งนี้ เนื่องจากทรัพย์สินเหล่านี้มีมูลค่าสูง การสะสมความมั่งคั่งนี้ส่วนหนึ่งจึงได้มาจากการก่อหนี้ ดังนั้นการอธิบายทรัพย์สินถาวรจึงได้พิจารณาหนี้สินของครัวเรือนควบคู่ไปด้วย โดยส่วนแรกจะกล่าวถึงมูลค่าทรัพย์สินถาวรของครัวเรือน ส่วนที่สองรูปแบบของทรัพย์สินถาวร และส่วนที่สามหนี้สินถาวร

ส่วนที่ 1 มูลค่าทรัพย์สินถาวรของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-4 มูลค่าทรัพย์สินถาวรของครัวเรือนตัวอย่าง 2,754 ครัวเรือนมีค่าเฉลี่ย 751,382.1 บาท และจากตารางที่ 4-29 พบว่ามีครัวเรือนที่ไม่มีทรัพย์สินถาวรเลย จำนวน 74 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 2.7 ของครัวเรือนทั้งสิ้น ดังนั้น หากพิจารณาเฉพาะครัวเรือนที่มีทรัพย์สินถาวรจำนวน 2,680 ครัวเรือน มูลค่าทรัพย์สินถาวรมีค่าเฉลี่ย 772,129.2 บาท โดยครัวเรือนในเขตเทศบาลมีค่าเฉลี่ยทรัพย์สินถาวร 878,527.9 บาท สูงกว่าครัวเรือนนอกเขตเทศบาลซึ่งมีค่าเฉลี่ย 610,783.0 บาท โดยจังหวัดที่มีค่าเฉลี่ยทรัพย์สินถาวรในเขตเทศบาลสูงกว่านอกเขตเทศบาลมี 10 จังหวัด ได้แก่จังหวัดเชียงราย ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน แพร่ น่าน ตาก พิจิตร พิษณุโลก และอุทัยธานี ส่วนที่เหลืออีก 7 จังหวัดมีค่าเฉลี่ยของครัวเรือนนอกเขตเทศบาลสูงกว่าในเขตเทศบาล ได้แก่จังหวัดเชียงใหม่ พะเยา กำแพงเพชร อุตรดิตถ์ สุโขทัย นครสวรรค์และเพชรบูรณ์

จังหวัดที่มีค่าเฉลี่ยทรัพย์สินถาวรสูงที่สุดได้แก่จังหวัดเพชรบูรณ์ 1,076,148.0 บาท รองลงมาได้แก่จังหวัดน่าน 1,002,559.0 บาท แต่มีความแตกต่างกันมากระหว่างค่าเฉลี่ยของครัวเรือนในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลของทั้งสองจังหวัดนี้ โดยครัวเรือนในเขตเทศบาลของจังหวัดเพชรบูรณ์และน่านมีค่าเฉลี่ย 1,042,457.0 บาทและ 1,297,619.0 บาท เทียบกับครัวเรือนนอกเขตเทศบาลซึ่งมีค่าเฉลี่ย 470,641.3 บาทและ 502,564.4 ตามลำดับ

จังหวัดที่มีค่าเฉลี่ยมูลค่าทรัพย์สินถาวรต่ำที่สุดได้แก่จังหวัดแม่ฮ่องสอน 350,742.8 บาท โดยเฉพาะครัวเรือนนอกเขตเทศบาลมีค่าเฉลี่ยทรัพย์สินถาวรเพียง 132,010.4 บาท

ตารางที่ 4-29 มูลค่าทรัพย์สินถาวรของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม		ครัวเรือน ที่ไม่มี ทรัพย์สิน
	จำนวน ครัวเรือน	ค่าเฉลี่ย (บาท)	จำนวน ครัวเรือน	ค่าเฉลี่ย (บาท)	จำนวน ครัวเรือน	ค่าเฉลี่ย (บาท)	
เชียงใหม่	84	716,273.8	67	757,455.2	151	734,546.4	3
เชียงราย	158	802,934.8	56	534,866.1	214	732,786.0	5
ลำพูน	81	989,135.7	65	736,164.6	146	876,511.6	4
ลำปาง	107	1,019,682.2	73	626,780.8	180	860,338.0	4
แม่ฮ่องสอน	91	535,824.2	77	132,010.4	168	350,742.8	3
พะเยา	124	622,266.9	67	649,828.4	191	631,935.1	1
แพร่	126	774,390.5	58	572,120.7	184	710,631.5	2
น่าน	99	1,219,756.5	59	502,564.4	158	951,944.3	1
กำแพงเพชร	74	856,101.4	59	856,450.8	133	856,256.4	1
ตาก	93	531,764.5	57	480,209.8	150	512,173.7	21
อุดรดิตถ์	74	572,540.5	81	721,191.4	155	650,222.1	2
พิจิตร	81	795,450.6	48	797,229.2	129	796,112.4	
พิษณุโลก	116	981,443.7	83	589,391.6	199	817,924.6	8
สุโขทัย	71	525,485.9	47	577,936.1	118	546,377.1	4
นครสวรรค์	70	733,971.4	48	883,291.7	118	794,711.9	4
เพชรบูรณ์	79	428,721.4	47	464,708.5	126	1,069,912.9	7
อุทัยธานี	83	715,102.4	75	623,766.7	158	671,746.8	4
รวมภาค	1,611	816,182.2	1,067	611,561.1	2,678	734,654.5	74

ที่มา : จากการศึกษา

จากการศึกษาได้แบ่งมูลค่าทรัพย์สินถาวรออกเป็น 5 ระดับได้แก่ ระดับแรกมูลค่าต่ำกว่า 100,000 บาท ระดับที่สองมูลค่าระหว่าง 100,000-500,000 บาท ระดับที่สามระหว่าง 500,001-1,000,000 บาท ระดับที่สี่เงินออมก่อนข้างสูงระหว่าง 1,000,001-5,000,000 บาท และระดับสุดท้ายมูลค่าสูงมากกว่า 5,000,000 บาท โดยพิจารณาตามสถานะต่างๆ ได้ดังนี้

ก. จำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-30 ครัวเรือนส่วนใหญ่ร้อยละ 79.2 ของครัวเรือนทั้งสิ้นเป็นเจ้าของทรัพย์สินถาวรมูลค่าไม่ถึง 1,000,000 บาท และมีครัวเรือนเพียงร้อยละ 1.2 ที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินถาวรเกินกว่า 5,000,000 บาท โดยค่าเฉลี่ยมูลค่าทรัพย์สินถาวรเพิ่มขึ้นตามอายุจนถึงจุดสูงสุดและลดลงในช่วงสูงอายุตามสมมติฐานวัฏจักรชีวิต กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนอายุน้อยกว่า 30 ปีจำนวน 147 ครัวเรือน มีทรัพย์สินถาวรต่ำที่สุดเฉลี่ย 196,469.4 บาท โดยครัวเรือนส่วนใหญ่จำนวน 97 ครัวเรือนหรือร้อยละ 66.0 มีทรัพย์สินถาวรน้อยกว่า 100,000 บาท และมีทรัพย์สินระหว่าง 100,001-500,000 บาท จำนวน 33 ครัวเรือนหรือร้อยละ 22.4 และมูลค่าทรัพย์สินถาวรเพิ่มขึ้นเป็นลำดับจนถึงกลุ่มอายุ 50-59 ปี จำนวน 680 ครัวเรือนซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 857,694.0 บาท เป็นครัวเรือนที่มีมูลค่าทรัพย์สินถาวรระหว่าง 100,001-500,000 บาท จำนวน 240 ครัวเรือนหรือร้อยละ 35.3 ระหว่าง 500,001-1,000,000 บาท จำนวน 158 ครัวเรือน และระหว่าง 1,000,001-5,000,000 บาท จำนวน 172 ครัวเรือนหรือร้อยละ 23.2 และร้อยละ 25.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-30 มูลค่าทรัพย์สินถาวรของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

อายุของ หัวหน้าครัวเรือน	มูลค่าทรัพย์สินถาวร (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 100,000	100,001- 500,000	500,001- 1,000,000	1,000,001- 5,000,000	มากกว่า 5,000,000		
น้อยกว่า 30 ปี	97 (66.0)	33 (22.4)	13 (8.8)	4 (2.7)		147 (100.0)	196,469.4
30-39 ปี	118 (30.7)	149 (38.8)	58 (15.1)	56 (14.6)	3 (0.8)	384 (100.0)	513,862.5
40-49 ปี	143 (20.8)	244 (35.4)	158 (22.9)	135 (19.6)	9 (1.3)	689 (100.0)	768,452.8
50-59 ปี	101 (14.9)	240 (35.3)	158 (23.2)	172 (25.3)	9 (1.3)	680 (100.0)	857,694.0
60 ปีขึ้นไป	148 (17.4)	328 (38.5)	193 (22.6)	169 (19.8)	16 (1.9%)	854 (100.0)	855,276.7
รวม	607 (22.0)	994 (36.1)	580 (21.1)	536 (19.5)	37 (1.2)	2,754 (100.0)	751,382.1

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ข. จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-31 พบว่ามูลค่าทรัพย์สินถาวรเพิ่มขึ้นตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน โดยกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนไม่เคยเรียน จำนวน 284 ครัวเรือนมีมูลค่าทรัพย์สินถาวรต่ำที่สุดเฉลี่ย 402,979.2 บาท เป็นครัวเรือนที่มีทรัพย์สินในช่วงน้อยกว่า 100,000 บาทและช่วงระหว่าง 100,000-500,000 บาท ช่วงละ 120 ครัวเรือนหรือร้อยละ 42.4 และในกลุ่มนี้ไม่มีครัวเรือนที่มีทรัพย์สินมากกว่า 5,000,000 บาท

สำหรับกลุ่มครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนจบปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 285 ครัวเรือนเป็นกลุ่มที่มีมูลค่าทรัพย์สินถาวรสูงที่สุดเฉลี่ย 1,384,179.0 บาท โดยมีครัวเรือนที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินระหว่าง 1,000,001-5,000,000 บาทจำนวน 103 ครัวเรือนหรือร้อยละ 36.1 และเป็นครัวเรือนที่มีทรัพย์สินไม่ถึง 100,000 บาท จำนวน 59 ครัวเรือนหรือร้อยละ 20.7

ตารางที่ 4-31 มูลค่าทรัพย์สินถาวรของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

ระดับการศึกษา ของหัวหน้าครัวเรือน	มูลค่าทรัพย์สินถาวร (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 100,000	100,001- 500,000	500,001- 1,000,000	1,000,001- 5,000,000	มากกว่า 5,000,000		
ไม่เคยเรียน	120 (42.4)	120 (42.4)	23 (8.1)	20 (7.1)	1 (0.4)	283 (100.0)	402,979.2
ประถมศึกษา	308 (18.7)	684 (41.6)	378 (23.0)	266 (16.2)	9 (0.5)	1,645 (100.0)	624,188.1
มัธยมศึกษา	107 (22.5)	130 (27.4)	101 (21.3%)	127 (26.7)	10 (2.1)	475 (100.0)	954,522.6
ปวช./ปวท./ปวส./ปกศ	13 (19.7%)	15 (22.7)	15 (22.7)	21 (31.8)	2 (3.0)	66 (100.0)	1,214,321.0
ปริญญาตรีขึ้นไป	59 (20.7%)	46 (16.1)	64 (22.4)	103 (36.1)	13 (4.6)	285 (100.0)	1,384,179.0
รวม	607 (22.0%)	994 (36.1)	580 (21.1)	536 (19.5)	37 (1.2)	2,754 (100.0)	751,382.1

ที่มา: จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ค. จำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-32 พบว่ากลุ่มที่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นนายจ้างจำนวน 234 ครัวเรือนมีทรัพย์สินถาวรมากที่สุดเฉลี่ย 1,626,122.0 บาท โดยมีครัวเรือนที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินถาวรมูลค่าระหว่าง 1,000,001-5,000,000 บาทจำนวน 82 ครัวเรือนหรือร้อยละ 35.0 มูลค่าระหว่าง 100,001-500,000 และ 500,001-1,000,000 บาท ใกล้เคียงกัน จำนวน 64 ครัวเรือนและจำนวน 62 ครัวเรือนหรือร้อยละ 27.4 และร้อยละ 26.5 ตามลำดับ รองลงมาได้แก่กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ จำนวน 357 ครัวเรือน มีมูลค่าทรัพย์สินถาวรเฉลี่ย 1,064,954.0 บาท ส่วนกลุ่มที่เป็นลูกจ้างเอกชนจำนวน 409 ครัวเรือนมีมูลค่าทรัพย์สินถาวรต่ำที่สุดเฉลี่ย 363,216.4 บาท ส่วนใหญ่ร้อยละ 43.8 มีมูลค่าทรัพย์สินต่ำกว่า 100,000 บาท จำนวน 179 ครัวเรือนหรือร้อยละ 43.8

ตารางที่ 4-32 มูลค่าทรัพย์สินถาวรของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการทำงาน
ของหัวหน้าครัวเรือน

สถานภาพการทำงาน ของหัวหน้าครัวเรือน	มูลค่าทรัพย์สินถาวร (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 100,000	100,001- 500,000	500,001- 1,000,000	1,000,001- 5,000,000	มากกว่า 5,000,000		
นายจ้าง	15 (6.4)	64 (27.4)	62 (26.5)	82 (35.0)	7 (4.7)	234 (100.0)	1,626,122.0
ธุรกิจส่วนตัวไม่มีลูกจ้าง	230 (20.1)	480 (41.9)	260 (22.7)	165 (14.4)	9 (0.8)	1,142 (100.0)	604,750.1
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	61 (17.1%)	86 (24.1)	83 (23.2)	121 (33.9)	6 (1.7)	357 (100.0)	1,064,954.0
ลูกจ้างเอกชน	179 (43.8)	148 (36.2%)	47 (11.5)	32 (7.8)	3 (0.7)	409 (100.0)	363,216.4
ไม่ได้ทำงาน/ไม่มีรายได้ จากการทำงาน	121 (20.1)	217 (35.3)	129 (21.1)	136 (22.2)	8 (1.3)	612 (100.0)	769,139.7
รวม	607 (22.0)	994 (36.1)	580 (21.1)	536 (19.5)	37 (1.2)	2,754 (100.0)	751,382.1

ที่มา: จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ง. จำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-33 ครัวเรือนที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินถาวรมูลค่าสูงได้แก่กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือน 2 กลุ่มแรกได้แก่ กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นผู้จัดการ ข้าราชการอาวุโส หรือผู้นำท้องถิ่นมีมูลค่าทรัพย์สินถาวรสูงที่สุดเฉลี่ย 1,461,111.0 บาท โดยมีครัวเรือนที่มีทรัพย์สินมูลค่าระหว่าง 1,000,001-5,000,000 บาท จำนวน 130 ครัวเรือนหรือร้อยละ 33.9 ระหว่าง 500,001-1,000,000 บาท และ 100,001-500,000 บาทใกล้เคียงกัน จำนวน 106 ครัวเรือนและ 103 ครัวเรือนหรือร้อยละ 27.6 และร้อยละ 26.8 ตามลำดับ รองลงมาได้แก่กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนประกอบวิชาชีพ จำนวน 119 ครัวเรือน มีทรัพย์สินถาวรเฉลี่ย 1,290,550.0 บาท โดยมีสัดส่วนครัวเรือนในแต่ละช่วงคล้ายคลึงกับกลุ่มแรกคือมีครัวเรือนที่มีทรัพย์สินมูลค่าระหว่าง 1,000,001-5,000,000 บาท มากที่สุด จำนวน 47 ครัวเรือนหรือร้อยละ 39.5 มูลค่าระหว่าง 500,001-1,000,000 บาท จำนวน 26 ครัวเรือนหรือร้อยละ 21.8 และมูลค่าระหว่าง 100,001-500,000 บาท จำนวน 22 ครัวเรือนหรือร้อยละ 18.5

ส่วนกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนมีอาชีพเกษตรกรรมที่มีจำนวนมากที่สุด 642 ครัวเรือนมีทรัพย์สินถาวรเฉลี่ย 647,218.4 บาท โดยครัวเรือนส่วนใหญ่มีมูลค่าทรัพย์สินระหว่าง 100,001-500,000 บาท จำนวน 287 ครัวเรือนหรือร้อยละ 44.7 และมูลค่าระหว่าง 500,001-1,000,000 บาท จำนวน 141 ครัวเรือนหรือร้อยละ 22.0 ส่วนหนึ่งเนื่องจากเป็นกลุ่มที่ใช้ที่ดินในการประกอบอาชีพมากกว่ากลุ่มอื่น

สำหรับกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นผู้ใช้แรงงานจำนวน 305 ครัวเรือนเป็นกลุ่มอาชีพที่มีทรัพย์สินถาวรเฉลี่ย 285,060 บาท ต่ำที่สุดไม่ถึงครึ่งของค่าเฉลี่ยรวม โดยครัวเรือนส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 80 มีทรัพย์สินถาวرن้อยกว่า 500,000 บาท โดยมีจำนวน 133 ครัวเรือนหรือร้อยละ 43.6 มีมูลค่าทรัพย์สินถาวرن้อยกว่า 100,000 บาท และมูลค่าระหว่าง 100,000-500,000 บาท จำนวน 126 ครัวเรือน หรือร้อยละ 41.3

ตารางที่ 4-33 มูลค่าทรัพย์สินถาวรของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพหลักหัวหน้าครัวเรือน

อาชีพหลักของ หัวหน้าครัวเรือน	มูลค่าทรัพย์สินถาวร (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 100,000	100,001- 500,000	500,001- 1,000,000	1,000,001- 5,000,000	มากกว่า 5,000,000		
ผู้จัดการ ผู้นำท้องถิ่น	29 (7.6)	103 (26.8)	106 (27.6)	130 (33.9)	16 (4.2)	380 (100.0)	1,461,111.0
ผู้ประกอบการวิชาชีพ	21 (17.6)	22 (18.5)	26 (21.8)	47 (39.5)	3 (2.5)	119 (100.0)	1,290,550.0
ปฏิบัติงานเทคนิคสาขาต่าง ๆ	9 (12.0)	21 (28.0)	23 (30.7)	22 (29.3)		75 (100.0)	825,013.3
เสมียน พนักงานขาย/บริการ	107 (29.8)	104 (29.0%)	79 (22.0)	65 (18.1)	4 (1.1)	359 (100.0)	645,244.3
ประกอบการเกษตร	102 (15.9)	287 (44.7%)	141 (22.0)	108 (16.8)	4 (0.6)	642 (100.0)	647,218.4
ช่างฝีมือ/ขับเคลื่อนยานยนต์	88 (28.1)	135 (43.1)	59 (18.8)	29 (9.3)	2 (0.6)	313 (100.0)	454,689.8
ผู้ใช้แรงงาน	133 (43.6)	126 (41.3)	29 (9.5)	16 (5.2)	1 (0.3)	305 (100.0)	285,060.0
ไม่ได้ทำงาน	119 (21.1)	195 (35.1)	117 (21.1)	119 (21.4)	7 (1.3)	555 (100.0)	749,765.8
รวม	607 (22.0)	994 (36.1)	580 (21.1)	536 (19.5)	37 (1.2)	2,754 (100.0)	751,382.1

ที่มา: จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

จ. จำแนกตามรายได้ของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-34 พบว่าค่าเฉลี่ยทรัพย์สินถาวรของครัวเรือนเพิ่มขึ้นตามระดับรายได้ของครัวเรือน โดยครัวเรือนที่มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือนจำนวน 567 ครัวเรือนมีมูลค่าทรัพย์สินถาวรน้อยที่สุดเฉลี่ย 244,912.3 บาท ส่วนใหญ่เป็นครัวเรือนที่มีมูลค่าทรัพย์สินถาวรระหว่าง 100,001-500,000 บาท จำนวน 253 ครัวเรือน และมูลค่าน้อยกว่า 100,000 บาท จำนวน 233 ครัวเรือน หรือร้อยละ 44.6 และร้อยละ 41.1 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้มากกว่า 50,000 บาทจำนวน 122 ครัวเรือนมีมูลค่าทรัพย์สินถาวรมากที่สุดเฉลี่ย 3,200,635.0 บาท ทุกครัวเรือนในกลุ่มนี้เป็นเจ้าของทรัพย์สินมูลค่ามากกว่า 100,000 บาท แต่ส่วนใหญ่มีทรัพย์สินระหว่าง 1,000,001-5,000,000 บาทจำนวน 84 ครัวเรือนหรือร้อยละ 66.7

ตารางที่ 4-34 มูลค่าทรัพย์สินถาวรของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ของครัวเรือน

รายได้ของครัวเรือน (บาท/เดือน)	มูลค่าทรัพย์สินถาวร (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 100,000	100,001- 500,000	500,001- 1,000,000	1,000,001- 5,000,000	มากกว่า 5,000,000		
น้อยกว่า 5,000	233 (41.1)	253 (44.6)	62 (10.9)	19 (3.4)		570 100.0%	244,912.0
5,001-10,000	213 (26.5)	379 (47.1)	160 (19.9)	52 (6.5)	1 (0.1)	805 (100.0)	384,080.1
10,001-15,000	94 (21.0)	158 (35.3)	116 (26.0)	76 (17.0)	3 (0.7)	447 (100.0)	631,687.0
15,001-20,000	31 (11.9)	87 (33.3)	74 (28.4)	65 (24.99)	4 (1.5)	261 (100.0)	902,512.3
20,001-30,000	29 (8.7)	81 (24.2)	109 (32.5)	112 (33.4)	4 (1.2)	335 (100.0)	1,057,610.0
30,001-50,000	7 (3.3)	30 (14.1)	42 (19.7)	128 (60.1)	6 (2.8)	213 (100.0)	1,623,274.0
มากกว่า 50,000		6	17	84	19	122	3,200,635.0
รวม	607 (22.0)	994 (36.1)	580 (21.1)	536 (19.46)	37 (1.2)	(100.0)	751,382.1

ที่มา: จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

จ. จำแนกตามหนี้สินของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-35 พบว่ามูลค่าทรัพย์สินถาวรของครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นตามมูลค่าหนี้สินที่เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับสมมติฐานตามแบบจำลองที่คาดว่าหนี้สินของครัวเรือนน่าจะมีความสัมพันธ์กับการสะสมความมั่งคั่งของครัวเรือน โดยเฉพาะในรูปทรัพย์สินถาวรซึ่งมีมูลค่าสูง โดยกลุ่มครัวเรือนส่วนใหญ่ที่มีหนี้สินไม่ถึง 100,000 บาท จำนวน 2,013 ครัวเรือนมีหนี้สินเฉลี่ย 535,118.3 บาท เป็นครัวเรือนที่มีทรัพย์สินถาวรระหว่าง 100,001-500,000 บาท จำนวน 798 ครัวเรือนหรือร้อยละ 39.6 และมีทรัพย์สินถาวรไม่ถึง 100,000 บาท จำนวน 570 ครัวเรือนหรือร้อยละ 28.3 และกลุ่มครัวเรือนที่มีหนี้สินตั้งแต่ 400,001 บาทขึ้นไป สัดส่วนครัวเรือนส่วนใหญ่มีมูลค่าทรัพย์สินถาวรระหว่าง 1,000,001-5,000,000 บาท โดยเฉพาะกลุ่มที่มีหนี้สินมากกว่า 1,000,000 บาทจำนวน 70 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่มีมูลค่าทรัพย์สินถาวรระหว่าง 1,000,001-5,000,000 บาท จำนวน 46 ครัวเรือนหรือร้อยละ 65.7

ตารางที่ 4-35 มูลค่าทรัพย์สินถาวรของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหนี้สินของครัวเรือน

หนี้สิน ของครัวเรือน	ทรัพย์สินถาวร					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 100,000	100,001- 500,000	500,001- 1,000,000	1,000,001- 5,000,000	มากกว่า 5,000,000		
น้อยกว่า 100,000	570 (28.3)	798 (39.6)	387 19.2)	244 (12.1)	14 0.7%	2,013 100.0%	535,118.3
100,000-400,000	29 (6.3)	166 (35.9)	131 28.3%	132 28.5%	5 1.1%	463 100.0%	885,179.9
400,001-700,000	6 (4.3)	17 (12.1)	38 27.0%	76 53.9%	4 2.8%	141 100.0%	1,572,101.0
700,001-1,000,000	2 (3.0)	10 (14.9)	14 (20.9)	38 56.7%	3 4.5%	67 100.0%	2,026,393.0
มากกว่า 1,000,000		3 4.3%	10 14.3%	46 65.7%	11 15.7%	70 100.0%	3,212,007.0
รวม	607 (22.0)	994 36.1%	580 21.1%	536 19.5%	37 1.3%	2,754 100.0%	751,382.1

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ส่วนที่ 2 รูปแบบทรัพย์สินถาวร

จากตารางที่ 4-36 พบว่าครัวเรือนที่เป็นเจ้าของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยมีจำนวน 2,319 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 84.2 ของครัวเรือนทั้งสิ้น มีมูลค่าเฉลี่ย 474,998.4 บาท ครัวเรือนที่เป็นเจ้าของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ประกอบธุรกิจและอื่น ๆ จำนวน 1,248 ครัวเรือนหรือร้อยละ 45.3 มีมูลค่าเฉลี่ย 477,672.3 บาท และมีครัวเรือนที่เป็นเจ้าของยานพาหนะซึ่งหมายรวมถึงยานพาหนะทุกประเภททั้งที่ใช้ในครัวเรือนและใช้ทำธุรกิจ ได้แก่ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถไถ เรือ ฯลฯ โดยไม่นับรวมรถจักรยาน จำนวน 2,304 ครัวเรือนหรือร้อยละ 83.6 มีมูลค่าเฉลี่ย 161,306.4 บาท โดยอธิบายลักษณะการสะสมทรัพย์สินตามสถานะต่าง ๆ ได้ดังนี้

ก. จำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-36 พบว่ามูลค่าทรัพย์สินถาวรของครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นตามอายุของหัวหน้าครัวเรือนจนถึงช่วงอายุ 50-59 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 857,694.0 บาทและในช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป ลดลงเหลือเฉลี่ย 855,276.7 บาท ในสามช่วงแรกที่หัวหน้าครัวเรือนยังมีอายุไม่มากนักเริ่มสะสมทรัพย์สินประเภทที่เป็นยานพาหนะไปก่อน ทำให้มีจำนวนครัวเรือนที่เป็นเจ้าของยานพาหนะมากกว่าที่ดินสิ่งปลูกสร้าง โดยกลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 147 ครัวเรือน เป็นเจ้าของยานพาหนะ จำนวน 127 ครัวเรือน หรือร้อยละ 86.4 กลุ่มอายุ 30-39 ปี จำนวน 351 ครัวเรือนหรือร้อยละ 91.4 และกลุ่มอายุ 40-49 ปี จำนวน 631 ครัวเรือนหรือร้อยละ 91.6 มีมูลค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 102,996.1 บาท เป็น 159,821.1 บาท และ 182,072.2 บาท ตามลำดับ

ส่วนสองช่วงหลังที่หัวหน้าครัวเรือนอายุ 50-59 ปี และอายุ 60 ปีขึ้นไปมีครัวเรือนเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยในสัดส่วนสูงที่สุด จำนวน 621 ครัวเรือน และ 813 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 91.5 และร้อยละ 95.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-36 รูปแบบของทรัพย์สินถาวรของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

อายุของ หัวหน้าครัวเรือน		ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง		ยานพาหนะ	รวม
		ที่อยู่อาศัย	อื่น ๆ		
0-29 ปี	ค่าเฉลี่ย	311,488.1	151,000.0	102,996.1	196,469.4
	ครัวเรือน	42	18	127	147
	% ครัวเรือน	28.6	12.2	86.4	100.0
30-39 ปี	ค่าเฉลี่ย	378,067.8	328,454.9	159,821.1	513,862.5
	ครัวเรือน	258	133	351	384
	% ครัวเรือน	67.2	34.6	91.4	100.0
40-49 ปี	ค่าเฉลี่ย	436,833.3	417,109.1	182,072.2	768,452.8
	ครัวเรือน	585	329	631	689
	% ครัวเรือน	86.0	47.8	91.6	100.0
50-59 ปี	ค่าเฉลี่ย	495,590.2	491,977.2	162,307.9	857,694.0
	ครัวเรือน	620	360	606	679
	% ครัวเรือน	91.5	53.0	89.2	100.0
60 ปีขึ้นไป	ค่าเฉลี่ย	499,124.6	576,940.7	151,487.6	855,276.7
	ครัวเรือน	813	408	589	853
	% ครัวเรือน	95.3	47.8	69.1	100.0
รวม	ค่าเฉลี่ย	474,998.4	477,672.3	161,306.4	751,382.1
	ครัวเรือน	2,319	1,248	2,304	2,754
	% ครัวเรือน	84.2	45.3	83.6	100.0

ที่มา : จากการศึกษา

ข. จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-37 พบว่ากลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนจบประถมศึกษาและกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนไม่เคยเรียนสะสมทรัพย์สินในรูปแบบที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมากกว่าการซื้อยานพาหนะ โดยในกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนจบประถมศึกษา 1,642 ครัวเรือน เป็นเจ้าของที่ดิน สิ่งปลูกสร้างที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัย จำนวน 1,499 ครัวเรือน และใช้ประกอบธุรกิจ จำนวน 866 ครัวเรือน หรือร้อยละ 91.3 และร้อยละ 52.8 ตามลำดับ และในกลุ่มที่ไม่เคยเรียนจำนวน 284 ครัวเรือนมีครัวเรือนที่เป็นเจ้าของที่ดิน สิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่อยู่อาศัย จำนวน 256 ครัวเรือนและที่ใช้ประกอบธุรกิจ จำนวน 120 ครัวเรือนหรือร้อยละ 90.1 และร้อยละ 42.3

แต่สำหรับกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนจบมัธยมศึกษา ปวช./ปวท./ปวส./ปกศ. และปริญญาตรีขึ้นไปมีครัวเรือนที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินประเภทยานพาหนะในสัดส่วนสูง จำนวน 445 ครัวเรือน 65 ครัวเรือน และ 261 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 93.3 ร้อยละ 98.5 และร้อยละ 91.6 ของครัวเรือนในแต่ละระดับการศึกษา ที่น่าสังเกตคือกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนจบปริญญาตรีกลับมีครัวเรือนที่เป็นเจ้าของสินทรัพย์ถาวรประเภทที่ดินและสิ่งปลูกสร้างทั้งที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยและทำธุรกิจในส่วนต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับระดับการศึกษาอื่น

ตารางที่ 4-37 รูปแบบทรัพย์สินถาวรของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

ระดับการศึกษา ของหัวหน้าครัวเรือน		ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง		ยานพาหนะ	รวม
		ที่อยู่อาศัย	อื่น ๆ		
ไม่เคยเรียน	ค่าเฉลี่ย	237,108.6	260,569.2	143,172.0	402,979.2
	ครัวเรือน	256	120	157	284
	% ครัวเรือน	90.1	42.0	55.1	100.0
ประถมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	362,719.1	384,078.2	107,986.3	624,188.1
	ครัวเรือน	1,499	866	1,376	1,642
	% ครัวเรือน	91.3	52.8	83.8	100.0
มัธยมศึกษา	ค่าเฉลี่ย	723,552.2	698,757.7	206,250.8	954,522.6
	ครัวเรือน	345	163	445	477
	% ครัวเรือน	72.2	33.9	93.3	100.0
ปวช./ปวท./ปวส./ปกศ	ค่าเฉลี่ย	975,000.0	1,115,315.8	261,987.7	1,214,321.0
	ครัวเรือน	43	19	65	66
	% ครัวเรือน	65.2	28.8	98.5	100.0
ปริญญาตรีขึ้นไป	ค่าเฉลี่ย	1,167,926.0	1,214,581.0	351,607.3	1,384,179.0
	ครัวเรือน	176	80	261	285
	% ครัวเรือน	61.8	28.1	91.6	100.0
รวม	ค่าเฉลี่ย	474,998.4	477,672.3	161,306.4	751,382.1
	ครัวเรือน	2,319	1,248	2,304	2,754
	% ครัวเรือน	84.2	45.3	83.6	100.0

ที่มา : จากการศึกษา

ค. จำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-38 พบว่าในกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นนายจ้างและทำธุรกิจส่วนตัวไม่มีลูกจ้าง มีครัวเรือนที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินประเภทที่อยู่อาศัยในสัดส่วนใกล้เคียงกับยานพาหนะ ขณะที่ในกลุ่มที่เป็นลูกจ้างทั้งที่เป็นลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจและลูกจ้างเอกชน มีครัวเรือนที่เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยในสัดส่วนต่ำประมาณร้อยละ 69 เท่านั้น แต่มีครัวเรือนร้อยละ 95.8 และร้อยละ 83.4 ที่เป็นเจ้าของยานพาหนะ

ตารางที่ 4-38 รูปแบบของทรัพย์สินถาวรของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

สถานภาพการทำงาน ของหัวหน้าครัวเรือน		ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง		ยานพาหนะ	รวม
		ที่อยู่อาศัย	อื่น ๆ		
นายจ้าง	ค่าเฉลี่ย	727,768.7	1,028,708.0	346,769.7	1,626,122.0
	ครัวเรือน	214	144	221	234
	% ครัวเรือน	91.3	60.9	94.3	100.0
ธุรกิจส่วนตัวไม่มีลูกจ้าง	ค่าเฉลี่ย	338,830.3	369,978.3	104,263.1	604,750.1
	ครัวเรือน	1,009	667	978	1,142
	% ครัวเรือน	88.4	58.5	85.7	100.0
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	ค่าเฉลี่ย	902,116.9	530,868.2	286,748.4	1,064,954.0
	ครัวเรือน	248	110	342	357
	% ครัวเรือน	69.4	30.9	95.8	100.0
ลูกจ้างเอกชน	ค่าเฉลี่ย	318,157.9	280,263.2	91,658.4	363,216.4
	ครัวเรือน	285	95	341	409
	% ครัวเรือน	69.7	23.2	83.4	100.0
ไม่ได้ทำงาน/ไม่มีรายได้ จากการทำงาน	ค่าเฉลี่ย	515,595.4	500,883.6	150,998.1	769,139.7
	ครัวเรือน	561	232	422	612
	% ครัวเรือน	92.0	38.0	69.2	100.0
รวม	ค่าเฉลี่ย	474,998.4	477,672.3	161,306.4	751,382.1
	ครัวเรือน	2,319	1,248	2,304	2,754
	% ครัวเรือน	84.2	45.3	83.6	100.0

ที่มา : จากการศึกษา

ง. จำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-39 พบว่าแม่ครัวเรือนที่ประกอบการเกษตรจำนวน 645 ครัวเรือนจะมีมูลค่าทรัพย์สินถาวรเฉลี่ยไม่สูง แต่จำนวนครัวเรือนที่มีทรัพย์สินถาวรมีสัดส่วนสูงพอควร โดยครัวเรือนส่วนใหญ่จำนวน 630 ครัวเรือนหรือร้อยละ 97.7 มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง และมีที่ดิน สิ่งปลูกสร้างที่ใช้ประกอบธุรกิจของครัวเรือนจำนวน 517 ครัวเรือนหรือร้อยละ 80.2 นอกจากนี้ยังมีครัวเรือนที่เป็นเจ้าของยานพาหนะที่หมายรวมถึง จำนวน 558 ครัวเรือนหรือร้อยละ 86.5 แต่สำหรับในกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนประกอบวิชาชีพ จำนวน 118 ครัวเรือนมีครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองเพียง 71 ครัวเรือนหรือร้อยละ 60.2 แต่เป็นเจ้าของยานพาหนะถึง 116 ครัวเรือนหรือร้อยละ 97.5

จ. จำแนกตามระดับรายได้ของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-40 พบว่าทุกรูปแบบของมูลค่าทรัพย์สินถาวรมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นตามระดับรายได้ของครัวเรือน โดยเฉพาะครัวเรือนที่มีรายได้มากกว่า 50,000 บาทต่อเดือนจำนวน 126 ครัวเรือน เกือบทุกครัวเรือนมีพาหนะเป็นของตนเอง จำนวน 125 ครัวเรือน หรือร้อยละ 99.2 และมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง จำนวน 118 ครัวเรือนหรือร้อยละ 93.7

ตารางที่ 4-39 รูปแบบของทรัพย์สินถาวรของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพหลักของ
หัวหน้าครัวเรือน

อาชีพของ หัวหน้าครัวเรือน		ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง		ยานพาหนะ	รวม
		ที่อยู่อาศัย	อื่น ๆ		
ผู้จัดการ ข้าราชการอาวุโส ผู้นำท้องถิ่น	ค่าเฉลี่ย	771,404.2	916,522.0	315,657.8	1,461,111.0
	ครัวเรือน	334	205	366	380
	% ครัวเรือน	86.8	52.9	95.3	100.0
ผู้ประกอบการวิชาชีพ	ค่าเฉลี่ย	1,292,014.0	618,088.2	340,823.3	1,290,550.0
	ครัวเรือน	72	34	116	118
	% ครัวเรือน	61.0	28.8	98.3	100.0
ปฏิบัติงานเทคนิคสาขาต่าง ๆ	ค่าเฉลี่ย	680,098.0	359,772.7	271,493.0	825,013.3
	ครัวเรือน	51	22	71	75
	% ครัวเรือน	68.0	29.3	94.7	100.0
เสมียน พนักงานขาย/บริการ	ค่าเฉลี่ย	595,281	380,233.7	177,005.4	645,244.3
	ครัวเรือน	237	92	314	359
	% ครัวเรือน	66.0	25.6	87.5	100.0
ประกอบการเกษตร	ค่าเฉลี่ย	260,635.4	403,172.1	76,835.0	647,218.4
	ครัวเรือน	630	517	558	645
	% ครัวเรือน	97.7	80.2	86.5	100.0
ช่างฝีมือ/ขับเคลื่อนยานยนต์	ค่าเฉลี่ย	379,117.4	226,954.6	95,299.6	454,689.8
	ครัวเรือน	247	99	275	313
	% ครัวเรือน	78.9	31.6	87.9	100.0
ผู้ใช้แรงงาน	ค่าเฉลี่ย	238,976.6	184,000.0	70,336.8	285,060.0
	ครัวเรือน	235	79	231	305
	% ครัวเรือน	77.0	25.9	75.7	100.0
ไม่ได้ทำงาน	ค่าเฉลี่ย	510,428.6	494,460.0	151,203.8	749,765.8
	ครัวเรือน	511	200	373	555
	% ครัวเรือน	92.1	36.0	67.2	100.0
รวม	ค่าเฉลี่ย	474,998.4	477,672.3	161,306.4	751,382.1
	ครัวเรือน	2,319	1,248	2,304	2,754
	% ครัวเรือน	84.2	45.3	83.6	100.0

ที่มา : จากการศึกษา

ตารางที่ 4-40 รูปแบบของทรัพย์สินถาวรของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับรายได้ของครัวเรือน

รายได้ของครัวเรือน (บาท/เดือน)		ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง		ยานพาหนะ	รวม
		ที่อยู่อาศัย	อื่น ๆ		
น้อยกว่า 5,000	ค่าเฉลี่ย	162,512.4	192,260.2	30,912.8	244,912.3
	ครัวเรือน	508	244	304	567
	% ครัวเรือน	89.6%	43.3	53.9	100.0%
5,001-10,000	ค่าเฉลี่ย	282,131.4	225,869.2	45,386.5	384,080.1
	ครัวเรือน	681		673	805
	% ครัวเรือน	84.6	47.6	83.6	100.0%
10,001-15,000	ค่าเฉลี่ย	427,030.0		98,557.9	631,687.0
	ครัวเรือน	350	217	416	447
	% ครัวเรือน	78.3	48.5	93.1	100.0
15,001-20,000	ค่าเฉลี่ย	505,224.8	744,850.4	151,261.7	902,512.3
	ครัวเรือน	218	117	253	261
	% ครัวเรือน	83.5	44.8	96.9	100.0
20,001-30,000	ค่าเฉลี่ย	722,317.0	606,703.8	254,469.7	1,057,610.0
	ครัวเรือน	265	133	323	335
	% ครัวเรือน	79.0%	39.8%	96.4	100.0
30,001-50,000	ค่าเฉลี่ย	1,015,922.0	929,255.3	364,559.3	1,623,274.0
	ครัวเรือน	179	94	210	213
	% ครัวเรือน	84.0	44.1%	98.6%	100.0%
มากกว่า 50,000	ค่าเฉลี่ย	1,643,814.0	1,927,050.0	749,496.0	3,200,635.0
	ครัวเรือน	118	60	125	126
	% ครัวเรือน	93.4	45.9%	99.2%	100.0
รวม	ค่าเฉลี่ย	474,998.4	477,672.3	161,306.4	751,382.1
	ครัวเรือน	2,319	1,248	2,304	2,754
	% ครัวเรือน	84.2	45.3	83.6	100.0

ที่มา : จากการศึกษา

จ. จำแนกตามระดับหนี้สินของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-41 พบว่าทุกรูปแบบของมูลค่าทรัพย์สินถาวรมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นตามระดับหนี้สินของครัวเรือน โดยเฉพาะครัวเรือนที่มีหนี้สินมากกว่า 1,000,000 บาทจำนวน 70 ครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยทรัพย์สินถาวรสูงที่สุดทุกรูปแบบ สอดคล้องกับสมมุติฐานที่คาดว่า การสะสมทรัพย์สินหรือความมั่งคั่งของครัวเรือนน่าจะมีความสัมพันธ์กับการก่อหนี้สินของครัวเรือน

ตารางที่ 4-41 รูปแบบของทรัพย์สินถาวรของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับหนี้สินของครัวเรือน

หนี้สินของครัวเรือน (บาท)		ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง		ยานพาหนะ	รวม
		ที่อยู่อาศัย	อื่น ๆ		
น้อยกว่า 100,000	ค่าเฉลี่ย	364,636.9	369,869.2	93,314.4	535,118.3
	ครัวเรือน	1,679	859	1,578	2,013
	% ครัวเรือน	89.6	43.3	53.9	100.0
100,000-400,000	ค่าเฉลี่ย	471,610.6	522,715.0	196,125.6	885,179.9
	ครัวเรือน	398	255	453	463
	% ครัวเรือน	84.6	47.6	83.6	100.0
400,001-700,000	ค่าเฉลี่ย	903,050.8	956,412.7	394,620.1	1,572,101.0
	ครัวเรือน	118	63	139	141
	% ครัวเรือน	78.3	48.5	93.1	100.0
700,001-1,000,000	ค่าเฉลี่ย	1,248,475.0	1,040,500.0	430,034.3	2,026,393.0
	ครัวเรือน	59	32	67	67
	% ครัวเรือน	83.5	44.8	96.9%	100.0%
มากกว่า 1,000,000	ค่าเฉลี่ย	1,867,308.0	1,322,436.0	774,485.1	3,212,007.0
	ครัวเรือน	65	39	67	70
	% ครัวเรือน	93.4	45.9	99.2	100.0%
รวม	ค่าเฉลี่ย	474,998.4	477,672.3	161,306.4	751,382.1
	ครัวเรือน	2,319	1,248	2,304	2,754
	% ครัวเรือน	84.2	45.3	83.6	100.0

ที่มา : จากการศึกษา

ส่วนที่ 3 หนี้สินรวมของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-3 ครัวเรือนตัวอย่าง 2,754 ครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยหนี้สิน 146,356.9 บาท และจากตาราง 4-42 พบว่ามีครัวเรือนที่มีหนี้สิน จำนวน 1,788 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 64.9 ของครัวเรือนทั้งสิ้น ดังนั้นหากพิจารณาเฉพาะครัวเรือนที่มีหนี้สินเท่านั้นจะมีค่าเฉลี่ย 225,428.9 บาท โดยครัวเรือนในเขตเทศบาล จำนวน 1,046 ครัวเรือนมีหนี้สินเฉลี่ย 290,650.6 บาทสูงกว่าเท่าตัวเมื่อเทียบกับหนี้สินของครัวเรือนนอกเขตเทศบาล จำนวน 742 ครัวเรือนซึ่งมีค่าเฉลี่ย 133,485.5 บาท

ตารางที่ 4-42 หนี้สินของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม		ครัวเรือน ที่ไม่มี หนี้สิน
	จำนวน ครัวเรือน	ค่าเฉลี่ย (บาท)	จำนวน ครัวเรือน	ค่าเฉลี่ย (บาท)	จำนวน ครัวเรือน	ค่าเฉลี่ย (บาท)	
เชียงใหม่	48	161,665.8	43	116,896.3	91	140,511.0	63
เชียงราย	106	208,526.6	38	118,984.3	144	184,897.4	76
ลำพูน	50	160,240.4	50	135,604.7	100	147,922.6	50
ลำปาง	68	385,924.3	61	133,840.1	129	266,721.7	55
แม่ฮ่องสอน	43	221,673.3	45	17,235.6	88	117,131.3	83
พะเยา	87	223,742.0	49	174,824.5	136	206,117.3	56
แพร่	85	251,784.5	37	119,035.4	122	211,524.5	64
น่าน	75	491,108.7	50	164,108.4	125	360,308.6	35
กำแพงเพชร	44	287,574.8	50	133,170.2	94	205,444.7	40
ตาก	56	334,239.6	34	138,821.2	90	260,414.9	82
อุตรดิตถ์	49	337,989.5	45	98,732.2	94	223,451.4	62
พิจิตร	53	268,799.0	32	133,175.0	85	217,740.6	45
พิษณุโลก	63	343,039.1	56	171,139.5	119	262,145.2	88
สุโขทัย	53	225,520.9	26	93,926.9	79	182,211.5	43
นครสวรรค์	50	351,509.8	33	246,778.8	83	309,869.7	39
เพชรบูรณ์	55	417,092.7	44	179,970.5	99	311,705.0	33
อุทัยธานี	61	269,039.1	49	90,424.7	110	189,474.5	52
รวม	1,046	290,650.6	742	133,485.5	1,788	225,428.9	966

ที่มา : จากการศึกษา

ครัวเรือนที่อยู่ในเขตเทศบาลมีค่าเฉลี่ยหนี้สินสูงกว่าครัวเรือนที่อยู่นอกเขตเทศบาลทุกจังหวัด ทั้งนี้ จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยทรัพย์สินถาวรสูงที่สุดเป็นจังหวัดที่มีค่าเฉลี่ยหนี้สินสูงที่สุด ด้วยเฉลี่ย 311,705.0 บาท ซึ่งเป็นผลจากหนี้สินของครัวเรือนในเขตเทศบาลเป็นสำคัญ โดยมีเฉลี่ยหนี้สินสูงถึง 417,092.7 บาท และจังหวัดแม่ฮ่องสอนซึ่งเป็นจังหวัดที่มีทรัพย์สินถาวรน้อยที่สุด เป็นจังหวัดที่มีหนี้สินน้อยที่สุดด้วยเฉลี่ย 117,131.3 บาท เป็นผลของครัวเรือนที่อยู่นอกเขตเทศบาล มีหนี้สินเฉลี่ยน้อยเพียง 17,235.6 บาท แตกต่างกันอย่างมากเมื่อเทียบกับครัวเรือนในเขตเทศบาลซึ่งมีค่าเฉลี่ยหนี้สิน 221,673.3 บาท

จากตารางที่ 4-43 ถึงตารางที่ 4-47 ซึ่งได้แบ่งหนี้สินของครัวเรือนออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับแรกน้อยกว่า 100,000 บาท ระดับที่สองระหว่าง 100,000-400,000 บาท ระดับที่สามระหว่าง 400,001-700,000 บาท ระดับที่สี่ระหว่าง 700,001-1,000,000 บาท ระดับที่ห้ามากกว่า 1,000,000 บาท พบว่าครัวเรือนส่วนใหญ่ จำนวน 2,476 ครัวเรือน หรือร้อยละ 90 มีหนี้สินไม่ถึง 400,000 บาท โดยครัวเรือนจำนวน 2,013 ครัวเรือนหรือร้อยละ 73.1 มีหนี้สินไม่ถึง 100,000 บาท และมีครัวเรือนที่มีหนี้สินระหว่าง 100,000-400,000 บาท จำนวน 463 ครัวเรือนหรือร้อยละ 16.8 โดยพิจารณาตามสถานะต่างๆ ได้ดังนี้

ก. จำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-43 พบว่ากลุ่มครัวเรือนที่มีหนี้สินไม่ถึง 100,000 บาทมีสัดส่วนสูงที่สุดทุกระดับอายุของหัวหน้าครัวเรือน โดย กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 147 ครัวเรือนมีหนี้สินเฉลี่ย 104,418 บาท เป็นครัวเรือนที่มีหนี้สินน้อยกว่า 100,000 บาท จำนวน 115 ครัวเรือนหรือร้อยละ 78.2 ภาระหนี้สินของครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในช่วงอายุ 40-49 ปี เท่ากับ 189,237.4 บาท เป็นครัวเรือนที่มีหนี้สินไม่ถึง 100,000 บาทจำนวน 441 ครัวเรือนหรือร้อยละ 64.0 และหนี้สินระหว่าง 100,000-400,000 บาทจำนวน 153 ครัวเรือนหรือร้อยละ 22.2 ค่าเฉลี่ยหนี้สินลดลงในช่วงอายุ 50-59 ปีเหลือ เฉลี่ย 176,117.6 บาทและ ในกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 854 ครัวเรือนมีหนี้สินต่ำที่สุดเฉลี่ย 87,064.4 บาท มีครัวเรือนที่มีหนี้สินไม่ถึง 100,000 บาทในสัดส่วนสูงที่สุดจำนวน 727 ครัวเรือน หรือร้อยละ 85.1

ตารางที่ 4-43 หนี้สินของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

อายุของ หัวหน้าครัวเรือน	หนี้สินรวม (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	<100,000	100,000- 400,000	400,001- 700,000	700,001- 1,000,000	มากกว่า 1,000,000		
0-29 ปี	115 (78.2)	22 (15.0)	8 (5.4)		2 (1.4)	147 (100.0)	104,418.0
30-39 ปี	262 (68.2)	75 (19.5)	6 (1.6)	13 (3.4)	10 (2.6)	384 (100.0)	164,635.2
40-49 ปี	441 (64.0)	153 (22.2)	6 (0.9)	20 (2.9)	29 (4.2)	689 (100.0)	189,237.4
50-59 ปี	468 (68.8)	130 (19.1)	5 (0.8)	21 (3.1)	21 (3.1)	680 (100.0)	176,117.6
60 ปีขึ้นไป	727 (85.1)	83 (9.7)	23 (2.7)	13 (1.5)	8 (0.9)	854 (100.0)	87,064.4
รวม	2,013 (73.1)	463 (16.8)	141 (5.1)	67 (2.4)	70 (2.5)	2,754 (100.0)	146,356.9

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ข. จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-44 พบว่าหนี้สินคงค้างของครัวเรือนเพิ่มขึ้นตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนไม่เคยเรียน จำนวน 284 ครัวเรือนมีหนี้สินต่ำที่สุดเฉลี่ย 52,127.3 บาท โดยครัวเรือนส่วนใหญ่ จำนวน 262 ครัวเรือนหรือร้อยละ 92.3 มีหนี้สินไม่ถึง 100,000 บาท และหนี้สินคงค้างมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็นลำดับในกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนจบประถมศึกษาเพิ่มขึ้นเป็น 81,827.4 บาท และกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนจบมัธยมศึกษา จำนวน 477 ครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยหนี้สินก้าวกระโดดเป็น 203,231.4 บาท กลุ่มที่จบประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 66 ครัวเรือนเพิ่มขึ้นเป็น 331,340.4 บาท และกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนจบปริญญาตรีขึ้นไปมีหนี้สินสูงที่สุดเฉลี่ย 430,521.8 บาท เนื่องจากหัวหน้าครัวเรือนที่จบการศึกษาสูงขึ้นก็มีโอกาสเข้าถึงสินเชื่อได้มากขึ้นด้วย โดยมีครัวเรือนที่มีหนี้สินไม่ถึง 100,000 บาท จำนวน 119 ครัวเรือนหรือร้อยละ 41.8 และมีหนี้สินระหว่าง 100,000-400,000 บาทจำนวน 62 ครัวเรือนหรือร้อยละ 21.8

ที่น่าสังเกตคือ ในจำนวนครัวเรือนที่มีหนี้สินมากกว่า 1,000,000 บาททั้งหมด 70 ครัวเรือน กว่าครึ่งอยู่ในกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนจบปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 37 ครัวเรือน

ตารางที่ 4-44 หนี้สินของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

การศึกษาของ หัวหน้าครัวเรือน	หนี้สินรวม (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	<100,000	100,000- 400,000	400,001- 700,000	700,001- 1,000,000	มากกว่า 1,000,000		
ไม่เคยเรียน	262 (92.3)	14 (4.9)	5 (1.8)	2 (0.7)	1 (0.4)	284 (100.0)	52,127.3
ประถมศึกษา	1,302 (79.3)	269 (16.4)	44 (2.7)	20 (1.2)	7 (0.4)	1,642 (100.0)	81,827.4
มัธยมศึกษา	298 (62.5)	99 (20.8)	42 (8.8)	19 (4.0)	19 (4.0)	477 (100.0)	229,213.7
ปวช.ปวท. ปวส. ปกศ.	32 (48.5)	19 (28.8)	6 (9.1)	3 (4.5)	6 (9.1)	66 (100.0)	331,340.4
ปริญญาตรีขึ้นไป	119 (41.8)	62 (21.8)	44 (15.4)	23 (8.1)	37 (13.0)	285 (100.0)	430,521.8
รวม	2,013 (73.1)	463 (16.8)	141 (5.1)	67 (2.4)	70 (2.5)	2,754 (100.0)	146,356.9

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ค. จำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-45 พบว่าครัวเรือนที่มีหนี้สินคงค้างน้อยกว่า 100,000 บาทมีสัดส่วนสูงที่สุดทุกกลุ่มสถานะ โดยกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ จำนวน 357 ครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยหนี้สินสูงที่สุด 387,171.1 บาท โดยมีครัวเรือน จำนวน 148 ครัวเรือนหรือร้อยละ 41.5 มีหนี้สินไม่ถึง 100,000 บาท รองลงมาได้แก่กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นนายจ้าง จำนวน 234 คนมีหนี้สินเฉลี่ย 335,422.7 บาท ครัวเรือนส่วนใหญ่จำนวน 122 ครัวเรือนหรือร้อยละ 52.1 มีหนี้สินไม่ถึง 100,000 บาท

ในจำนวนครัวเรือนที่มีหนี้สินมากกว่า 1,000,000 บาททั้งสิ้น 70 ครัวเรือน กว่าครึ่งมีหัวหน้าครัวเรือนเป็นลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ จำนวน 39 ครัวเรือน และอีกหนึ่งในสามมีหัวหน้าครัวเรือนเป็นนายจ้าง จำนวน 23 ครัวเรือน

ตารางที่ 4-45 หนี้สินของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

สถานภาพการทำงาน ของหัวหน้าครัวเรือน	หนี้สินรวม (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	<100,000	100,000- 400,000	400,001- 700,000	700,001- 1,000,000	มากกว่า 1,000,000		
นายจ้าง	122 (52.1)	69 (29.5)	23 (9.8)	7 (3.0)	23 (5.6)	234 (100.0)	335,422.7
ธุรกิจส่วนตัวไม่มีลูกจ้าง	880 (77.1)	208 (18.2)	33 (2.9)	14 (1.2)	7 (0.6)	1,142 (100.0)	88,990.5
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	148 (41.5)	81 (22.7)	61 (17.1)	28 (7.8)	39 (10.9)	357 (100.0)	387,171.1
ลูกจ้างเอกชน	348 (85.1)	45 (11.0)	4 (1.0)	6 (1.5)	6 (1.5)	409 (100.0)	84,128.9
ไม่ได้ทำงาน/ไม่มีรายได้ จากการทำงาน	515 (84.2)	60 (9.8)	20 (3.3)	12 (2.0)	5 (0.8)	612 (100.0)	82,429.5
รวม	2,013 (73.1)	463 (16.8)	141 (5.1)	67 (2.4)	70 (2.5)	2,754 (100.0)	146,356.9

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ง. จำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-46 พบว่ามี 3 กลุ่มอาชีพที่มีภาระหนี้สินสูงได้แก่กลุ่มหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นผู้ประกอบการวิชาชีพต่างๆ จำนวน 118 ครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยหนี้สินสูงที่สุด 493,473.8 บาท รองลงมาได้แก่กลุ่มผู้ปฏิบัติงานเทคนิคสาขาต่างๆ มีหนี้สินเฉลี่ย 351,628.4 บาท และกลุ่มผู้จัดการหรือผู้นำชุมชนมีค่าเฉลี่ยหนี้สิน 274,442.5 บาท โดยครัวเรือนส่วนใหญ่ของทั้งสามกลุ่มอาชีพมีหนี้สินอยู่ในช่วงไม่ถึง 100,000 บาท และ 100,000-400,000 บาท

ตารางที่ 4-46 หนี้สินของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

อาชีพหลัก ของหัวหน้าครัวเรือน	หนี้สินรวม (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	<100,000	100,000- 400,000	400,001- 700,000	700,001- 1,000,000	มากกว่า 1,000,000		
ผู้จัดการ ผู้นำชุมชน	201 (52.3)	108 (28.1)	36 (9.4)	15 (3.9)	24 (6.3)	380 (100.0)	274,442.5
ผู้ประกอบการวิชาชีพ	38 (31.9)	29 (24.4)	23 (19.3)	7 (5.9)	22 (18.5)	118 (100.0)	493,473.8
ปฏิบัติงานเทคนิคสาขาต่าง ๆ	31 (41.3)	18 (24.0)	14 (18.7)	7 (9.3)	5 (6.7)	75 (100.0)	351,628.4
เสมียน พนักงานขาย/บริการ	240 (66.9)	70 (19.5)	23 (6.4)	16 (4.5)	10 (2.8)	359 (100.0)	170,549.0
ประกอบการเกษตร	498 (77.6)	129 (20.1)	9 (1.4)	5 (0.8)	1 (0.2)	645 (100.0)	75,410.3
ช่างฝีมือ/ขับเคลื่อนยานยนต์	263 (84.0)	34 (10.9)	9 (2.9)	4 (1.3)	3 (1.0)	313 (100.0)	78,465.6
ผู้ใช้แรงงาน	268 (87.9)	24 (7.9)	10 (3.3)	3 (1.0)		305 (100.0)	54,518.8
ไม่ได้ทำงาน	474 (85.0)	51 (9.2)	17 (3.1)	10 (1.8)	5 (0.9)	555 (100.0)	79,531.4
รวม	2,013 (73.1)	463 (16.8)	141 (5.1)	67 (2.4)	70 (2.5)	2,754 (100.0)	146,356.9

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

จ. จำแนกตามรายได้ของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-47 พบว่าครัวเรือนมีภาระหนี้สินเพิ่มขึ้นเป็นลำดับตามระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้น โดยกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้ไม่ถึง 5,000 บาทต่อเดือน จำนวน 567 ครัวเรือนมีหนี้สินเฉลี่ยต่ำที่สุด 28,097.6 บาท โดยมีครัวเรือนส่วนใหญ่ 526 ครัวเรือนหรือร้อยละ 92.8 มีหนี้สินไม่ถึง 100,000 บาท และกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้มากกว่า 50,000 บาทต่อเดือน จำนวน 126 ครัวเรือน มีหนี้สินสูงที่สุดเฉลี่ย 810,716.2 บาท โดยมีการกระจายสัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้สินไม่ถึง 100,000 บาท จำนวน 35 ครัวเรือนหรือร้อยละ 27.8 และมีหนี้สินมากกว่า 1,000,000 บาท จำนวน 32 ครัวเรือนหรือร้อยละ 25.4

ตารางที่ 4-47 หนี้สินของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ของครัวเรือน

รายได้ของครัวเรือน (บาท/เดือน)	หนี้สินรวม (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	<100,000	100,000- 400,000	400,001- 700,000	700,001- 1,000,000	มากกว่า 1,000,000		
น้อยกว่า 5,000	526 (92.8)	38 (6.7)	1 (0.2)		2 (0.4)	567 (100.0)	28,097.6
5,001-10,000	698 (86.7)	99 (12.3)	6 (0.7)	1 (0.1)	1 (0.1)	805 (100.0)	46,739.7
10,001-15,000	348 (77.9)	89 (19.9)	8 (1.8)	2 (0.4)		447 (100.0)	71,058.4
15,001-20,000	171 (65.5)	65 (24.9)	16 (6.1)	8 (3.1)	1 (0.4)	261 (100.0)	136,090.8
20,001-30,000	166 (49.6)	92 (27.5)	47 (14.0)	20 (6.0)	10 (3.0)	335 (100.0)	263,062.6
30,001-50,000	69 (32.4)	59 (27.7)	42 (19.7)	19 (8.9)	24 (11.3)	213 (100.0)	431,694.9
มากกว่า 50,000	35 (27.8)	21 (16.7)	21 (16.7)	17 (13.5)	32 (25.4)	126 (100.0)	810,716.2
รวม	2,013 (73.1)	463 (16.8)	141 (5.1)	67 (2.4)	70 (2.5)	2,754 (100.0)	146,356.9

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

4.3.3 ทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่งของครัวเรือน

ในการศึกษาครั้งนี้มูลค่าทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่งของครัวเรือนหมายถึงทรัพย์สินที่ครัวเรือนที่สะสมไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ประกอบด้วยทรัพย์สินทางการเงินและทรัพย์สินถาวรหรือทรัพย์สินคงทน จากตารางที่ 4-48 พบว่าครัวเรือนตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่ง 878,423.7 บาท โดยครัวเรือนในเขตเทศบาล 1,674 ครัวเรือนมีความมั่งคั่งเฉลี่ย 968,417.7 บาท สูงกว่าครัวเรือนนอกเขตเทศบาล 1,080 ครัวเรือน ซึ่งมีความมั่งคั่งเฉลี่ย 738,933.1 บาท

ตารางที่ 4-48 ทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่งของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกรายจังหวัด

จังหวัด	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	ครัวเรือน	ค่าเฉลี่ย(บาท)	ครัวเรือน	ค่าเฉลี่ย (บาท)	ครัวเรือน	ค่าเฉลี่ย(บาท)
เชียงใหม่	84	767,510.0	70	785,439.7	154	775,659.9
เชียงราย	163	1,030,319.4	57	589,210.8	220	916,032.2
ลำพูน	84	1,003,999.2	66	903,957.4	150	959,980.8
ลำปาง	110	1,364,709.6	74	720,369.6	184	1,105,572.9
แม่ฮ่องสอน	91	628,533.0	80	321,007.4	171	484,661.4
พะเยา	125	698,394.8	67	750,985.2	192	716,746.7
แพร่	128	872,141.5	58	813,673.1	186	853,909.4
น่าน	101	1,474,916.6	59	541,444.4	160	1,130,698.7
กำแพงเพชร	74	941,599.3	60	1,034,749.2	134	983,308.2
ตาก	114	868,268.7	58	557,997.9	172	763,642.5
อุตรดิตถ์	76	799,251.6	80	810,094.3	156	804,812.0
พิจิตร	82	1,107,251.7	48	1,040,376.0	130	1,082,559.1
พิษณุโลก	122	1,132,196.1	85	739,984.6	207	971,143.1
สุโขทัย	74	537,638.1	48	917,672.9	122	687,160.0
นครสวรรค์	74	808,031.1	48	1,017,162.0	122	890,312.1
เพชรบูรณ์	86	1,430,523.6	46	470,641.3	132	1,096,019.2
อุทัยธานี	86	793,447.9	76	720,577.2	162	759,261.7
รวม	1,674	968,417.7	1,080	738,933.1	2,754	878,423.7

ที่มา : จากการศึกษา

จังหวัดที่มีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งเกินกว่า 1,000,000 บาทมี 4 จังหวัด ได้แก่จังหวัดน่าน มีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งสูงสุดเท่ากับ 1,130,698.7 บาท เป็นผลจากความมั่งคั่งของครัวเรือนในเขตเทศบาลซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงถึง 1,474,916.6 บาท แต่ครัวเรือนนอกเขตเทศบาลมีความมั่งคั่งเฉลี่ยเพียง 541,444.4 บาท รองลงมาได้แก่ครัวเรือนในจังหวัดลำปาง เพชรบูรณ์และพิจิตรมีความมั่งคั่งเฉลี่ย 1,105,572.9 บาท 1,096,019.2 บาทและ 1,082,559.1 บาทตามลำดับ เนื่องจากความมั่งคั่งของครัวเรือนในเขตเทศบาลทั้งสิ้น ส่วนครัวเรือนในจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความมั่งคั่งต่ำที่สุดเฉลี่ย 484,661.4 บาท

ในการศึกษาได้แบ่งทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่งของครัวเรือนออกเป็น 5 ระดับ ระดับแรก น้อยกว่า 500,000 บาท ระดับที่สอง ระหว่าง 500,000-1,000,000 บาท ระดับที่สาม ระหว่าง 1,000,001-1,500,000 บาท ระดับที่สี่ ระหว่าง 1,500,001-2,000,000 บาท และระดับสุดท้ายมากกว่า 2,000,000 บาท

จากตารางที่ 4-49 พบว่าครัวเรือนจำนวน 1,384 ครัวเรือนหรือประมาณครึ่งหนึ่งของครัวเรือนตัวอย่างทั้งสิ้นมีทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่งอยู่ในระดับแรกคือน้อยกว่า 500,000 บาท และอีก 662 ครัวเรือนหรือประมาณหนึ่งในสี่ของครัวเรือนตัวอย่างทั้งสิ้นมีความมั่งคั่งอยู่ในระดับถัดไปคือระหว่าง 500,000-1,000,000 บาท พิจารณาตามสถานะต่างๆ ได้ดังนี้

ก. จำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-49 พบว่าการสะสมความมั่งคั่งของครัวเรือนเพิ่มขึ้นในวัยทำงาน และลดลงในช่วงสูงอายุตามสมมติฐานวัฏจักรชีวิต ครัวเรือนส่วนใหญ่มีมูลค่าความมั่งคั่งน้อยกว่า 500,000 บาททุกกลุ่มอายุ โดยในกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 147 ครัวเรือน มีมูลค่าความมั่งคั่งต่ำที่สุดเฉลี่ย 290,734.6 บาทโดยครัวเรือนส่วนใหญ่ จำนวน 117 ครัวเรือนหรือร้อยละ 79.6 มีความมั่งคั่งน้อยกว่า 500,000 บาท และมีครัวเรือนที่สะสมความมั่งคั่งได้ 500,000-1,000,000 บาท จำนวน 22 ครัวเรือนหรือร้อยละ 15.0

กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนอายุระหว่าง 50-59 ปี จำนวน 680 ครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งสูงสุด เป็นครัวเรือนที่มีความมั่งคั่งน้อยกว่า 500,000 บาทจำนวน 288 ครัวเรือนหรือร้อยละ 42.4 มีความมั่งคั่ง 500,000-1,000,000 บาท จำนวน 166 ครัวเรือนหรือร้อยละ 24.4 มีความมั่งคั่งมากกว่า 2,000,000 บาทจำนวน 74 ครัวเรือนหรือร้อยละ 10.9 ส่วนกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 854 ครัวเรือนค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งลดลงเหลือ 980,035.3 บาท เป็นครัวเรือนที่มีความมั่งคั่งน้อยกว่า 500,000 บาท จำนวน 396 ครัวเรือนหรือร้อยละ 46.4

ตารางที่ 4-49 ความมั่งคั่งของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

อายุของ หัวหน้าครัวเรือน	ทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่ง (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 500,000	500,000- 1,000,000	1,000,001- 1,500,000	1,500,001- 2,000,000	มากกว่า 2,000,000		
น้อยกว่า 30 ปี	117 (79.6)	22 (15.0)	5 (3.4)	1 (0.7)	2 (1.4)	147 (100.0)	290,734.6
30-39 ปี	234 (60.9)	75 (19.5)	32 (8.3)	19 (4.9)	24 (6.3)	384 (100.0)	640,018.1
40-49 ปี	349 (50.7)	169 (24.5)	72 (10.4)	35 (5.1)	64 (9.3)	689 (100.0)	885,746.0
50-59 ปี	288 (42.4)	166 (24.4)	101 (14.9)	51 (7.5)	74 (10.9)	680 100.0%	1,005,066.0
60 ปีขึ้นไป	396 (46.4)	230 (26.9)	92 (10.8)	44 (5.2)	92 (10.8)	854 (100.0)	980,035.3
รวม	1,384 (50.3)	662 (24.0)	302 (11.0)	150 (5.4)	256 (9.3)	2,754 (100.0)	878,423.7

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ข. จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-50 พบว่าครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งเพิ่มขึ้นตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น โดยกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนไม่เคยเรียนจำนวน 284 ครัวเรือนมีความมั่งคั่งต่ำที่สุดเฉลี่ย 490,900.3 บาท ส่วนใหญ่เป็นครัวเรือนที่มีความมั่งคั่งน้อยกว่า 500,000 บาทจำนวน 222 ครัวเรือนหรือร้อยละ 78.2 และกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนจบปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 285 ครัวเรือนมีความมั่งคั่งสูงที่สุดเฉลี่ย 1,510,549.0 บาท โดยมีครัวเรือนที่มีความมั่งคั่งน้อยกว่า 500,000 บาทจำนวน 95 ครัวเรือนหรือร้อยละ 33.3 และมีครัวเรือนที่มีความมั่งคั่งมากกว่า 2,000,000 บาทจำนวน 57 ครัวเรือนหรือร้อยละ 20

ตารางที่ 4-50 ความมั่งคั่งของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

ระดับการศึกษา ของหัวหน้าครัวเรือน	ทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่ง (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 500,000	500,000- 1,000,000	1,000,001- 1,500,000	1,500,001- 2,000,000	มากกว่า 2,000,000		
ไม่เคยเรียน	222 (78.2)	35 (12.3)	16 (5.6)	4 (1.4)	7 (2.5)	284 (100.0)	490,900.3
ประถมศึกษา	835 (50.9)	438 (26.7)	175 (10.7)	81 (4.9)	113 (6.9)	1,642 (100.0)	768,255.4
มัธยมศึกษา	207 (43.4)	115 (24.1)	59 (12.4)	29 (6.1)	67 (14.0)	477 (100.0)	1,052,295.0
ปวช./ปวท./ปวส./ปกศ	25 (37.9)	15 (22.7)	9 (13.6)	5 (7.6)	12 (18.2)	66 (100.0)	1,300,558.0
ปริญญาตรีขึ้นไป	95 (33.3)	59 (20.7)	43 (15.1)	31 (10.9)	57 (20.0)	285 (100.0)	1,510,549.0
รวม	1,384 (50.3)	662 (24.0)	302 (11.0)	150 (5.4)	256 (9.3)	2,754 (100.0)	878,423.7

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ค. จำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-51 พบว่ากลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นนายจ้างจำนวน 234 ครัวเรือนเป็นกลุ่มที่มีความมั่งคั่งสูงที่สุดเฉลี่ย 1,743,437 บาท โดยมีการกระจายตัวเป็นครัวเรือนที่มีความมั่งคั่งน้อยกว่า 1,000,000 บาท ร้อยละ 55 และเป็นครัวเรือนที่มีความมั่งคั่งมากกว่า 1,000,000 บาท ร้อยละ 45 รองลงมาได้แก่กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ จำนวน 357 ครัวเรือนมีความมั่งคั่งเฉลี่ย 1,182,352.0 บาท โดยมีครัวเรือนที่มีความมั่งคั่งน้อยกว่า 500,000 บาทจำนวน 129 ครัวเรือนหรือร้อยละ 36.1 ส่วนกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นลูกจ้างเอกชน จำนวน 409 ครัวเรือนเป็นกลุ่มที่มีความมั่งคั่งน้อยที่สุดเฉลี่ย 514,665.6 บาท โดยมีครัวเรือนส่วนใหญ่จำนวน 295 ครัวเรือนหรือร้อยละ 72.1 มีความมั่งคั่งน้อยกว่า 500,000 บาท

ตารางที่ 4-51 ความมั่งคั่งของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

สถานภาพ ของหัวหน้าครัวเรือน	ทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่ง (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 500,000	500,000- 1,000,000	1,000,001- 1,500,000	1,500,001- 2,000,000	มากกว่า 2,000,000		
นายจ้าง	62 (26.5)	67 (28.6)	37 (15.8)	18 (7.7)	50 (21.4)	234 (100.0)	1,743,437.0
ธุรกิจส่วนตัวไม่มีลูกจ้าง	612 (53.6)	310 (27.1)	107 (9.4)	47 (4.1)	66 (5.8)	1,142 (100.0)	733,006.5
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	129 (36.1)	82 (23.0)	49 (13.7)	38 (10.6)	59 (16.5)	357 (100.0)	1,182,352.0
ลูกจ้างเอกชน	295 (72.1)	55 (13.4)	30 (7.3)	12 (2.9)	17 (4.2)	409 (100.0)	514,665.6
ไม่ได้ทำงาน/ไม่มีรายได้ จากการทำงาน	286 (46.7)	148 (24.3)	79 (13.0)	35 (5.7)	64 (10.5)	612 (100.0)	887,329.8
รวม	1,384 (50.3)	662 (24.0)	302 (11.0)	150 (5.4)	256 (9.3)	2,754 (100.0)	878,423.7

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ง. จำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-52 พบว่ากลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นผู้จัดการ หรือผู้นำท้องถิ่น จำนวน 384 ครัวเรือนเป็นกลุ่มที่มีความมั่งคั่งสูงที่สุดเฉลี่ย 1,574,145.0 ครัวเรือน โดยมีการกระจายตัวเป็นครัวเรือนที่มีความมั่งคั่งไม่ถึง 500,000 บาท จำนวน 111 ครัวเรือนหรือร้อยละ 28.9 มีความมั่งคั่ง 500,000-1,000,000 บาท จำนวน 107 ครัวเรือนหรือร้อยละ 27.9 และมีความมั่งคั่งมากกว่า 2,000,000 บาท จำนวน 80 ครัวเรือนหรือร้อยละ 20.8 รองลงมาได้แก่กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพ จำนวน 119 ครัวเรือนมีความมั่งคั่งเฉลี่ย 1,462,188.0 บาท เป็นครัวเรือนที่มีความมั่งคั่งไม่ถึง 500,000 บาท จำนวน 37 ครัวเรือนหรือร้อยละ 31.1 ความมั่งคั่ง 500,000-1,000,000 บาทจำนวน 24 ครัวเรือนหรือร้อยละ 20.2 กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นพนักงานสาขาต่าง ๆ จำนวน 305 ครัวเรือนเป็นกลุ่มอาชีพที่มีความมั่งคั่งต่ำที่สุดไม่ถึงครึ่งของค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 392,866.2 บาท โดยครัวเรือนส่วนใหญ่จำนวน 230 ครัวเรือนหรือร้อยละ 75.4 มีความมั่งคั่งน้อยกว่า 500,000 บาท

จ. จำแนกตามรายได้ของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-53 พบว่าครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งสูงขึ้นตามระดับรายได้ที่สูงขึ้น สอดคล้องกับสมมติฐานตามแบบจำลองที่คาดไว้ โดยกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน จำนวน 567 ครัวเรือนมีความมั่งคั่งต่ำที่สุดเฉลี่ย 383,200.5 บาท ส่วนใหญ่เป็นครัวเรือนที่มีความมั่งคั่งน้อยกว่า 500,000 บาท จำนวน 419 ครัวเรือนหรือร้อยละ 73.9 ค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งเพิ่มขึ้นเป็น 505,141.9 บาท 767,276.1 บาท 1,032,315 บาทและ 1,161,934.0 บาทในกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้ 5,000-10,000 บาท 10,001-15,000 บาท 15,001-20,000 บาทและ20,001-25,000 บาท ตามลำดับ โดยทั้งสี่ช่วงรายได้ดังกล่าวมีสัดส่วนครัวเรือนส่วนใหญ่ที่มีความมั่งคั่งไม่ถึง 500,000 บาท โดยเฉพาะกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้มากกว่า 30,000 บาทต่อเดือนจำนวน 126 ครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งมากกว่ากลุ่มแรกกว่าแปดเท่าตัวเท่ากับ 3,344,471.0 บาท กว่าครึ่งเป็นครัวเรือนที่มีความมั่งคั่งมากกว่า 2,000,000 บาท จำนวน 66 ครัวเรือนหรือร้อยละ 52.4

ตารางที่ 4-52 ความมั่งคั่งของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

อาชีพหลัก ของหัวหน้าครัวเรือน	ทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่ง (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 500,000	500,000- 1,000,000	1,000,001- 1,500,000	1,500,001- 2,000,000	มากกว่า 2,000,000		
ข้าราชการอาวุโส ผู้จัดการ	111 (28.9)	107 (27.9)	52 (13.5)	34 (8.9)	80 (20.8)	384 (100.0)	1,574,145.0
ผู้ประกอบการวิชาชีพ	37 (31.1)	24 (20.2)	19 (16.0)	16 (13.4)	23 (19.3)	119 (100.0)	1,462,188.0
ช่างเทคนิค	28 (37.3)	21 (28.0)	12 (16.0)	2 (2.7)	12 (16.0)	75 (100.0)	934,410.3
เสมียน พนักงานขาย/บริการ	190 (52.9)	84 (23.4)	42 (11.7)	21 (5.8)	22 (6.1)	359 (100.0)	747,043.7
ผู้ประกอบการเกษตร	320 (49.8)	177 (27.6)	73 (11.4)	30 (4.7)	42 (6.5)	642 (100.0)	795,550.4
ช่างฝีมือ/ขับเคลื่อนยานยนต์	201 (64.2)	65 (20.8)	23 (7.3)	7 (2.2)	17 (5.4)	313 (100.0)	607,198.5
คนงานสาขาต่าง ๆ	230 (75.4)	50 (16.4)	13 (4.3)	8 (2.6)	4 (1.3)	305 (100.0)	392,866.2
ไม่ได้ทำงาน	267 (47.9)	134 (24.1)	68 (12.3)	32 (5.8)	56 (10.1)	557 (100.0%)	867,684.1
รวม	1,384 (50.3)	662 (24.0)	302 (11.0)	150 (5.4)	256 (9.3)	2,754 (100.0)	878,423.7

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ตารางที่ 4-53 ความมั่งคั่งของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ของครัวเรือน

รายได้ของครัวเรือน (บาท/เดือน)	ทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่ง (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 500,000	500,000- 1,000,000	1,000,001- 1,500,000	1,500,001- 2,000,000	มากกว่า 2,000,000		
น้อยกว่า 5,000	419 (73.9)	102 (18.0)	34 (6.0)	6 (1.1)	6 (1.1)	567 (100.0)	383,200.5
5,000-10,000	515 (64.0)	203 (25.2)	45 (5.6)	23 (2.9)	19 (2.4)	805 (100.0)	505,141.9
10,001-15,000	218 (48.8)	121 (27.1)	53 (11.9)	20 (4.5)	35 (7.8)	447 (100.0)	767,276.1
15,001-20,000	102 (39.1)	77 (29.5)	38 (14.6)	17 (6.5)	27 (10.3)	261 (100.0)	1,032,315.0
20,001-25,000	94 (28.1)	108 (32.2)	59 (17.6)	32 (9.6)	42 (12.5)	335 (100.0)	1,161,934.0
25,001-30,000	30 (14.1)	39 (18.3)	50 (23.5)	33 (15.5)	61 (28.6)	213 (100.0)	1,747,451.0
30,001 ขึ้นไป	6 (4.8)	12 (9.5)	23 (18.3)	19 (15.1)	66 (52.4)	126 100.0%	3,344,471.0
รวม	1,384 (50.3)	662 (24.0)	302 (11.0)	150 (5.4)	256 (9.3)	2,754 (100.0)	878,423.7

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

จ. จำแนกตามหนี้สินของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-54 พบว่าครัวเรือนสะสมความมั่งคั่งได้เพิ่มขึ้นตามระดับหนี้สินที่เพิ่มขึ้น โดยกลุ่มครัวเรือนส่วนใหญ่ที่มีหนี้สินน้อยกว่า 100,000 บาทจำนวน 2,013 ครัวเรือน มีความมั่งคั่งเฉลี่ย 660,605.2 บาท โดยมีครัวเรือนที่มีความมั่งคั่งไม่ถึง 500,000 บาทจำนวน 1,188 ครัวเรือนหรือร้อยละ 59.0 และมีความมั่งคั่ง 500,000-1,000,000 บาท จำนวน 470 ครัวเรือนหรือร้อยละ 23.3

สำหรับครัวเรือนที่มีหนี้สินมากกว่า 1,000,000 บาทจำนวน 70 ครัวเรือนมีความมั่งคั่งเฉลี่ย 3,291,658.0 บาท ส่วนใหญ่เป็นครัวเรือนที่มีทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่งมากกว่า 2,000,000 บาท จำนวน 40 ครัวเรือนหรือร้อยละ 57.1

ตารางที่ 4-54 ความมั่งคั่งของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหนี้สินของครัวเรือน

หนี้สิน ของครัวเรือน	ทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่ง (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 500,000	500,000- 1,000,000	1,000,001- 1,500,000	1,500,001- 2,000,000	มากกว่า 2,000,000		
น้อยกว่า 100,000	1,188 (59.0)	470 (23.3)	174 (8.6)	72 (3.6)	109 (5.4)	2,013 (100.0)	660,605.2
100,000-400,000	165 (35.6)	139 (30.0)	75 (16.2)	35 (7.6)	49 (10.6)	463 (100.0)	1,019,319.0
400,001-700,000	19 (13.5)	32 (22.7)	30 (21.3)	22 (15.6)	38 (27.0)	141 (100.0)	1,736,138.0
700,001-1,000,000	10 (14.9)	13 (19.4)	13 (19.4)	11 (16.4)	20 (29.9)	67 (100.0)	2,122,749.0
มากกว่า 1,000,000	2 (2.9)	8 (11.4)	10 (14.3)	10 (14.3)	40 (57.1)	70 (100.0)	3,291,658.0
รวม	1,384 (50.3)	662 (24.0)	302 (11.0)	150 (5.4)	256 (9.3)	2,754 (100.0)	878,423.7

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ข. จำแนกตามเงินออมที่เป็นเงินสดของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-55 พบว่าค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งของครัวเรือนเพิ่มขึ้นตามระดับเงินออมที่เป็นเงินสดที่เพิ่มขึ้น โดยกลุ่มครัวเรือนซึ่งมีเงินออมที่เป็นเงินสดน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีจำนวนครัวเรือนมากที่สุด 1,452 ครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งน้อยที่สุด 677,462.0 บาท ในกลุ่มนี้มีครัวเรือนที่มีความมั่งคั่งไม่ถึง 500,000 บาท จำนวน 858 ครัวเรือนหรือร้อยละ 59.1 มีครัวเรือนที่มีความมั่งคั่ง 500,000-1,000,000 บาท จำนวน 341 ครัวเรือนหรือร้อยละ 23.5 ส่วนกลุ่มครัวเรือนที่มีเงินออมที่เป็นเงินสดมากกว่า 10,000 บาทต่อเดือนจำนวน 335 ครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่ง 1,928,746.0 บาท สูงกว่าสองเท่าของค่าเฉลี่ยรวม โดยกลุ่มนี้มีการกระจายตัวของครัวเรือนที่มีความมั่งคั่งในระดับต่าง ๆ กันคือครัวเรือนที่มีความมั่งคั่งมากกว่า 2,000,000 บาท จำนวน 82 ครัวเรือนหรือร้อยละ 24.5 มีความมั่งคั่ง 1,000,001-1,500,000 บาท จำนวน 78 ครัวเรือนหรือร้อยละ 23.3 และมีครัวเรือนที่มีความมั่งคั่งไม่ถึง 500,000 บาท จำนวน 66 ครัวเรือนหรือร้อยละ 19.7

ตารางที่ 4-55 ความมั่งคั่งของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเงินออมที่เป็นเงินสดของครัวเรือน

เงินออม ของครัวเรือน (บาท/เดือน)	ทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่ง (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 500,000	500,000- 1,000,000	1,000,001- 1,500,000	1,500,001- 2,000,000	มากกว่า 2,000,000		
น้อยกว่า 1,000	858 (59.1)	341 (23.5%)	118 (8.1)	52 (3.6)	83 (5.7)	1,452 (100.0)	677,462.0
1,000-4,000	326 (53.4)	154 (25.2)	61 (10.0)	27 (4.4)	43 (7.0)	611 (100.0)	704,654.5
4,001-7,000	93 (43.1)	64 (29.6)	23 (10.6)	15 (6.9)	21 (9.7)	216 (100.0)	927,853.0
7,001-10,000	41 (29.3)	43 (30.7)	22 (15.7)	7 (5.0)	27 (19.3)	140 (100.0)	1,131,529.0
มากกว่า 10,000	66 (19.7)	60 (17.9)	78 (23.3)	49 (14.6)	82 (24.5)	335 (100.0)	1,928,746.0
รวม	1,384 (50.3)	662 (24.0)	302 (11.0)	150 (5.4)	256 (9.3)	2,754 (100.0)	878,423.7

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ข. จำแนกตามจำนวนผู้มีรายได้ของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-56 พบว่าทรัพย์สินรวมหรือการสะสมความมั่งคั่งของครัวเรือนเพิ่มขึ้นตามจำนวนผู้มีรายได้ โดยครัวเรือนที่มีผู้มีรายได้ 0-1 คน จำนวน 1,052 ครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งน้อยที่สุดเท่ากับ 680,842.5 บาท โดยครัวเรือนส่วนใหญ่มีความมั่งคั่งไม่ถึง 500,000 บาท จำนวน 618 ครัวเรือนหรือร้อยละ 58.7 และครัวเรือนที่มีผู้มีรายได้ตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป จำนวน 149 คนมีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งสูงที่สุดเท่ากับ 1,389,799.0 บาท แต่ครัวเรือนส่วนใหญ่ยังมีความมั่งคั่งไม่ถึง 500,000 บาท จำนวน 61 ครัวเรือนหรือร้อยละ 40.9

ตารางที่ 4-56 ความมั่งคั่งของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนผู้มีรายได้ของครัวเรือน

จำนวน ผู้มีรายได้	ทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่ง (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 500,000	500,000- 1,000,000	1,000,001- 1,500,000	1,500,001- 2,000,000	มากกว่า 2,000,000		
0-1 คน	618 (58.7)	231 (22.0)	92 (8.7)	43 (4.1)	68 (6.5)	1,052 (100.0)	680,842.5
2 คน	576 (46.7)	302 (24.5)	157 (12.7)	75 (6.1)	124 (10.0)	1,234 (100.0)	935,437.6
3 คน	129 (40.4)	93 (29.2)	41 (12.9)	21 (6.6)	35 (11.0)	319 (100.0)	1,070,603.9
4 คนขึ้นไป	61 (40.9)	36 (24.2)	12 (8.1)	11 (7.4)	29 (19.5)	149 (100.0)	1,389,799.0
รวม	1,384 (50.3)	662 (24.0)	302 (11.0)	150 (5.4)	256 (9.3)	2,754 (100.0)	878,423.7

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

4.4 การประมาณเงินออมในรูปเงินสดของครัวเรือนในภาคเหนือ

การศึกษาในครั้งนี้ได้ทดสอบตัวแปรอิสระที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อตัวแปรเงินออมที่เป็นเงินสด (SAV) ทั้งสิ้น 7 ตัวแปร ตามแบบจำลองในบทที่ 3 ได้แก่ ตัวแปรรายได้ต่อเดือน (INC) ความมั่งคั่ง (WEL) หนี้สินรวม (TDEBT) จำนวนผู้มีรายได้ (NIN) จำนวนผู้พึ่งพิง (NN) อายุของหัวหน้าครัวเรือน (AGE) และระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน (EDU) โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.4.1 การตรวจสอบปัญหา Multicollinearity ในสมการเงินออม

จากตารางที่ 4-57 ซึ่งได้จากการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระรายได้กับตัวแปรอิสระอื่นมีค่าสูง เช่นตัวแปรรายได้ (INC) กับตัวแปรจำนวนผู้มีรายได้ (NIN) มีค่า 0.165 และตัวแปรรายได้กับตัวแปรการศึกษา (EDU) มีค่าเท่ากับ 0.238 จึงมีโอกาสสูงที่จะเกิดปัญหา multicollinearity ระหว่างตัวแปรอิสระดังกล่าว เนื่องจากเมื่อมีจำนวนผู้มีรายได้สูง จะทำให้รายได้ของครัวเรือนสูงตามไปด้วย หรือเมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษาสูง ทำให้มีรายได้สูงตามไปด้วย ดังนั้น อาจต้องพิจารณาตัดตัวแปรตัวใดตัวหนึ่งออกจากสมการ

ตารางที่ 4-57 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ในสมการเงินออม

ตัวแปร	เงินออม (SAV)	รายได้ (INC)	ความมั่งคั่ง (WEL)	หนี้สินรวม (TDEBT)	จำนวนผู้มีรายได้ (NIN)	จำนวนผู้พึ่งพิง (NN)	อายุ (AGE)	การศึกษา (EDU)
เงินออม (SAV)	1							
รายได้ (INC)	0.863**	1						
ความมั่งคั่ง (WEL)	0.284**	0.508**	1					
หนี้สินรวม (TDEBT)	0.398**	0.550**	0.403**	1				
จำนวนผู้มีรายได้ (NIN)	0.080	0.165**	0.14	0.137**	1			
จำนวนผู้พึ่งพิง (NN)	0.035	0.097**	0.086	0.055**	-0.093	1		
อายุ (AGE)	0.002	0.004	0.011	0.016	-0.010	-0.018	1	
การศึกษา (EDU)	0.108**	0.238**	0.141	0.240**	-0.067**	-0.055	0.011	1

ที่มา : จากการประมาณค่า

หมายเหตุ ** ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 (2-tailed)

4.4.2 การตรวจสอบสมการเงินออม

จากตารางที่ 4- 58 ในแบบจำลองที่ 1 ได้ค่า F-Statistic เท่ากับ 1,519.023 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.000 แสดงว่ามีตัวแปรอย่างน้อย 1 ตัวแปรที่มีผลต่อเงินออมที่เป็นเงินสด ทั้งนี้

ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการออมในรูปเงินสดของครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญมี 6 ตัวแปร ได้แก่ รายได้ ต่อเดือน (INC) ความมั่งคั่ง (TASSET) หนี้สินรวม (TDEBT) จำนวนผู้มีรายได้ (NIN) จำนวนผู้ พึ่งพิง (NN) และระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน (EDU) โดยได้ค่า Adjusted R-Squared เท่ากับ 0.794 หมายถึงปัจจัยเหล่านี้สามารถอธิบายเงินออมที่เป็นเงินสดได้ร้อยละ 79.0 ส่วนที่เหลือ อีกร้อยละ 21 เป็นอิทธิพลของปัจจัยอื่น สำหรับตัวแปรอายุ (AGE) ซึ่งได้ค่า t-statistic เท่ากับ 0.176 แสดงว่าอายุของของหัวหน้าครัวเรือนมีผลต่อเงินออมในรูปเงินสดน้อยมากจนไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ อย่างไรก็ตาม จากปัญหา multicollinearity ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเองคือรายได้ จำนวนผู้มีรายได้และระดับการศึกษา ทำให้ตัวแปรการศึกษา (EDU) ได้ค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบ ตรงข้ามกับสมมุติฐานตามแบบจำลอง

ผลการทดสอบเพื่อเลือกตัวแปรที่เหมาะสมที่จะบรรจุในสมการตามรูปแบบที่ 2-5 พบว่าตัวแปรรายได้ของครัวเรือนมีความเหมาะสมที่จะอธิบายเงินออมที่เป็นเงินสดได้ดีกว่าระดับ การศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน โดยได้ค่า Adjusted R-Square เท่ากับ 0.781 สูงกว่าการเลือกบรรจุ ตัวแปรการศึกษา ซึ่งได้ค่า Adjusted R-Square ต่ำเพียง 0.175 นอกจากนี้การบรรจุตัวแปร การศึกษาในสมการยังทำให้ตัวแปรผู้พึ่งพิงไม่มีนัยสำคัญทางสถิติอีกด้วย

4.4.3 สมการเงินออมในรูปเงินสด

ดังนั้นสมการประมาณการเงินออมในรูปเงินสดของครัวเรือนในภาคเหนือตาม รูปแบบที่ 5 จึงเป็นแบบจำลองที่เหมาะสมที่สุดในการประมาณเงินออม

$$SAV = -4,441.910 + 0.690INC - 0.002WEL - 0.003TDEBT - 676.176 NN$$

สมการดังกล่าวมีค่า Adjusted R-Squared ลดลงจาก 0.794 ในสมการตาม แบบจำลองที่ 1 เล็กน้อยเหลือ 0.781 และค่า F-Statistic เพิ่มขึ้นจาก 1,519.023 เป็น 2,461.283 โดย สามารถอธิบายรายละเอียดความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ 4 ตัวแปร คือ รายได้ (INC) ความมั่งคั่ง (WEL) หนี้สินรวม (TDEBT) และจำนวนผู้พึ่งพิง (NN) ที่มีความสัมพันธ์กับเงินออมที่เป็นเงินสด อย่างมีนัยสำคัญได้ดังนี้

ตารางที่ 4-58 สมการประมาณการเงินออมในรูปแบบเงินสดของครัวเรือนในภาคเหนือ

ตัวแปรอิสระ	สมการการเงินออมในรูปแบบเงินสด				
	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3	แบบที่ 4	แบบที่ 5
ค่าคงที่	-1,757.740 (-3.614)**	-3,994.878 (-10.151)	-1,003.632 (-1.284)	-512.439 (-1.004)	-4,441.910 (-16.977)
รายได้ (INC)	0.707 (90.930)**	0.701 (89.679)**			0.690 (87.306)**
ความมั่งคั่ง (WEL)	-0.002 (-18.302)**	-0.002 (-18.633)**	0.002 (7.640)	0.002 (7.776)**	-0.002 (-18.314)**
หนี้สินรวม (TDEBT)	-0.003 (-5.248)**	-0.003 (-5.683)**	0.003 (17.203)**	0.015 (17.415)**	-0.003 (-7.015)**
จำนวนผู้มีรายได้ (NIN)	-1,263.889 (-7.678)**		272.076 (0.830)		
จำนวนผู้พึ่งพิง (NN)	-936.983 (-6.566)**	-799.871 (-5.591)**	89.871 (0.316)	61.950 (0.219)	-676.176 (-4.650)**
อายุ (AGE)	1.299 (0.176)	0.932 (0.125)			
การศึกษา (EDU)	-6,418.852 (-11.655)**	-5,864.488 (-10.632)**	479.941 (0.439)	372.474 (0.344)	
R-Squared	0.795	0.790	0.177	0.177	0.782
Adjusted R-Squared	0.794	0.790	0.175	0.175	0.781
F-Statistic	1,519.023	1,725.955	117.983	147.323	2,461.283
Prob(F-Statistic)	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
Observation	2,754	2,754	2,754	2,754	2,754

ที่มา : จากการประมาณค่า

หมายเหตุ : ** ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.001

สัมประสิทธิ์ของค่าคงที่ (Constant) มีค่าเท่ากับ -4,441.91 บาท ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.000 หมายถึงเมื่อตัวแปรอิสระทุกตัวมีค่าเท่ากับศูนย์ จะทำให้เงินออมที่เป็นเงินสดคิดลบเดือนละ 4,441.91 บาท นั่นคือต้องนำเงินออมที่สะสมไว้ในช่วงก่อนหน้านั้นมาใช้จ่าย

ตัวแปรรายได้ต่อเดือน (INC) มีความสัมพันธ์กับเงินออมที่เป็นเงินสดในทิศทางที่เป็นบวกที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.000 หมายถึงเมื่อรายได้ต่อเดือนเพิ่มขึ้น 1 บาทจะทำให้ครัวเรือนมีเงินออมที่เป็นเงินสดเพิ่มขึ้นเดือนละ 0.69 บาท

ตัวแปรความมั่งคั่ง (TASSET) มีความสัมพันธ์กับเงินออมที่เป็นเงินสดในทิศทางที่เป็นลบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.000 หมายถึงเมื่อครัวเรือนมีการสะสมความมั่งคั่งเพิ่มขึ้น 1 บาทจะทำให้ครัวเรือนมีเงินออมที่เป็นเงินสดลดลงเดือนละ 0.002 บาท

ตัวแปรหนี้สินรวม (TDEBT) มีความสัมพันธ์กับเงินออมที่เป็นเงินสดในทิศทางที่เป็นลบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.000 หมายถึงเมื่อครัวเรือนมีหนี้สินเพิ่มขึ้น 1 บาทจะทำให้ครัวเรือนมีเงินออมที่เป็นเงินสดลดลงเดือนละ 0.003 บาท

ตัวแปรจำนวนผู้พึ่งพิง (NN) มีความสัมพันธ์กับเงินออมที่เป็นเงินสดในทิศทางที่เป็นลบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.000 หมายถึงเมื่อครัวเรือนมีผู้พึ่งพิงเพิ่มขึ้น 1 คนจะทำให้ครัวเรือนมีเงินออมที่เป็นเงินสดลดลงเดือนละ 676.18 บาท เนื่องจากต้องจัดสรรรายได้มาให้ผู้พึ่งพิงในครัวเรือน ทำให้เหลือเงินออมน้อยลง

4.4.4 การประมาณเงินออมในรูปเงินสด

จากการประมาณเงินออมในรูปเงินสดของครัวเรือนในภาคเหนือ ด้วยวิธี Unstandardized predicted value แล้วนำมาแบ่งเป็นช่วงเพื่อพิจารณาตามปัจจัยที่ส่งผลต่อเงินออมในรูปเงินสดอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ รายได้ของครัวเรือน ความมั่งคั่งของครัวเรือน หนี้สินของครัวเรือน และจำนวนผู้พึ่งพิงของครัวเรือน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ก. จำแนกตามรายได้ของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-59 พบว่าครัวเรือนส่วนใหญ่ จำนวน 1,560 ครัวเรือนมีเงินออม ในรูปเงินสดไม่ถึง 1,000 บาทต่อเดือน และครัวเรือนส่วนใหญ่ จำนวน 805 ครัวเรือน มีรายได้ระหว่าง 5,000- 10,000 บาท ต่อเดือน โดยกลุ่มนี้มีค่าเฉลี่ยเงินออมคิดลบ 1,544.3 บาทต่อเดือน โดยค่าเฉลี่ยเงินออมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับตามระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้น กลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้มากกว่า 50,000 บาทต่อเดือน จำนวน 126 ครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยเงินออม 43,513.7 บาทต่อเดือน มีเพียงครัวเรือนเดียวที่มีเงินออมน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน นอกนั้นมีเงินออมมากกว่า 10,000 บาทต่อเดือน

ตารางที่ 4-59 การประมาณเงินออมในรูปเงินสดจำแนกตามรายได้ของครัวเรือน

รายได้ของครัวเรือน (บาท/เดือน)	เงินออมต่อเดือน (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 1,000	1,000- 4,000	4,001- 7,000	7,001- 10,000	มากกว่า 10,000		
น้อยกว่า 5,000	567 (100.0)					567 (100.0)	-3,738.5
5,000-10,000	771 (95.8)	34 (4.2)				805 (100.0)	-1,544.3
10,001-15,000	179 (40.0)	244 (54.6)	24 (5.4)			447 (100.0)	1,169.6
15,001-20,000	26 (10.0)	89 (34.1)	132 (50.6)	14 (5.4)		261 (100.0)	3,738.3
20,001-30,000	11 (3.3)	17 (5.1)	75 (22.4)	138 (41.2)	94 (28.1)	335 (100.0)	7,876.4
30,001-50,000	5 (2.3)	1 (0.5)	7 (3.3)	21 (9.9)	179 (84.0)	213 (100.0)	15,061.3
มากกว่า 50,000	1 (0.8)				125 (99.2)	126 (100.0)	43,513.7
รวม	1,560 (56.6)	385 (14.0)	238 (8.6)	173 (6.3)	398 (14.5)	2,754 (100.0)	3,436.8

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ข. จำแนกตามความมั่งคั่งของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-60 พบว่าครัวเรือนส่วนใหญ่ จำนวน 1,384 ครัวเรือน มีทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่งไม่ถึง 500,000 บาทและเป็นกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยเงินออมที่เป็นเงินสดน้อยที่สุดเพียง 665.9 บาทต่อเดือน และค่าเฉลี่ยเงินออมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับตามความมั่งคั่งของครัวเรือนโดยมีค่ามากที่สุดในกลุ่มครัวเรือนที่มีความมั่งคั่งมากกว่า 2,000,000 บาทเท่ากับ 13,688.2 บาท โดยมีครัวเรือนที่มีเงินออมน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือนในสัดส่วนใกล้เคียงกับครัวเรือนที่มีเงินออมมากกว่า 10,000 บาทต่อเดือน คือประมาณร้อยละ 37

ตารางที่ 4-60 การประมาณเงินออมในรูปเงินสดจำแนกตามความมั่งคั่งของครัวเรือน

ทรัพย์สินรวม หรือความมั่งคั่ง ของครัวเรือน	เงินออมที่เป็นเงินสด (บาท/เดือน)					รวม	เฉลี่ย
	1,000 ลงมา	1,001- 3,000	3,001- 5,000	5,001- 10,000	มากกว่า 10,000		
น้อยกว่า 500,000	934 (67.5)	210 (15.2)	105 (7.6)	52 (3.8)	83 (6.0)	1,384 (100.0)	665.9
500,000-1,000,000	361 (54.5)	98 (14.8)	64 (9.7)	57 (8.6)	82 (12.4)	662 (100.0)	2,707.8
1,000,001-1,500,000	117 (38.7)	44 (14.6)	31 (10.3)	25 (8.3)	85 (28.1)	302 (100.0)	6,329.6
1,500,001 -2,000,000	52 (34.7)	15 (10.0)	15 (10.0%)	15 (10.0)	53 (35.3)	150 (100.0)	8,901.0
มากกว่า 2,000,000	96 (37.5)	18 (7.0)	23 (9.0)	24 (9.4)	95 (37.1)	256 (100.0)	13,688.2
รวม	1,560 (56.6)	385 (14.0)	238 (8.6)	173 (6.3)	398 (14.5)	2,754 (100.0)	3,436.8

ที่มา : จากการศึกษา
ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ค. จำแนกตามหนี้สินของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-61 พบว่าครัวเรือนส่วนใหญ่ จำนวน 2,013 ครัวเรือนมีหนี้สินรวมไม่ถึง 100,000 บาทและเป็นกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยเงินออมในรูปเงินสดน้อยที่สุดเท่ากับ 1,174.9 บาทต่อเดือน โดยมีจำนวน 1,332 ครัวเรือนที่มีเงินออมไม่ถึง 1,000 บาทต่อเดือน ทั้งนี้ค่าเฉลี่ยเงินออมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับตามหนี้สินของครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น โดยกลุ่มครัวเรือนที่มีหนี้สินมากกว่า 1,000,000 บาท จำนวน 70 ครัวเรือนมีเงินออมเฉลี่ยสูงที่สุด 32,037.7 บาทต่อเดือน เป็นครัวเรือนที่มีเงินออมต่อเดือนมากกว่า 10,000 บาทจำนวน 47 ครัวเรือน

ตารางที่ 4-61 การประมาณเงินออมในรูปเงินสดจำแนกตามหนี้สินของครัวเรือน

หนี้สินรวม ของครัวเรือน	เงินออมต่อเดือน (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	1,000 ลงมา	1,000- 3,000	3,001- 5,000	5,001- 10,000	มากกว่า 10,000		
น้อยกว่า 100,000	1,332 (66.2)	286 (14.2)	156 (7.7)	84 (4.2)	155 (7.7)	2,013 (100.0)	1,174.9
100,000-400,000	192 (41.5)	74 (16.0)	53 (11.4)	41 (8.9)	103 (22.2)	463 (100.0)	5,111.9
400,001-700,000	19 (13.5)	17 (12.1)	15 (10.6)	27 (19.1)	63 (44.7)	141 (100.0)	11,483.2
700,001-1,000,000	7 (10.4)	7 (10.4)	9 (13.4)	14 (20.9)	30 (44.8)	67 (100.0)	13,006.6
มากกว่า 1,000,000	10 (14.3)	1 (1.4)	5 (7.1)	7 (10.0)	47 (67.1)	70 (100.0)	32,037.7
รวม	1,560 (56.6)	385 (14.0)	238 (8.6)	173 (6.3)	398 (14.5)	2,754 (100.0)	3,436.8

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ง. จำแนกตามจำนวนผู้พึ่งพิงของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-62 พบว่าครัวเรือนส่วนใหญ่มีเงินออมไม่ถึง 1,000 บาทต่อเดือน ไม่ว่าจะเป็นครัวเรือนที่ผู้พึ่งพิงกี่คน โดยกลุ่มครัวเรือนที่มีผู้พึ่งพิง 1 คนซึ่งมีจำนวนมากที่สุด 894 ครัวเรือน มีครัวเรือนที่มีเงินออมไม่ถึง 1,000 บาทต่อเดือนจำนวน 546 ครัวเรือนหรือร้อยละ 61.1 และกลุ่มครัวเรือนที่ไม่มีผู้พึ่งพิง จำนวน 836 ครัวเรือน มีครัวเรือนที่มีเงินออมไม่ถึง 1,000 บาทต่อเดือน จำนวน 441 ครัวเรือนหรือร้อยละ 52.8 โดยแต่ละกลุ่มมีค่าเฉลี่ยเงินออมในรูปเงินสดแตกต่างกันตามจำนวนผู้พึ่งพิงของครัวเรือน แต่ไม่มีทิศทางที่ชัดเจน

ตารางที่ 4-62 การประมาณเงินออมในรูปเงินสดจำแนกตามจำนวนผู้พึ่งพิงของครัวเรือน

จำนวนผู้พึ่งพิงของครัวเรือน	เงินออมต่อเดือน (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	1,000 ลงมา	1,000-3,000	3,001-5,000	5,001-10,000	มากกว่า 10,000		
ไม่มี	441 (52.8)	145 (17.3)	82 (9.8)	51 (6.1)	117 (14.0)	836 (100.0)	3,448.9
1 คน	546 (61.1)	108 (12.1)	67 (7.5)	55 (6.2)	118 (13.2)	894 (100.0)	2,610.2
2 คน	379 (56.3)	95 (14.1)	57 (8.5)	42 (6.2)	100 (14.9)	673 (100.0)	3,100.9
3 คน	132 (56.7)	29 (12.4)	19 (8.2)	13 (5.6)	40 (17.2)	233 (100.0)	6,408.0
4 คนขึ้นไป	62 (52.5)	8 (6.8)	13 (11.0)	12 (10.2)	23 (19.5)	118 (100.0)	5,662.7
รวม	1,560 (56.6)	385 (14.0)	238 (8.6)	173 (6.3)	398 (14.5)	2,754 (100.0)	3,436.8

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

4.5 การประมาณเงินออมในรูปทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่งของครัวเรือนในภาคเหนือ

ตามแบบจำลองในบทที่ 3 คาดว่าตัวแปรอิสระที่จะมีอิทธิพลต่อตัวแปรความมั่งคั่ง (WEL) ทั้งสิ้น 7 ตัวแปร ได้แก่ตัวแปรอายุของหัวหน้าครัวเรือน (AGE) รายได้ต่อเดือน (INC) หนี้สินรวม (TDEBT) จำนวนผู้มีรายได้ (NIN) จำนวนผู้พึ่งพิง (NN) เงินออมในอดีตที่ใช้แทนด้วยเงินออมที่เป็นเงินสด (SAV) และระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน (EDU)

4.5.1 การตรวจสอบปัญหา Multicollinearity ในสมการความมั่งคั่ง

จากตารางที่ 4-63 ซึ่งได้จากการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเงินออมในอดีต (SAV) กับตัวแปรรายได้ (INC) มีค่าสูงมากเท่ากับ 0.863 เทียบกับค่าสหสัมพันธ์ของเงินออมกับความมั่งคั่ง (WEL) มีค่า 0.284 จึงมีโอกาสสูงที่จะเกิดปัญหา multicollinearity ระหว่างตัวแปรอิสระดังกล่าว อาจต้องพิจารณาตัดตัวแปรรายได้หรือตัวแปรเงินออมตัวใดตัวหนึ่งออกจากสมการ

ตารางที่ 4-63 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างตัวแปรต่างๆ ในสมการความมั่งคั่ง

ตัวแปรอิสระ	ความมั่งคั่ง (WEL)	รายได้ (INC)	หนี้สินรวม (TDEBT)	จำนวนผู้มีรายได้ (NIN)	จำนวนผู้พึ่งพิง (NN)	การศึกษา (EDU)	เงินออมในอดีต (SAV)	อายุ (AGE)
ความมั่งคั่ง (WEL)	1.000							
รายได้ (INC)	0.508	1.000						
หนี้สินรวม (TDEBT)	0.403	0.550**	1.000					
จำนวนผู้มีรายได้ (NIN)	0.140	0.165**	0.137**	1.000				
จำนวนผู้พึ่งพิง (NN)	0.086	0.097**	0.055**	-0.093	1.000			
การศึกษา (EDU)	0.141**	0.238**	0.240**	-0.067**	-0.055**	1.000		
เงินออมในอดีต (SAV)	0.284	0.863**	0.398**	0.080	0.035	0.108**	1.000	
อายุ (AGE)	0.011	0.004	0.016	0.010	-0.018	0.011	0.002	1.000

ที่มา : จากการประมาณค่า

หมายเหตุ ** ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 (2-tailed)

4.5.2 การตรวจสอบสมการเงินออมในรูปทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่ง

จากตารางที่ 4-64 ผลการทดสอบในแบบจำลองที่ 1 พบว่าค่า F-Statistic เท่ากับ 222.349 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.000 แสดงว่ามีตัวแปรอย่างน้อย 1 ตัวแปรที่มีผลต่อความมั่งคั่งของครัวเรือน ทั้งนี้ ตัวแปรที่มีผลต่อความมั่งคั่งของครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญมี 4 ตัวแปร ได้แก่

รายได้ต่อเดือน (INC) เงินออมที่เป็นเงินสดซึ่งใช้แทนการออมในอดีต (SAV) หนี้สินรวม (TDEBT) และระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน (EDU) โดยได้ค่า Adjusted R-Squared เท่ากับ 0.360 หมายถึงปัจจัยเหล่านี้สามารถอธิบายความมั่งคั่งได้ร้อยละ 36.0 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 64.0 เป็นอิทธิพลของปัจจัยอื่น สำหรับตัวแปรอายุ (AGE) จำนวนผู้มีรายได้ (NIN) และจำนวนผู้พึ่งพิง (NN) คาดว่าจะมีผลต่อความมั่งคั่งของครัวเรือนน้อยมากจนไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ปัญหา multicollinearity ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยตัวเอง ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์ของเงินออมในอดีต (SAV) และตัวแปรการศึกษา(EDU) มีค่าเป็นลบ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานตามแบบจำลอง จำเป็นต้องทดสอบหาสมการที่เหมาะสมต่อไป

ผลการทดสอบเพื่อเลือกตัวแปรที่เหมาะสมที่จะบรรจุในสมการ โดยตัดตัวแปรอายุของหัวหน้าครัวเรือนซึ่งไม่มีนัยสำคัญทิ้งไป และตัดตัวแปรเงินออมในอดีต (SAV) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับรายได้สูงออกไป คงเหลือตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปรได้แก่ รายได้ (INC) หนี้สินรวม (TDEBT) และจำนวนผู้มีรายได้ (NIN) ตามแบบจำลองที่ 5 มีความเหมาะสมที่สุดในการอธิบายความมั่งคั่งของครัวเรือนในภาคเหนือ โดยได้ค่า Adjusted R-Square เท่ากับ 0.36 และค่า F-Statistic เท่ากับ 222.349

ตารางที่ 4-64 สมการประมาณการความมั่งคั่งของครัวเรือนในภาคเหนือ

ตัวแปรอิสระ	สมการเงินออมในรูปแบบทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่ง				
	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 3	แบบที่ 4	แบบที่ 5
ค่าคงที่	65,644.82 (0.925)	85,816.43 (1.506)	32,984.89 (0.469)	397,515.21 (7.364)	276,769.09 (5.513)
รายได้ (INC)	53.979 (26.746)***	53.976 (26.748)***	52.351 (26.793)***		22.881 (20.766)***
เงินออมในอดีต (SAV)	-47.983 (-18.302)***	-47.982 (-18.304)***	-46.256 (-18.014)***	11.890 (7.697)***	
หนี้สินรวม (TDEBT)	0.455 (6.426)***	0.456 (6.435)***	0.431 (6.114)***	1.21 (16.549)***	0.658 (8.956)***
จำนวนผู้มีรายได้ (NIN)	14,753.68 (0.609)	14,834.59 (0.613)	26,862.49 (1.122)	133,921.90 (5.049)	75,127.33 (3.009)*
จำนวนผู้พึ่งพิง (NN)	7,650.73 (0.366)	7,485.30 (0.358)	15,623.25 (0.751)		
อายุ (AGE)	512.32 (0.478)		487.49 (0.454)		
การศึกษา (EDU)	-257.83 (-3.146)***	-257,544.00 (-3.143)***		272,553.02 (3.066)**	
R-Squared	0.362	0.362	0.359	0.177	0.362
Adjusted R-Squared	0.360	0.360	0.358	0.175	0.360
F-Statistic	222.349	259.442	256.925	147.323	222.349
Prob(F-Statistic)	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
Observation	2,754	2,754	2,754	2,754	2,754

ที่มา : จากการประมาณค่า

หมายเหตุ : * ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.003

** ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.002

*** ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.001

4.5.3 สมการความมั่งคั่ง

ดังนั้นแบบจำลองที่เหมาะสมในการประมาณการความมั่งคั่งของครัวเรือนในภาคเหนือได้แก่

$$WEL = 276,769.09 + 22.881INC + 0.658TDEBT + 75,127.327 NIN$$

โดยสามารถอธิบายรายละเอียดความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร คือ รายได้ (INC) หนี้สินรวม (TDEBT) และจำนวนผู้มีรายได้ (NIN) ที่มีความสัมพันธ์กับความมั่งคั่งอย่างมีนัยสำคัญได้ดังนี้

สัมประสิทธิ์ของค่าคงที่ (Constant) มีค่าเท่ากับ 276,769.09 บาท ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.000 หมายถึงว่าแม้ตัวแปรอิสระทุกตัวมีค่าเท่ากับศูนย์ ครัวเรือนในภาคเหนือก็มีมูลค่าความมั่งคั่งอยู่แล้ว 276,769.09 บาท นั่นคือครัวเรือนมีทรัพย์สินอยู่แล้ว โดยยังไม่มีปัจจัยอื่นมาเกี่ยวข้อง เช่น ทรัพย์สินที่ได้มาจากมรดก เป็นต้น

ตัวแปรรายได้ต่อเดือน (INC) มีความสัมพันธ์กับความมั่งคั่งในทิศทางที่เป็นบวกที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.000 หมายถึงเมื่อรายได้ต่อเดือนเพิ่มขึ้น 1 บาทจะทำให้ครัวเรือนมีความมั่งคั่งเพิ่มขึ้นเดือนละ 22.881 บาท

ตัวแปรหนี้สินรวม (TDEBT) มีความสัมพันธ์กับความมั่งคั่งในทิศทางที่เป็นบวกที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.000 หมายถึงเมื่อครัวเรือนมีหนี้สินเพิ่มขึ้น 1 บาทจะทำให้ครัวเรือนมีความมั่งคั่งเพิ่มขึ้น 0.658 บาท ส่วนหนึ่งเนื่องจากครัวเรือนมีการก่อหนี้เพื่อนำไปซื้อทรัพย์สิน

ตัวแปรจำนวนผู้มีรายได้ (NIN) มีความสัมพันธ์กับความมั่งคั่งในทิศทางที่เป็นบวกที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.003 หมายถึงเมื่อครัวเรือนมีผู้มีรายได้เพิ่มขึ้น 1 คนจะทำให้ครัวเรือนมีความมั่งคั่งเพิ่มขึ้น 75,127.327 บาท เนื่องจากมีผู้ช่วยกันทำมาหารายได้เพิ่มขึ้น

4.5.4 การประมาณการความมั่งคั่ง

จากการประมาณการความมั่งคั่งของครัวเรือนในภาคเหนือ ด้วยวิธี Unstandardized predicted value แล้วยนำมาแบ่งเป็นช่วงเพื่อพิจารณาตามปัจจัยที่ส่งผลต่อการสะสมความมั่งคั่งอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ รายได้ของครัวเรือน หนี้สินของครัวเรือน และจำนวนผู้มีรายได้ของครัวเรือน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ก. จำแนกตามรายได้ของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-65 ครัวเรือนส่วนใหญ่ มีมูลค่าทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่งระหว่าง 500,000-1,000,000 บาท จำนวน 1,619 ครัวเรือนหรือร้อยละ 58.8 ของครัวเรือนทั้งสิ้น และค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งที่ประมาณการได้เพิ่มขึ้นตามระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้น โดยในกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้เดือนละ 5,000-10,000 บาท จำนวน 805 ครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นครัวเรือนที่มีความมั่งคั่งระหว่าง 500,000 บาท จำนวน 65 ครัวเรือนหรือร้อยละ 82.6 และกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้เดือนละ 10,001-15,000 บาท จำนวน 447 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่มีความมั่งคั่ง 500,000-1,000,000 บาท จำนวน 437 ครัวเรือนหรือร้อยละ 97.8

ตารางที่ 4-65 การประมาณมูลค่าความมั่งคั่งจำแนกตามรายได้ของครัวเรือน

รายได้ของครัวเรือน (บาท/เดือน)	ทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่ง (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 500,000	500,000- 1,000,000	1,000,001- 1,500,000	1,500,001- 2,000,000	มากกว่า 2,000,000		
น้อยกว่า 5,000	359 (63.3)	206 (36.3)	1 (0.2)	1 (0.2)		567 (100.0)	470,196.2
5,000-10,000	136 (16.9)	665 (82.6)	3 (0.4)		1 (0.1)	805 (100.0)	604,450.8
10,001-15,000		437 (97.8)	10 (2.2)			447 (100.0)	745,584.3
15,001-20,000		208 (79.7)	50 (19.2)	3 (1.1)		261 (100.0)	911,963.0
20,001-25,000		103 (30.7)	201 (60.0)	25 (7.5)	6 (1.8)	335 (100.0)	1,151,356.8
25,001-30,000			117 (54.9)	74 (34.7)	22 (10.3)	213 (100.0)	1,577,047.6
30,001 ขึ้นไป			2 (1.6)	31 (24.6)	93 (73.8)	126 (100.0)	2,960,956.9
รวม	495 (18.0)	1,619 (58.8)	384 (13.9)	134 (4.9)	122 (4.4)	2,754 (100.0)	878,423.7

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ข. จำแนกตามหนี้สินของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-66 ครัวเรือนส่วนใหญ่มีหนี้สินน้อยกว่า 100,000 บาท จำนวน 2,013 ครัวเรือน ในจำนวนนี้เป็นครัวเรือนที่มีทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่ง 500,000-1,000,000 บาท จำนวน 1,336 ครัวเรือนหรือร้อยละ 66.4 และความมั่งคั่งไม่ถึง 500,000 บาท จำนวน 495 ครัวเรือนหรือร้อยละ 24.6

ตารางที่ 4-66 การประมาณมูลค่าความมั่งคั่งจำแนกตามหนี้สินของครัวเรือน

หนี้สิน ของครัวเรือน	ทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่ง (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 500,000	500,000- 1,000,000	1,000,001- 1,500,000	1,500,001- 2,000,000	มากกว่า 2,000,000		
น้อยกว่า 100,000	495 24.6%	1,336 66.4%	144 7.2%	24 1.2%	14 0.7%	2,013 (100.0)	679,212.5
100,000-400,000		274 59.2%	153 33.0%	23 5.0%	13 2.8%	463 (100.0)	1,014,543.8
400,001-700,000		9 6.4%	71 50.4%	44 31.2%	17 12.1%	141 (100.0)	1,528,444.7
700,001-1,000,000			15 22.4%	31 46.3%	21 31.3%	67 (100.0)	1,898,552.7
มากกว่า 1,000,000			1 1.4%	12 17.1%	57 81.4%	70 (100.0)	3,421,094.5
รวม	495 18.0%	1,619 58.8%	384 13.9%	134 4.9%	122 4.4%	2,754 (100.0)	878,423.7

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ค. จำแนกตามจำนวนผู้มีรายได้ของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-67 กลุ่มครัวเรือนที่มีจำนวนผู้มีรายได้ 2 คนมากที่สุดจำนวน 1,234 ครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นครัวเรือนที่มีความมั่งคั่ง 500,000-1,000,000 บาท จำนวน 890 ครัวเรือนหรือร้อยละ 72.1 รองลงมาคือกลุ่มที่มีจำนวนผู้มีรายได้ 0-1 คน จำนวน 1,052 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่มีความมั่งคั่งไม่ถึง 500,000 บาท และ 500,000-1,000,000 บาท ไล่เลี่ยกัน จำนวน 451 และ 450 ครัวเรือนหรือร้อยละ 42.9 และร้อยละ 42.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-67 การประมาณมูลค่าความมั่งคั่งจำแนกตามจำนวนผู้มีรายได้ของครัวเรือน

จำนวน ผู้มีรายได้	ทรัพย์สินรวมหรือความมั่งคั่ง (บาท)					รวม	เฉลี่ย
	น้อยกว่า 500,000	500,000- 1,000,000	1,000,001- 1,500,000	1,500,001- 2,000,000	มากกว่า 2,000,000		
0-1 คน	451 42.9%	450 42.8%	99 9.4%	34 3.2%	18 1.7%	1,052 (100.0)	434,362.9
2 คน	44 3.6%	890 72.1%	170 13.8%	67 5.4%	63 5.1%	1,234 (100.0)	954,592.5
3 คน		210 65.8%	68 21.3%	21 6.6%	20 6.3%	319 (100.0)	632,953.2
4 คนขึ้นไป		69 46.3%	47 31.5%	12 8.1%	21 14.1%	149 (100.0)	1,318,361.4
รวม	495 18.0%	1,619 58.8%	384 13.9%	134 4.9%	122 4.4%	2,754 (100.0)	878,423.7

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

4.6 พฤติกรรมการออมของครัวเรือน

สำหรับการศึกษาพฤติกรรมการออมในทรัพย์สินทางการเงินของครัวเรือนได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ส่วน ส่วนแรกอธิบายถึงวัตถุประสงค์การออมในทรัพย์สินทางการเงินของครัวเรือน ส่วนที่สองกล่าวถึงการวางแผนในการออมของครัวเรือน ส่วนที่สามได้แก่แหล่งรับฝากเงินของครัวเรือนและส่วนสุดท้ายกล่าวถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารในเรื่องการเงิน

4.6.1 วัตถุประสงค์การออมในทรัพย์สินทางการเงินของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-68 จากการจัดลำดับความสำคัญของวัตถุประสงค์ในการออมของครัวเรือนออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ระดับแรกให้ความสำคัญมากที่สุด ระดับที่สองให้ความสำคัญมาก และระดับที่สามให้ความสำคัญปานกลาง พบว่าในจำนวนครัวเรือนเฉพาะที่มีการออมในทรัพย์สินทางการเงิน 2,706 ครัวเรือน ให้ความสำคัญกับการเก็บออมเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉินหรือเจ็บป่วยมากที่สุด เป็นอันดับแรก รวม 2,200 ครัวเรือน หรือร้อยละ 81.3 แบ่งเป็นครัวเรือนที่ให้ความสำคัญมากที่สุดจำนวน 884 ครัวเรือน ให้ความสำคัญมาก จำนวน 1,004 ครัวเรือน และให้ความสำคัญปาน

กลาง จำนวน 312 ครั้วเรือนหรือร้อยละ 32.7 ร้อยละ 37.1 และร้อยละ 11.6 ตามลำดับ อันดับที่สองครั้วเรือนมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายในยามชราหรือเกษียณอายุ รวม 1,710 ครั้วเรือนหรือร้อยละ 63.2 แบ่งเป็นครั้วเรือนที่ให้ความสำคัญมากที่สุด จำนวน 874 ครั้วเรือน ให้ความสำคัญมาก จำนวน 504 ครั้วเรือนและให้ความสำคัญปานกลาง 332 ครั้วเรือนหรือร้อยละ 32.3 ร้อยละ 18.6 และร้อยละ 12.3 ตามลำดับ อันดับสามครั้วเรือนมีวัตถุประสงค์การออมเพื่อบริหารรายรับและรายจ่าย รวม 1,184 ครั้วเรือนหรือร้อยละ 43.8 แบ่งเป็นครั้วเรือนที่ให้ความสำคัญมากที่สุด จำนวน 496 ครั้วเรือน ให้ความสำคัญมาก จำนวน 319 ครั้วเรือน และให้ความสำคัญปานกลาง จำนวน 369 ครั้วเรือนหรือร้อยละ 18.3 ร้อยละ 11.8 และร้อยละ 13.6 ตามลำดับ นอกจากนี้ครั้วเรือนยังมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาและซื้อเครื่องอำนวยความสะดวกหรือยานพาหนะ จำนวน 815 ครั้วเรือนและ 437 ครั้วเรือนหรือร้อยละ 30.1 และร้อยละ 16.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-68 วัตถุประสงค์ในการออมทรัพย์สินทางการเงินของครั้วเรือน

วัตถุประสงค์การออม	ลำดับความสำคัญ (2,706 ครั้วเรือน)						รวม จำนวน
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	
1. ลูกเงินหรือเจ็บป่วย	884	32.7	1,004	37.1	312	11.6	2,200
2. ใช้จ่ายยามชราหรือเกษียณอายุ	874	32.2	504	18.6	332	12.3	1,710
3. บริหารรายรับรายจ่าย	496	18.3	319	11.7	369	13.6	1,184
4. การศึกษา	198	7.3	309	11.4	308	11.4	815
5. เครื่องอำนวยความสะดวก/ยานพาหนะ	62	2.3	138	5.1	237	8.8	437
6. เพื่อมีบ้านเป็นของตัวเอง	56	2.1	46	1.7	54	2	156
7. ขอกู้	64	2.4	43	1.6	47	1.7	154
8. อื่น ๆ	74	2.7	29	1.1	43	1.6	146

ที่มา : จากการศึกษา

ส่วนวัตถุประสงค์ที่เหลือมีครั้วเรือนให้ความสำคัญไม่มาก จึงได้นำวัตถุประสงค์ในการออม 3 อันดับแรกคือเพื่อใช้ในยามลูกเงินหรือเจ็บป่วย เพื่อใช้จ่ายยามชราหรือเกษียณอายุ และเพื่อบริหารรายรับรายจ่าย ไปวิเคราะห์ตามสถานะต่าง ๆ ได้ดังนี้

ก. จำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-69 พบว่ากลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนอายุน้อยกว่า 50 ปีมีครัวเรือนที่ให้ความสำคัญมากที่สุดกับการเก็บออมเพื่อใช้ในยามฉุกเฉินหรือเจ็บป่วยในสัดส่วนสูงที่สุด โดยในกลุ่มที่อยู่ในช่วงน้อยกว่า 30 ปี กลุ่มอายุ 30-39 ปี และอายุ 40-49 ปี ให้ความสำคัญมากที่สุดกับการออมเพื่อใช้ในยามฉุกเฉินหรือเจ็บป่วยมากที่สุด จำนวน 46 ครัวเรือน 126 ครัวเรือนและ 216 ครัวเรือน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.9 ร้อยละ 33.0 และร้อยละ 31.7 ตามลำดับ แต่กลุ่มที่มีหัวหน้าครัวเรือนอายุมากกว่า 50 ปีให้ความสำคัญมากที่สุดกับการเก็บออมเพื่อใช้ยามชราหรือเกษียณอายุในสัดส่วนสูงที่สุด โดยในกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนอายุ 50-59 ปี และกลุ่มที่อายุ 60 ขึ้นไป มีครัวเรือนเก็บออมเพื่อใช้ยามชราหรือเกษียณอายุมากที่สุด จำนวน 254 ครัวเรือนและ 331 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 38.1 และร้อยละ 39.8 ตามลำดับ

ข. จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-70 พบว่ากลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนไม่เคยเรียนและจบประถมศึกษา ให้ความสำคัญมากที่สุดกับการออมเพื่อใช้ในยามฉุกเฉินหรือเจ็บป่วยมากที่สุด จำนวน 99 ครัวเรือน และ 592 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 36.0 และร้อยละ 36.7 ตามลำดับ ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะ โอกาสหรือความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินกู้ในยามฉุกเฉินมีน้อย ในขณะที่กลุ่มหัวหน้าครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาสูงขึ้นยิ่งให้ความสำคัญมากที่สุดกับการออมเพื่อใช้จ่ายยามชราหรือเกษียณอายุในสัดส่วนที่สูงขึ้นเป็นลำดับ โดยกลุ่มที่จบมัธยมศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพและปริญญาตรีมีครัวเรือนที่ออมเพื่อใช้จ่ายยามชรามากที่สุดจำนวน 181 ครัวเรือน 23 ครัวเรือนและ 121 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 38.4 ร้อยละ 34.8 และร้อยละ 42.8 ตามลำดับ

ค. จำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-71 พบว่ากลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นนายจ้างมีการกระจายความสำคัญของวัตถุประสงค์ในการออมมากกว่ากลุ่มสถานภาพอื่น สำหรับกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นลูกจ้างเอกชนและกลุ่มที่ทำธุรกิจส่วนตัวไม่มีลูกจ้าง มีครัวเรือนที่ให้ความสำคัญมากที่สุดกับการออมเพื่อใช้ในยามฉุกเฉินหรือเจ็บป่วยมากที่สุด จำนวน 150 ครัวเรือนและ 392 ครัวเรือน หรือร้อยละ 37.9 และร้อยละ 34.6 ในขณะที่กลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเป็นลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจและกลุ่มที่ไม่ได้ทำงานซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้เกษียณอายุแล้วเป็นกลุ่มที่ได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลอยู่แล้ว จึงให้ความสำคัญกับในเรื่องนี้น้อยกว่า จึงไปให้ความสำคัญมากที่สุดกับการออมเพื่อใช้จ่ายยามชรามากที่สุด จำนวน 155 ครัวเรือนและ 237 ครัวเรือนหรือร้อยละ 43.8 และร้อยละ 40.0 ตามลำดับ

ง. จำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-72 พบว่ากลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นผู้ประกอบการเกษตร ช่างฝีมือ/ขับเคลื่อนยานยนต์ ผู้ใช้แรงงานและผู้ที่ไม่ได้ทำงานเป็นสี่กลุ่มอาชีพที่ให้ความสำคัญมากที่สุดและให้ความสำคัญมากกับการออมเพื่อใช้ในยามฉุกเฉินหรือเจ็บป่วยในสัดส่วนสูงที่สุด แต่กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ช่างเทคนิค และเสมียน พนักงานขายหรือพนักงานบริการเป็นสามกลุ่มอาชีพที่ให้ความสำคัญมากที่สุดกับการออมเพื่อใช้จ่ายในยามชราหรือเกษียณอายุในสัดส่วนสูงที่สุด ส่วนกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นผู้จัดการ ผู้นำชุมชนหรือข้าราชการ อาวุโสเป็นกลุ่มที่มีการกระจายความสำคัญกับการออมทั้งสามวัตถุประสงค์มากที่สุด

จ. จำแนกตามรายได้ของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-73 พบว่าการให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์ในการออมของครัวเรือนไม่มีทิศทางที่ชัดเจนในมิติของระดับรายได้

ตารางที่ 4-69 วัตถุประสงค์ของการออมในทรัพย์สินทางการเงินจำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

อายุ ของหัวหน้าครัวเรือน	ฉุกเฉิน/เจ็บป่วย (2,200)			ใช้จ่ายยามชรา/เกษียณอายุ (1,707)			ใช้จ่ายตามฤดูกาล (1,182)			รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	
ต่ำกว่า 30 ปี	46 (31.9)	41 (35.7)	10 (10.9)	16 (11.1)	23 (20.0)	19 (20.7)	34 (23.6)	8 (7.0)	14 (15.2)	144 (100.0)
30-39 ปี	126 (33.0)	121 (35.8)	46 (17.4)	78 (20.4)	54 (16.0)	59 (22.3)	83 (21.7)	41 (12.1)	24 (9.1)	382 (100.0)
40-49 ปี	216 (31.7)	234 (37.6)	94 (20.2)	192 (28.2)	121 (19.5)	99 (21.2)	123 (18.1)	86 (13.8)	83 (17.8)	681 (100.0)
50-59 ปี	215 (32.2)	247 (41.7)	91 (21.5)	254 (38.1)	127 (21.4)	69 (16.3)	112 (16.8)	96 (16.2)	100 (23.6)	667 (100.0)
60 ปีขึ้นไป	281 (33.8)	360 (49.9)	72 (15.8)	331 (39.8)	179 (24.8)	86 (18.9)	144 (17.3)	86 (11.9)	148 (32.5)	832 (100.0)
รวม	884	1,003	313	871	504	332	496	317	369	2,706

ที่มา: จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ตารางที่ 4-70 วัตถุประสงค์ของการออมในทรัพย์สินทางการเงินจำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

ระดับการศึกษา ของหัวหน้าครัวเรือน	ฉุกเฉิน/เจ็บป่วย (2,200)			ใช้จ่ายยามชรา/เกษียณอายุ (1,707)			ใช้จ่ายตามฤดูกาล (1,182)			รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	
ไม่เคยเรียน	99 (36.0)	97 (35.3)	27 (9.8)	79 (28.7)	44 (16.0)	28 (10.2)	62 (22.5)	31 (11.3)	30 (10.9)	275 (100.0)
ประถมศึกษา	592 (36.7)	606 (37.6)	152 (9.4)	467 (29.0)	315 (19.6)	201 (12.5)	313 (12.2)	197 (12.2)	249 (15.5)	1,611 (100.0)
มัธยมศึกษา	116 (24.6)	180 (38.2)	65 (13.8)	181 (38.4)	75 (15.9)	55 (11.7)	81 (17.2)	53 (11.3)	59 (12.5)	471 (100.0)
ปวท./ปวส./ปกศ.	16 (24.2)	24 (36.4)	11 (16.7)	23 (34.8)	10 (15.2)	14 (21.2)	11 (16.7)	6 (9.1)	7 (10.6)	66 (100.0)
ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	61 (21.6)	96 (33.9)	58 (20.5)	121 (42.8)	60 (21.2)	34 (12.0)	29 (10.2)	30 (10.6)	24 (8.5)	283 (100.0)
รวม	884	1,003	313	871	504	332	496	317	369	2,706

ที่มา: จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ตารางที่ 4-71 วัตถุประสงค์ของการออมในทรัพย์สินทางการเงินจำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

สถานภาพการทำงาน ของหัวหน้าครัวเรือน	ฉุกเฉิน/เจ็บป่วย			ใช้จ่ายยามชรา/เกษียณอายุ			ใช้จ่ายตามฤดูกาล			รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	
นายจ้าง	60 (26.2)	91 (39.7)	29 (12.7)	52 (22.7)	35 (15.3)	41 (17.9)	65 (28.4)	32 (14.0)	41 (17.9)	229 (100.0)
ธุรกิจส่วนตัวไม่มีลูกจ้าง	392 (34.6)	413 (36.5)	129 (11.4)	321 (28.3)	212 (18.7)	137 (12.1)	235 (20.7)	153 (13.5)	175 (15.4)	1,133 (100.0)
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	83 (23.4)	123 (34.7)	64 (18.1)	155 (43.8)	77 (21.8)	49 (13.8)	36 (10.2)	34 (9.6)	35 (9.9)	354 (100.0)
ลูกจ้างเอกชน	150 (37.9)	128 (32.3)	38 (9.6)	106 (26.8)	69 (17.4)	48 (12.1)	61 (15.4)	43 (10.9)	42 (10.6)	396 (100.0)
ไม่ได้ทำงาน/ไม่มีรายได้จาก การทำงาน	199 (33.6)	248 (41.8)	53 (8.9)	237 (40.0)	111 (18.7)	57 (9.6)	98 (16.5)	55 (9.3)	76 (12.8)	594 (100.0)
รวม	884	1,003	313	871	504	332	496	317	369	2,706

ที่มา: จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ตารางที่ 4-72 วัตถุประสงค์ของการออมในทรัพย์สินทางการเงินจำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

อาชีพหลัก ของหัวหน้าครัวเรือน	ฉุกเฉิน/เจ็บป่วย (2,200)			ใช้จ่ายยามชรา/เกษียณอายุ (1,707)			ใช้จ่ายตามฤดูกาล (1,182)			รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	
ผู้จัดการ ผู้นำชุมชน	107 (28.4)	144 (38.2)	54 (14.3)	111 (29.4)	64 (17.0)	55 (14.6)	90 (23.9)	46 (12.2)	59 (15.6)	377 (100.0)
ผู้ประกอบการวิชาชีพ	22 (18.6)	43 (36.4)	25 (21.2)	55 (46.6)	27 (22.9)	15 (12.7)	8 (6.8)	10 (8.5)	6 (5.1)	118 (100.0)
ช่างเทคนิค	19 (25.3)	23 (30.7)	15 (20.0)	30 (40.0)	13 (17.3)	13 (17.3)	5 (6.7)	8 (10.7)	12 (16.0)	75 (100.0)
เสมียน พนักงานขาย/บริการ	99 (27.7)	136 (38.1)	50 (14.0)	134 (37.5)	74 (20.7)	43 (12.0)	59 (16.5)	37 (10.4)	56 (15.7)	357 (100.0)
ประกอบการเกษตร	244 (38.4)	228 (35.8)	63 (9.9)	168 (26.4)	114 (17.9%)	82 (12.9)	120 (18.9)	110 (17.3)	114 (17.9)	636 (100.0)
ช่างฝีมือ ขับเคลื่อนยานยนต์	88 (28.4)	119 (38.5)	32 (10.4)	86 (27.8)	52 (16.8)	43 (13.9)	67 (21.7)	27 (8.7)	28 (9.1)	309 (100.0)
ผู้ใช้แรงงาน	116 (39.5)	90 (30.6)	26 (8.8)	69 (23.5)	55 (18.7)	31 (10.5)	65 (22.1)	30 (10.2)	23 (7.8)	294 (100.0)
ไม่ได้ทำงาน	189 (35.0)	220 (40.7)	48 (8.9)	218 (40.4)	105 (19.4)	50 (9.3)	82 (15.2)	49 (9.1)	71 (13.1)	540 (100.0)
รวม	884	1,003	313	871	504	332	496	317	369	2,706

ที่มา: จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ตารางที่ 4-73 วัตถุประสงค์ของการออมในทรัพย์สินทางการเงินจำแนกตามระดับรายได้ของครัวเรือน

รายได้ของครัวเรือน	ฉุกเฉิน/เจ็บป่วย (2,200)			ใช้จ่ายยามชรา/เกษียณอายุ (1,707)			ใช้จ่ายตามฤดูกาล (1,182)			รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	
น้อยกว่า 5,000	203 (37.2)	200 (36.8)	35 (6.4)	151 (27.7)	102 (18.8)	46 (8.5)	126 (23.1)	46 (8.5)	64 (11.8)	544 (100.0)
5,000-10,000	291 (32.9)	277 (35.2)	75 (9.5)	184 (23.4)	142 (18.0)	98 (12.4)	181 (23.0)	107 (13.6)	101 (12.8)	788 (100.0)
10,001-15,000	145 (32.6%)	179 (40.2%)	49 (11.0%)	137 (30.8%)	87 (19.6%)	67 (15.1%)	73 (16.4%)	55 (12.4%)	66 (14.8%)	445 (100.0)
15,001-20,000	96 (36.8)	85 (32.6)	40 (15.3)	79 (30.3)	58 (22.2)	37 (14.2)	42 (16.1)	25 (9.6)	40 (15.3)	261 (100.0)
20,001-30,000	82 (24.6)	130 (38.9)	56 (16.8)	143 (42.8)	50 (15.0)	48 (14.4)	47 (14.1)	41 (12.3)	44 (13.2)	334 (100.0)
30,001-50,000	42 (19.8)	83 (39.2)	38 (17.9)	113 (53.3)	44 (20.8)	23 (10.8)	20 (9.4)	20 (9.4)	36 (17.0)	212 (100.0)
มากกว่า 50,000	25 (20.5)	49 (40.2)	20 (16.4)	64 (52.5)	21 (17.2)	13 (10.7)	7 (5.7)	23 (18.9)	18 (14.8)	122 (100.0)
รวม	884	1,003	313	871	504	332	496	317	369	2,706

ที่มา: จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

4.6.2 การวางแผนในการออม

การศึกษาพฤติกรรมด้านการวางแผนในการออมของครัวเรือน ใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามทัศนคติและการวางแผนแบ่งการอธิบายออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่งเป็นระดับการคิดและวางแผนในการออมของครัวเรือน ส่วนที่สองเป็นความสามารถในการออมตามแผน ส่วนที่สามเป็นความเห็นของครัวเรือนในเรื่องความเพียงพอของเงินออมที่จะมีเงินใช้จ่ายยามชรา และส่วนที่สี่ระยะเวลาที่หัวหน้าครัวเรือนต้องทำงานหารายได้ ผลการศึกษาจำแนกตามสถานะต่าง ๆ ได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ระดับการคิดและการวางแผนในการออม

จากตารางที่ 4-74 พบว่าครัวเรือนส่วนใหญ่ตระหนักถึงความสำคัญในการออม โดยมีครัวเรือนที่ยังไม่ได้คิดเพียง 383 ครัวเรือนหรือร้อยละ 13.99 มีครัวเรือนส่วนใหญ่คิดและวางแผนในการออมเล็กน้อย จำนวน 1,093 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 39.7 ของครัวเรือนทั้งสิ้น รองลงมาเป็นครัวเรือนที่คิดและวางแผนพอควร จำนวน 759 ครัวเรือนหรือร้อยละ 27.6 โดยครัวเรือนกลุ่มที่ยังไม่ได้คิดมีเงินออมที่เป็นเงินสด ทรัพย์สินทางการเงิน และความมั่งคั่งน้อยที่สุด เฉลี่ย 493.3 บาทต่อเดือน 31,747.6 บาทและ 537,704.3 บาท ตามลำดับ และค่าเฉลี่ยทั้งสามเพิ่มขึ้นเป็นลำดับตามระดับการวางแผนทางการเงิน กลุ่มที่คิดและวางแผนพอสมควรมีค่าเฉลี่ยเงินออมที่เป็นเงินสดเดือนละ 6,975.5 บาทและมีค่าเฉลี่ยทรัพย์สินทางการเงินและความมั่งคั่งเฉลี่ย 276,493.5 บาทและ 1,349,484.7 บาทตามลำดับ พิจารณาจำแนกตามสถานะต่าง ๆ ได้ดังนี้

ตารางที่ 4-74 ระดับการวางแผนในการเก็บออมของครัวเรือน

ระดับในการวางแผน	ครัวเรือน		ค่าเฉลี่ยเงินออม		
	จำนวน	ร้อยละ	ในรูปเงินสด (บาท/เดือน)	ทรัพย์สิน ทางการเงิน (บาท)	ทรัพย์สิน รวม (บาท)
ยังไม่ได้คิด	383	13.9	493.3	31,747.6	537,704.3
คิดแต่ยังไม่ได้วางแผน	519	18.8	872.7	37,034.4	599,099.4
คิดและวางแผนเล็กน้อย	1,093	39.7	3,228.50	105,772.2	803,336.4
คิดและวางแผนพอสมควร	759	27.6	6,975.50	276,493.5	1,349,484.7
รวม	2,754	100.0	3,436.80	129,574.4	878,423.7

ที่มา: จากการศึกษา

ก. จำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-75 พบว่าครัวเรือนที่คิดและวางแผนเล็กน้อยซึ่งมีจำนวนมากที่สุดโดยมีสัดส่วนใกล้เคียงกันทุกกลุ่มอายุอยู่ที่ร้อยละ 38.0 ถึง ร้อยละ 40.9 แต่ครัวเรือนที่คิดและวางแผนพอควร เริ่มมีสัดส่วนสูงในช่วงอายุ 40 ปีขึ้นไป ส่วนครัวเรือนที่ยังไม่ได้คิดมีสัดส่วนสูงที่สุดในช่วงที่หัวหน้าครัวเรือนอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 52 ครัวเรือนหรือร้อยละ 35.4

ตารางที่ 4-75 การวางแผนเก็บออมจำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

อายุของ หัวหน้าครัวเรือน	ยังไม่ ได้คิด	คิดแต่ ไม่ได้ วางแผน	คิดและ วางแผน เล็กน้อย	คิดและ วางแผน พอควร	รวม
ต่ำกว่า 30 ปี	52 (35.4)	25 (17.0)	57 (38.8)	13 (8.8)	147 (100.0)
30-39 ปี	63 (16.4)	84 (21.9)	157 (40.9)	80 (20.8)	384 (100.0)
40-49 ปี	93 (13.5)	150 (21.8)	262 (38.0)	184 (26.7)	689 (100.0)
50-59 ปี	78 (11.5)	120 (17.6)	273 (40.1)	209 (30.7)	680 (100.0)
60 ปีขึ้นไป	97 (11.4)	140 (16.4)	344 (40.3)	273 (32.0)	854 (100.0)
รวม	383 (13.9)	519 (18.8)	1,093 (39.7)	759 (27.6)	2,754 (100.0)

ที่มา: จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ข. จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-76 พบว่ากว่าครึ่งของครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนจบปริญญาตรีขึ้นไปคิดและวางแผนพอควรในเรื่องการเก็บออมไว้สำหรับใช้ยามชรา มีจำนวน 149 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 52.3 ของครัวเรือนที่จบปริญญาตรี ส่วนกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีคิดและวางแผนเล็กน้อยในสัดส่วนสูงที่สุด

ตารางที่ 4-76 การวางแผนเก็บออมจำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

ระดับการศึกษา ของหัวหน้าครัวเรือน	ยังไม่ ได้คิด	คิดแต่ ไม่ได้ วางแผน	คิดและ วางแผน เล็กน้อย	คิดและ วางแผน พอควร	รวม
ไม่เคยเรียน	64 (22.5)	58 (20.4)	114 (40.1)	48 (16.9)	284 (100.0)
ประถมศึกษา	221 (13.5)	365 (22.2)	671 (40.9)	385 (23.4)	1,642 (100.0)
มัธยมศึกษา	67 (14.0)	64 (13.4)	190 (39.8)	156 (32.7)	477 (100.0)
ปวช./ปวท./ปวส./ปกศ	7 (10.6)	8 (12.1)	30 (45.5)	21 (31.8)	66 (100.0)
ปริญญาตรีขึ้นไป	24 (8.4)	24 (8.4)	88 (30.9)	149 (52.3)	285 (100.0)
รวม	383 (13.9)	519 (18.8)	1,093 (39.7)	759 (27.6)	2,754 (100.0)

ที่มา : จากการศึกษา
ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ค. จำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-77 พบว่าครึ่งหนึ่งของครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นลูกจ้าง
รัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจคิดและวางแผนพอควร จำนวน 180 ครัวเรือนหรือร้อยละ 50.4 ส่วนกลุ่ม
สถานภาพอื่นมีครัวเรือนคิดและวางแผนเล็กน้อยในสัดส่วนสูง

ง. จำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-78 พบว่ากว่าครึ่งของกลุ่มหัวหน้าครัวเรือนผู้ปฏิบัติการเทคนิคสาขา
ต่าง ๆ คิดและวางแผนในการออมพอควร จำนวน 43 ครัวเรือนหรือร้อยละ 57.3 และเกือบครึ่งของ
กลุ่มหัวหน้าครัวเรือนผู้ประกอบการวิชาชีพคิดและวางแผนในการออมพอควร จำนวน 59 ครัวเรือนหรือ
ร้อยละ 49.6

ตารางที่ 4-77 การวางแผนเก็บออมไว้สำหรับยามชราจำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้า
ครัวเรือน

สถานภาพการทำงาน ของหัวหน้าครัวเรือน	ยังไม่ ได้คิด	คิดแต่ ไม่ได้ วางแผน	คิดและ วางแผน เล็กน้อย	คิดและ วางแผน พอควร	รวม
นายจ้าง	33 (14.1)	41 (17.5)	106 (45.3)	54 (23.1)	234 (100.0)
ธุรกิจส่วนตัวไม่มีลูกจ้าง	170 (14.9)	247 (21.6)	471 (41.2)	254 (22.2)	1,142 (100.0)
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	24 (6.7)	31 (8.7)	122 (34.2)	180 (50.4)	357 (100.0)
ลูกจ้างเอกชน	67 (16.4)	93 (22.7)	161 (39.4)	88 (21.5)	409 (100.0)
ไม่ได้ทำงาน/ไม่มีรายได้	88 (14.4)	107 (17.5)	232 (38.0)	183 (30.0)	610 (100.0)
รวม	383 (13.9)	519 (18.8)	1,093 (39.7)	759 (27.6)	2,754 (100.0)

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ตารางที่ 4-78 การวางแผนเก็บออมสำหรับยามชราจำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

อาชีพหลัก ของหัวหน้าครัวเรือน	ยังไม่ ได้คิด	คิดแต่ ไม่ได้ วางแผน	คิดและ วางแผน เล็กน้อย	คิดและ วางแผน พอควร	รวม
ข้าราชการอาวุโส ผู้จัดการ	51 (13.3)	66 (17.2)	154 (40.1)	113 (29.4)	384 (100.0)
ผู้ประกอบการวิชาชีพ	8 (6.7)	8 (6.7)	44 (37.0)	59 (49.6)	119 (100.0)
ผู้ปฏิบัติการเทคนิคสาขาต่าง ๆ	5 (6.7)	4 (5.3)	23 (30.7)	43 (57.3)	75 (100.0)
เสมียน พนักงานขาย/บริการ	37 (10.3)	49 (13.6)	162 (45.1)	111 (30.9)	359 (100.0)
ผู้ประกอบการเกษตร	96 (15.0)	144 (22.4)	262 (40.8)	140 (21.8)	642 (100.0)
ช่างฝีมือ/ขับเคลื่อนยานยนต์	56 (17.9)	68 (21.7)	111 (35.5)	78 (24.9)	313 (100.0)
คนงานสาขาต่าง ๆ	46 (15.1)	85 (27.9)	126 (41.3)	48 (15.7)	305 (100.0)
ไม่ได้ทำงาน	84 (15.0)	95 (17.1)	210 (37.8)	167 (30.1)	557 (100.0)
รวม	383 (13.9)	519 (18.8)	1,093 (39.7)	759 (27.6)	2,754 (100.0)

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ส่วนที่ 2 ความสามารถในการออมตามที่วางแผน

ก. จำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-79 พบว่าครัวเรือนส่วนใหญ่ จำนวน 1,281 ครัวเรือนหรือร้อยละ 67.6 ของครัวเรือนทั้งสิ้น เก็บออมได้น้อยกว่าที่ตั้งใจไว้ทุกกลุ่มอายุ โดยเฉพาะกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนอายุไม่ถึง 30 ปี มีครัวเรือนที่ออมได้น้อยกว่าที่ตั้งใจไว้ในสัดส่วนสูงที่สุด จำนวน 57 ครัวเรือนหรือร้อยละ 78.1

ตารางที่ 4-79 ความสามารถในการออมตามแผนจำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

อายุของ หัวหน้าครัวเรือน	น้อยกว่า ที่ตั้งใจ	เท่ากับ ที่ตั้งใจ	มากกว่า ที่ตั้งใจ	รวม
น้อยกว่า 30 ปี	57 (78.1)	15 (20.5)	1 (1.4)	147 (100.0)
30-39 ปี	175 (72.6)	60 (24.9)	6 (2.5)	384 (100.0)
40-49 ปี	302 (65.7)	147 (32.0)	11 (2.4)	689 (100.0)
50-59 ปี	340 (69.4)	136 (27.8)	14 (2.9)	680 (100.0)
60 ปีขึ้นไป	407 (64.4)	196 (31.0)	29 (4.6)	854 (100.0)
รวม	1,281 (67.6)	554 (29.2)	61 (3.2)	2,754 (100.0)

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ข. จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-80 พบว่ากลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนไม่เคยเรียนมีความสามารถในการออมน้อยกว่าที่ตั้งใจไว้ในสัดส่วนที่สูงที่สุด จำนวน 139 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 84.8 กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนจบประกาศนียบัตรวิชาชีพมีจำนวนครัวเรือนที่มีการออมได้เท่ากับที่วางแผนไว้เท่ากับครัวเรือนที่ออมได้น้อยกว่าที่ตั้งใจไว้ คือ 24 ครัวเรือนหรือร้อยละ 47.1 ส่วนกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนจบการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปมีการออมได้เท่ากับที่ตั้งใจไว้ 113 ครัวเรือน ออมได้น้อยกว่าที่ตั้งใจไว้ 107 ครัวเรือนหรือร้อยละ 47.3 และร้อยละ 44.8 ตามลำดับ และมีครัวเรือนที่สามารถออมได้มากกว่าที่ตั้งใจไว้ จำนวน 19 ครัวเรือนหรือร้อยละ 7.9

ตารางที่ 4-80 ความสามารถในการออมตามแผนจำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

ระดับการศึกษา ของหัวหน้าครัวเรือน	น้อยกว่า ที่ตั้งใจ	เท่ากับ ที่ตั้งใจ	มากกว่า ที่ตั้งใจ	รวม
ไม่เคยเรียน	139 (84.8)	22 (13.4)	3 (1.8)	164 (100.0)
ประถมศึกษา	781 (71.6)	287 (26.3)	23 (2.1)	1,091 (100.0)
มัธยมศึกษา	230 (65.5)	108 (30.8)	13 (3.7)	351 (100.0)
ปวช./ปวท./ปวส./ปทศ	24 (47.1)	24 (47.1)	3 (5.9)	51 (100.0)
ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	107 (44.8)	113 (47.3)	19 (7.9)	239 (100.0)
รวม	1,281 (67.6)	554 (29.2)	61 (3.2)	1,896 (100.0)

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ค. จำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-81 พบว่ากลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ มีครัวเรือนที่สามารถออมได้เท่ากับที่ตั้งใจไว้มีสัดส่วนสูงที่สุดเมื่อเทียบกับสถานภาพอื่น จำนวน 128 ครัวเรือนหรือร้อยละ 42.2 และมีครัวเรือนกว่าครึ่งที่ออมได้น้อยกว่าที่ตั้งใจไว้ จำนวน 155 ครัวเรือนหรือร้อยละ 51.2 โดยกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นลูกจ้างเอกชนและประกอบธุรกิจส่วนตัวไม่มีลูกจ้างออมได้น้อยกว่าที่วางแผนไว้ในสัดส่วนใกล้เคียงกันจำนวน 192 ครัวเรือน และ 543 ครัวเรือนหรือร้อยละ 74.4 และร้อยละ 73.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-81 ความสามารถในการออมตามแผน จำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

สถานภาพการทำงาน ของหัวหน้าครัวเรือน	น้อยกว่า ที่ตั้งใจ	เท่ากับ ที่ตั้งใจ	มากกว่า ที่ตั้งใจ	รวม
นายจ้าง	113 (69.3)	43 (26.4)	7 (4.3)	163 (100.0)
ธุรกิจส่วนตัวไม่มีลูกจ้าง	543 (73.1)	185 (24.9)	15 (2.0)	743 (100.0)
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	155 (51.2)	128 (42.2)	20 (6.6)	303 (100.0)
ลูกจ้างเอกชน	192 (74.4)	62 (24.0)	4 (1.6)	258 (100.0)
ไม่ได้ทำงาน/ไม่มีรายได้ จากการทำงาน	278 (64.7)	136 (31.8)	15 (3.5)	428 (100.0)
รวม	1,281 (67.6)	554 (29.2)	61 (3.2)	1,896 (100.0)

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ง. จำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-82 ครัวเรือน 3 กลุ่ม ที่มีครัวเรือนออมได้น้อยกว่าที่วางแผนไว้ในสัดส่วนสูง อยู่ในกลุ่มผู้ใช้แรงงานและช่างฝีมือในจำนวนเท่ากันคือ 141 ครัวเรือน และกลุ่ม

ผู้ประกอบการเกษตร จำนวน 307 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 77.0 ร้อยละ 73.4 และ ร้อยละ 74.7 ของครัวเรือนในแต่ละกลุ่มอาชีพ ส่วนกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพมีครัวเรือนที่ออกมาได้มากกว่าที่ตั้งใจไว้ในสัดส่วนสูงร้อยละ 10.6

ตารางที่ 4-82 ความสามารถในการออมตามแผน จำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

อาชีพหลัก ของหัวหน้าครัวเรือน	น้อยกว่า ที่ตั้งใจ	เท่ากับ ที่ตั้งใจ	มากกว่า ที่ตั้งใจ	รวม
ผู้จัดการ ผู้นำชุมชน	172 (63.5)	86 (31.7)	13 (4.8)	271 (100.0)
ผู้ประกอบการวิชาชีพ	51 (49.0)	42 (40.4)	11 (10.6)	104 (100.0)
ผู้ปฏิบัติงานเทคนิคสาขาต่าง ๆ	36 (53.7)	31 (46.3)		67 (100.0)
เสมียน พนักงานขาย/บริการ	182 (65.9)	86 (31.2)	8 (2.9)	276 (100.0)
ผู้ประกอบการเกษตร	307 (74.7)	95 (23.1)	9 (2.2)	411 (100.0)
ช่างฝีมือ/ขับเคลื่อนยานยนต์	141 (73.4)	49 (25.5)	2 (1.0)	192 (100.0)
คนงานสาขาต่าง ๆ	141 (77.0)	39 (21.3)	3 (1.6)	183 (100.0)
ไม่ได้ทำงาน	251 (63.9)	126 (32.2)	15 (3.8)	391 (100.0)
รวม	1,281 (67.6)	554 (29.2)	61 (3.2)	1,896 (100.0)

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ส่วนที่ 3 ความเห็นของครัวเรือนในเรื่องความเพียงพอของเงินออม

ก. จำแนกตามอายุหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-83 พบว่าครัวเรือนส่วนใหญ่ จำนวน 1,109 ครัวเรือนหรือร้อยละ 40.3 มีความเห็นว่าพฤติกรรมกรรมการออมของครัวเรือนจะสามารถทำให้มีเงินใช้จ่ายในยามชราได้อย่างพอเพียงโดยมีสัดส่วนสูงที่สุดเกือบทุกช่วงอายุ ยกเว้นกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนอายุไม่ถึง 30 ปีมีครัวเรือนที่ไม่ทราบว่าจะออมพอเพียงหรือไม่ในสัดส่วนสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ 43.5

ตารางที่ 4-83 ความเพียงพอของเงินออมจำแนกตามอายุหัวหน้าครัวเรือน

อายุของ หัวหน้าครัวเรือน	ไม่ได้	ได้	ไม่ทราบ	รวม
น้อยกว่า 30 ปี	39 (26.5)	44 (29.9)	64 (43.5)	147 (100.0)
30-39 ปี	98 (25.5)	156 (40.6)	130 (33.9)	384 (100.0)
40-49 ปี	199 (28.9)	290 (42.1%)	200 (29.0)	689 (100.0)
50-59 ปี	215 (31.6)	268 (39.4)	197 (29.0)	680 (100.0)
60 ปีขึ้นไป	258 (30.2)	351 (41.1%)	245 (28.7%)	854 (100.0)
รวม	809 (29.4)	1,109 (40.3)	836 (30.4)	2,754 (100.0)

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ข. จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-84 พบว่าสัดส่วนของครัวเรือนที่เห็นว่าพฤติกรรมกรรมการออมของครัวเรือนจะทำให้ครัวเรือนมีเงินใช้จ่ายในยามชราได้เพียงพอมีสัดส่วนสูงขึ้นตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน จากร้อยละ 22.9 ในกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนที่ไม่เคยเรียน เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

จนถึงกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนจบการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปมีสัดส่วนสูงที่สุดเท่ากับร้อยละ 68.8 สำหรับกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนไม่เคยเรียนเป็นกลุ่มที่เห็นว่าครัวเรือนไม่ได้ออมพอที่จะไว้ใช้จ่ายยามชราในสัดส่วนสูงพอ ๆ กับที่ไม่ทราบว่าครัวเรือนของคนได้ออมไว้ใช้จ่ายยามชราอย่างพอเพียงหรือไม่ จำนวน 111 ครัวเรือนและ 108 ครัวเรือนหรือร้อยละ 39.1 และร้อยละ 38.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-84 ความเพียงพอของเงินออมจำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

ระดับการศึกษา ของหัวหน้าครัวเรือน	ไม่ได้	ได้	ไม่ทราบ	รวม
ไม่เคยเรียน	111 (39.1)	65 (22.9)	108 (38.0)	284 (100.0)
ประถมศึกษา	518 (31.5)	583 (35.5)	541 (32.9)	1,642 (100.0)
มัธยมศึกษา	117 (24.5)	228 (47.8%)	132 (27.7)	477 (100.0)
ปวช./ปวท./ปวส./ปกศ	12 (18.2)	37 (56.1)	17 (25.8)	66 (100.0)
ปริญญาตรีขึ้นไป	51 (17.9)	196 (68.8)	38 (13.3)	285 (100.0)
รวม	809 (29.4)	1,109 (40.3)	836 (30.4)	2,754 (100.0)

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ค. จำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-86 กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจเป็นกลุ่มที่เห็นว่าการออมของครัวเรือนจะสามารถทำให้ครัวเรือนมีเงินใช้จ่ายเพียงพอในยามชราในสัดส่วนสูงที่สุด จำนวน 227 ครัวเรือนหรือร้อยละ 63.6 รองลงมาได้แก่กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นนายจ้างที่เห็นว่าครัวเรือนมีการออมที่จะใช้จ่ายยามชราได้เพียงพอในสัดส่วนร้อยละ 49.6 ส่วนกลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นลูกจ้างเอกชนเป็นกลุ่มที่เห็นว่าครัวเรือนไม่ได้มีการออมที่จะใช้จ่ายยามชราเพียงพอ มากที่สุด จำนวน 163 ครัวเรือนหรือร้อยละ 39.9 อย่างไรก็ตาม กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือน

เป็นลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจที่มีครัวเรือนที่ไม่ทราบว่าครัวเรือนออมเพียงพอหรือไม่ใน สัดส่วนต่ำเพียงร้อยละ 16.5 เท่านั้น นอกนั้นไม่ทราบว่าครัวเรือนของตนมีการออมเพียงพอที่จะใช้ จ่ายยามชราในสัดส่วนค่อนข้างสูง ตั้งแต่ร้อยละ 29.9 ถึงร้อยละ 33.9

ตารางที่ 4-85 ความเพียงพอของเงินออมจำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

สถานภาพการทำงาน ของหัวหน้าครัวเรือน	ไม่ได้	ได้	ไม่ทราบ	รวม
นายจ้าง	48 (20.5)	116 (49.6)	70 (29.9)	234 (100.0)
ธุรกิจส่วนตัวไม่มีลูกจ้าง	345 (30.2)	410 (35.9)	387 (33.9)	1,142 (100.0)
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	71 (19.9)	227 (63.6)	59 (16.5)	357 (100.0)
ลูกจ้างเอกชน	163 (39.9)	111 (27.1)	135 (33.0)	409 (100.0)
ไม่ได้ทำงาน/ไม่มีรายได้	182 (29.7)	245 (40.2)	185 (30.2)	610 (100.0)
รวม	809 (29.4)	1,109 (40.3)	836 (30.4)	2,754 (100.0)

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ง. จำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-87 กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพและกลุ่ม ผู้ปฏิบัติงานเทคนิคสาขาต่าง ๆ มีครัวเรือนที่เห็นว่าครัวเรือนมีการออมได้อย่างเพียงพอในสัดส่วน สูง จำนวน 87 ครัวเรือน และ 54 ครัวเรือนหรือเท่ากับร้อยละ 73.1 และร้อยละ 72.0 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนไม่ได้ทำงานมีครัวเรือนที่เห็นว่าครัวเรือนไม่ได้ออมอย่างเพียงพอที่จะใช้ยามชราในสัดส่วนสูงที่สุด จำนวน 164 ครัวเรือนหรือร้อยละ 63.9

ตารางที่ 4-86 ความเพียงพอของเงินออมจำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

อาชีพหลัก ของหัวหน้าครัวเรือน	ไม่ได้	ได้	ไม่ทราบ	รวม
ผู้จัดการ ผู้นำชุมชน	81 (21.1)	187 (48.7)	116 (30.2)	384 (100.0)
ผู้ประกอบการวิชาชีพ	22 (18.5)	87 (73.1)	10 (8.4)	119 (100.0)
ผู้ปฏิบัติงานเทคนิคสาขาต่าง ๆ	10 (13.3)	54 (72.0)	11 (14.7)	75 (100.0)
เสมียน พนักงานขาย/บริการ	96 (26.7)	164 (45.7)	99 (27.6)	359 (100.0)
ผู้ประกอบการเกษตร	192 (29.9)	234 (36.4)	216 (33.6)	642 (100.0)
ช่างฝีมือ/ขับเคลื่อนยานยนต์	114 (36.4)	98 (31.3)	101 (32.3)	313 (100.0)
คนงานสาขาต่าง ๆ	130 (42.6)	66 (21.6)	109 (35.7)	305 (100.0)
ไม่ได้ทำงาน	164 (63.9)	219 (39.5)	174 (31.2)	557 (100.0)
รวม	809 (29.4)	1,109 (40.3)	836 (30.4)	2,754 (100.0)

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ส่วนที่ 4 ระยะเวลาในการทำงานหัวหน้าครัวเรือน

จากการสอบถามหัวหน้าครัวเรือนว่าจะหยุดทำงานหารายได้เมื่ออายุเท่าใด ในตารางที่ 4-88 พบว่าครัวเรือนส่วนใหญ่ถึง 1,774 ครัวเรือนหรือร้อยละ 67.4 คิดว่าจะทำงานต่อไปเรื่อย ๆ เท่าที่มีกำลัง สะท้อนความเห็นของครัวเรือนที่เกรงว่าจะไม่มีเงินออมที่เพียงพอในอนาคตจึงไม่สามารถหยุดทำงานได้

ก. จำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-88 พบว่ากลุ่มหัวหน้าครัวเรือนไม่เคยเรียน และที่จบประถมศึกษาต้องทำงานต่อไปเรื่อย ๆ เท่าที่มีกำลัง จำนวน ในสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 79.7 และร้อยละ 73.6 ตามลำดับ ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะมีหัวหน้าครัวเรือนที่ต้องทำงานต่อไปเรื่อย ๆ ในสัดส่วนที่น้อยลงแต่อยู่ในระดับสูงกว่าหนึ่งในสาม

ตารางที่ 4-87 ระยะเวลาการทำงานของหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

การศึกษาของ หัวหน้าครัวเรือน	< 55	55-60	61-70	71-85	เท่าที่ มีกำลัง	รวม
ไม่เคยเรียน	7 (2.7)	14 (5.4)	26 (10.0)	6 (2.3)	208 (79.7)	261 (100.0)
ประถมศึกษา	49 (3.1)	158 (10.0)	190 (12.1)	19 (1.2)	1,160 (73.6)	1,576 (100.0)
มัธยมศึกษา	28 (6.2%)	108 (23.8)	42 (9.3)	5 (1.1)	271 (59.7)	454 (100.0)
ปวช.ปวท. ปวส. ปกศ.	3 (4.9)	26 (42.6)	2 (3.3)	1 (1.6)	29 (47.5)	61 (100.0)
ปริญญาตรีขึ้นไป	33 (11.7)	128 (45.6)	14 (5.0)		106 (37.7)	281 (100.0)
รวม	120 (4.6)	434 (16.5)	274 (10.4)	31 (1.2)	1,774 (67.4)	2,633 (100.0)

ที่มา: จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ข. จำแนกตามสถานภาพในการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-89 พบว่า กลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนทำธุรกิจส่วนตัว เป็นลูกจ้างเอกชน และเป็นนายจ้างคิดว่าจะทำงานต่อไปเรื่อย ๆ จำนวน 898 ครัวเรือน 303 ครัวเรือน และ 173 ครัวเรือนคิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 79.1 ร้อยละ 75.0 และร้อยละ 74.2 ตามลำดับ แม้ในกลุ่มครัวเรือนที่เป็นลูกจ้างรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งนับได้ว่าเป็นกลุ่มที่มีบำนาญและสวัสดิการคุ้มครองอยู่แล้วก็ยังมีสัดส่วนหัวหน้าครัวเรือนที่ต้องทำงานต่อไปเรื่อย ๆ ถึงหนึ่งในสามคือจำนวน 119 ครัวเรือนหรือร้อยละ 33.5

ตารางที่ 4-88 ระยะเวลาการทำงานของหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามสถานภาพการทำงานของหัวหน้าครัวเรือน

สถานภาพการทำงาน ของหัวหน้าครัวเรือน	< 55	55-60	61-70	71-85	เท่าที่ มีกำลัง	รวม
นายจ้าง	11 (4.7)	31 (13.3)	16 (6.9)	2 (0.9)	173 (74.2)	233 (100.0)
ธุรกิจส่วนตัวไม่มีลูกจ้าง	25 (2.2)	76 (6.7)	120 (10.6)	16 (1.4)	898 (79.1)	1,135 (100.0)
ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	38 (10.7)	170 (47.9)	28 (7.9)		119 (33.5)	355 (100.0)
ลูกจ้างเอกชน	11 (2.7)	52 (12.9)	35 (8.7)	3 (0.7)	303 (75.0)	404 (100.0)
ไม่ได้ทำงาน/ไม่มีรายได้ จากการทำงาน	36 (6.9)	105 (20.8)	75 (14.9)	10 (2.0)	280 (55.4)	505 (100.0)
รวม	120 (4.6)	434 (16.5)	274 (10.4)	31 (1.2)	1,774 (67.4)	2,633 (100.0)

ที่มา: จากการศึกษา
ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

ค. จำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

จากตารางที่ 4-90 พบว่ากลุ่มที่หัวหน้าครัวเรือนประกอบการเกษตร ผู้ใช้แรงงาน และ ช่างฝีมือหรือพนักงานขับเคลื่อนเครื่องจักรหรือรถยนต์ มีครัวเรือนที่ต้องทำงานต่อไปเรื่อย ๆ เท่าที่มีกำลังในสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 78.8 ร้อยละ 75.7 และร้อยละ 75.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-89 ระยะเวลาการทำงานของหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน

อาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน	< 55	55-60	61-70	71-85	เท่าที่มีกำลัง	รวม
ผู้จัดการ ผู้นำชุมชน	16 (4.2)	55 (14.4)	38 (9.9)	3 (0.8)	270 (70.7)	382 (100.0)
ผู้ประกอบการวิชาชีพ	15 (12.6)	59 (49.6)	7 (5.9)		38 (31.9)	119 (100.0)
ปฏิบัติงานเทคนิคสาขาต่าง ๆ	6 (8.2)	38 (52.1)	5 (6.8)		24 (32.9)	73 (100.0)
เสมียน พนักงานขาย/บริการ	24 (6.7)	70 (19.6)	27 (7.5)	2 (0.6)	235 (65.6)	358 (100.0)
ประกอบการเกษตร	10 (1.6)	42 (6.6)	74 (11.6)	9 (1.4)	503 (78.8)	638 (100.0)
ช่างฝีมือ/ขับเคลื่อนยานยนต์	9 (2.9)	41 (13.3)	19 (6.2)	6 (1.9)	233 (75.6)	308 (100.0)
ผู้ใช้แรงงาน	6 (2.0)	27 (8.9)	39 (12.8)	2 (0.7)	230 (75.7)	304 (100.0)
ไม่ได้ทำงาน	34 (7.6%)	102 (22.7)	65 (14.4)	9 (2.0)	240 (53.3)	450 (100.0)
รวม	120 (4.6)	434 (16.5)	274 (10.4)	31 (1.2)	1,773 (67.4)	2,632 (100.0)

ที่มา : จากการศึกษา

ตัวเลขในวงเล็บแสดงอัตราร้อยละ

4.6.3 แหล่งรับฝากเงิน

ก. การเลือกแหล่งรับฝากเงินของครัวเรือน

จากตารางที่ 4-91 พบว่าหลักเกณฑ์ในการเลือกแหล่งรับฝากเงิน ครัวเรือนคำนึงถึงความมั่นคงของแหล่งเงินฝากมากที่สุด จำนวน 1,742 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 63.3 ของครัวเรือนทั้งสิ้น รองลงมาได้แก่ดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนที่เป็นตัวเงิน จำนวน 304 ครัวเรือนหรือร้อยละ 11.0

ตารางที่ 4-90 ความสำคัญในการเลือกแหล่งรับฝากเงินของครัวเรือน

ความสำคัญ	จำนวน	ร้อยละ
ความมั่นคงของแหล่งเงินฝาก	1,742	63.3
ดอกเบี้ย/ผลตอบแทนที่เป็นตัวเงิน	304	11.0
ความยากง่ายของขั้นตอนการเปิดบัญชี	229	8.3
ระยะเวลาในการเดินทาง	227	8.2
สิทธิประโยชน์ / ใช้เป็นหลักประกันเงินกู้	136	4.9
อื่น ๆ	116	4.2
รวม	2,754	100.0

ที่มา : จากการศึกษา

ข. ครัวเรือนมีเงินออมหรือบัญชีเงินฝากกับแหล่งใดมากที่สุด

จากตารางที่ 4-92 พบว่าครัวเรือนส่วนใหญ่ จำนวน 1,078 ครัวเรือนหรือร้อยละ 39.1 ฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย โดยเฉพาะครัวเรือนในเขตเทศบาล รองลงมาได้แก่สถาบันการเงินเฉพาะกิจ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสินและธนาคารอิสลาม ซึ่งมีครัวเรือนฝากเงิน จำนวน 924 ครัวเรือนหรือร้อยละ 33.6 โดยทั้งสถาบันการเงินเฉพาะกิจ สหกรณ์ กลุ่มออมทรัพย์และธนาคารชุมชนมีจำนวนครัวเรือนนอกเขตเทศบาลมากกว่า ครัวเรือนในเขตเทศบาล

ตารางที่ 4-91 แหล่งรับฝากเงินหลักที่มูลค่ามากที่สุดหรือใช้เป็นประจำของครัวเรือน

แหล่งรับฝากเงินหลัก	ในเขต	นอกเขต	รวม	ร้อยละ
	เทศบาล	เทศบาล		
ไม่มีบัญชีเงินฝากเลย	272	234	506	18.4
ธนาคารพาณิชย์ไทย	825	253	1,078	39.1
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	459	465	924	33.6
สหกรณ์	49	52	101	3.7
กลุ่มออมทรัพย์/ธนาคารชุมชน	69	76	145	5.3
รวม	1,674	1,080	2,754	100.0

ที่มา : จากการศึกษา

ค. ปัญหาในการใช้บริการกับแหล่งฝากเงิน

จากตารางที่ 4-93 พบว่าในจำนวนครัวเรือนที่ตอบแบบสอบถาม 2,240 ครัวเรือน ส่วนใหญ่จำนวน 2,000 ครัวเรือนหรือร้อยละ 89.3 ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้บริการกับแหล่งรับฝากเงินหลัก มีเพียง 240 ครัวเรือนหรือร้อยละ 10.7 ที่ประสบปัญหา โดยเกือบครึ่งเป็นปัญหาด้านระยะทางในการเดินทางไกลหรือไม่สะดวกจำนวน 119 ครัวเรือน และรอคิวรับบริการนาน จำนวน 50 ครัวเรือนหรือร้อยละ 49.6 และร้อยละ 20.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-92 ปัญหาในการใช้บริการกับแหล่งรับเงินฝากหลักของครัวเรือน

ปัญหาในการใช้บริการ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะทางในการเดินทางไกล/ไม่สะดวก	119	49.6
รอคิวรับบริการนาน	50	20.8
ดอกเบี้ยต่ำ	41	17.1
สาขาน้อย	12	5.0
อื่นๆ	18	7.5
รวม	240	100.0

ที่มา : จากการศึกษา

ง. สาเหตุที่ไม่ใช้บริการการออมกับธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารเฉพาะกิจ

จากตารางที่ 4-94 พบว่ามีครัวเรือนที่ไม่มีเงินฝากกับธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารเฉพาะกิจเลย จำนวน 506 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 18.4 ของครัวเรือนตัวอย่างทั้งสิ้น แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่มครัวเรือนสามารถเปิดบัญชีเงินฝากเมื่อใดก็ได้แต่ไม่มีบัญชี จำนวน 440 ครัวเรือน และกลุ่มครัวเรือนที่ไม่สามารถเปิดบัญชีเงินฝากได้ จำนวน 66 ครัวเรือน หรือร้อยละ 87.0 และร้อยละ 13.0 ของครัวเรือนที่ไม่มีเงินฝากตามลำดับ

กว่าครึ่งของครัวเรือนที่ไม่มีบัญชีเงินฝากกับธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารเฉพาะกิจหรือคิดเป็นร้อยละ 9.7 ของครัวเรือนตัวอย่างทั้งสิ้นมีสาเหตุจากรายได้น้อยกว่ารายจ่าย จำนวน 267 ครัวเรือน และมีครัวเรือนที่ไม่สามารถเปิดบัญชีได้เพราะมีเงินไม่พอเปิดบัญชีหรือเพราะวงเงินเปิดบัญชีขั้นต่ำสูงเกินไป จำนวน 49 ครัวเรือน

ส่วนครัวเรือนที่เห็นว่าไม่จำเป็นเนื่องจากเก็บเงินสดหรือฝากเงินกับแหล่งอื่น จำนวน 169 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 33.4 ของครัวเรือนที่ไม่มีบัญชีเงินฝากหรือร้อยละ 6.1 ของครัวเรือนทั้งสิ้น

ตารางที่ 4-93 สาเหตุที่ครัวเรือนไม่มีเงินฝากกับธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารเฉพาะกิจ

เหตุผลไม่มีบัญชีเงินฝาก	จำนวน	ร้อยละต่อครัวเรือน	
		ที่ไม่มีเงินฝาก	ทั้งสิ้น
1. สามารถเปิดบัญชีเมื่อใดก็ได้ แต่ไม่มีบัญชีเพราะ	440	87.0	16.0
1.1 รายได้น้อยกว่ารายจ่าย (ไม่มีเงินออม)	267	52.4	9.7
1.2 ไม่จำเป็นเพราะเก็บเป็นเงินสด/สินทรัพย์หรือฝากเงินกับแหล่งอื่น	169	33.4	6.1
1.3 คอกเบี้ย/ผลประโยชน์ไม่จูงใจ	4	0.8	0.1
2. ไม่สามารถเปิดบัญชีได้ เพราะ	66	13.0	2.5
2.1 มีเงินไม่พอเปิดบัญชีเพราะวงเงินเปิดบัญชีขั้นต่ำสูงเกินไป	49	9.7	1.8
2.2 ระยะเวลาในการเดินทางไกล/ไม่สะดวก	17	3.4	0.6
รวมครัวเรือนที่ไม่มีบัญชีเงินฝาก	506	100.0	18.4
รวมครัวเรือนตัวอย่างทั้งสิ้น	2,754	100.0	

ที่มา : จากการศึกษา

4.6.4 ความรู้และข้อมูลข่าวสารทางการเงิน

จากตารางที่ 4-95 พบว่ามีครัวเรือนที่ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเงิน จำนวน 373 ครัวเรือนหรือร้อยละ 13.5 ของครัวเรือนทั้งสิ้น โดยครัวเรือนได้รับความรู้และข่าวสารทางการเงินจากครอบครัวหรือเพื่อนฝูงมากและปานกลาง รวม 1,310 ครัวเรือนหรือร้อยละ 47.5 รองลงมา ได้แก่ โทรทัศน์ และสาขาของธนาคารต่าง ๆ จำนวน 1,124 ครัวเรือนและ 865 ครัวเรือนหรือร้อยละ 40.9 และร้อยละ 31.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-94 แหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเงินของครัวเรือน

แหล่งข้อมูล	มาก		ปานกลาง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้รับข้อมูล	373	13.5			373	13.5
ครอบครัวและเพื่อนฝูง	761	27.6	549	19.9	1,310	47.5
โทรทัศน์	635	23.1	489	17.8	1,124	40.9
สาขาของธนาคารต่าง ๆ	578	21.0	287	10.4	865	31.4
ตัวแทนภาครัฐ	124	4.5	167	6.1	291	10.6
หนังสือพิมพ์	102	3.7	168	6.1	270	9.8
สหกรณ์	79	2.9	83	3.0	162	5.9
กลุ่มชุมชนและNGO	38	1.4	44	1.6	82	3.0
วิทยุ	26	0.9	141	5.1	167	6.0
อินเทอร์เน็ต	8	0.3	16	0.6	24	0.9
อื่น ๆ	30	1.1	24	0.9	54	2.0

ที่มา: จากการศึกษา